

Kaag en Braassem

Buitengebied West

planMER

Kaag en Braassem

Buitengebied West

PlanMER

identificatie

projectnummer:

188400.17321.00

projectleider:

drs. M. van der Meulen

auteurs:

mw. drs. L.M. de Ruijter

mw. drs. S. Verhagen

drs. M. van der Meulen

planstatus

datum:

24 januari 2013

status:

eindconcept

Inhoud

Samenvatting	3
1. Inleiding	9
1.1. Het bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem West	9
1.2. Waarom een planMER?	9
1.3. Doel en procedure planMER	10
1.4. Leeswijzer	11
2. Het bestemmingsplan Buitengebied West	13
2.1. Het plangebied	13
2.2. Beleid en visie	14
2.3. Visie op het buitengebied en zonering	15
2.4. Bouwmogelijkheden bestemmingsplan	17
3. Aanpak planMER	21
3.1. Plangebied en studiegebied	21
3.2. Alternatieven	21
3.2.1. Referentiesituatie	21
3.2.2. Plansituatie	23
3.3. Sectorale onderzoeken	26
4. Natuur: passende beoordeling	29
4.1. Inleiding	29
4.2. Toetsingskader	29
4.2.1. Toetsingscriteria	32
4.3. Referentiesituatie	32
4.3.1. Natura 2000-gebieden	32
4.3.2. Beschermdde Natuurmonumenten	37
4.3.3. Ecologische Hoofdstructuur	38
4.3.4. Beschermdde soorten	38
4.4. Plansituatie	39
4.4.1. Natura 2000-gebieden	39
4.4.2. Ecologische Hoofdstructuur en weidevogelgebied	42
4.4.3. Beschermdde soorten	43
4.5. Effectbeoordeling	43
4.6. Maatregelen	44
5. Landschap, cultuurhistorie en archeologie	47
5.1. Inleiding	47
5.2. Toetsingskader	47
5.3. Referentiesituatie	48
5.3.1. Landschap en cultuurhistorie	48
5.4. Plansituatie	53
5.4.1. Landschap en cultuurhistorie	53
5.4.2. Archeologische waarden	54
5.5. Effectbeoordeling	54

6. Woon- en leefklimaat	55
6.1. Geurhinder	55
6.1.1. Toetsingskader	55
6.1.2. Referentiesituatie	57
6.1.3. Plansituatie	59
6.2. Luchtkwaliteit	60
6.2.1. Toetsingskader	60
6.2.2. Referentiesituatie	61
6.2.3. Plansituatie	63
6.3. Gezondheid	64
6.4. Externe veiligheid	65
6.4.1. Toetsingskader	65
6.4.2. Referentiesituatie	65
6.4.3. Plansituatie	66
6.5. Effectbeoordeling	67
7. Bodem en water	69
7.1. Toetsingskader	69
7.2. Referentiesituatie	69
7.3. Plansituatie	73
7.4. Effectbeoordeling	73
8. Overige milieuaspecten	75
8.1. Verkeer en vervoer	75
8.2. Schiphol	77
8.3. Effectbeoordeling	79
9. Conclusies en vertaling in bestemmingsplan	81
9.1. Conclusies	81
9.2. Leemten in kennis en monitoring	83

Bijlagen:

1. Drempelwaarden Besluit milieueffectrapportage
2. Beleidskader
3. Neven- en vervolgfuncties
4. Gegevens veehouderijen binnen het plangebied
5. Invoergegevens Aagrostacks (emissies)

Samenvatting

1. Inleiding

De gemeente Kaag en Braassem stelt een nieuw, actueel bestemmingsplan voor het westelijke deel van het buitengebied op. De bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt aan veehouderijen leiden tot een planmer-plicht. In het planMER is voor de verschillende milieuthema's ingegaan op de mogelijke milieugevolgen van de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan Buitengebied. Daarbij ligt de nadruk op de bouwmogelijkheden voor veehouderijen. Op hoofdlijnen is echter ook aandacht besteed aan de overige ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan, waaronder neven- en vervolgfuncties voor agrarische bedrijven.

2. Opzet van het planMER

In het planMER is per milieuthema de huidige milieusituatie beschreven en aangegeven wat er in het studiegebied gebeurt als de voorgenomen activiteit niet wordt uitgevoerd: de autonome ontwikkelingen. De huidige situatie in combinatie met autonome ontwikkelingen vormt de zogenaamde referentiesituatie. De referentiesituatie bevat een beschrijving van de binnen het plangebied aanwezige waarden (landschap, cultuurhistorie, archeologie, natuur). Daarnaast is bekeken in hoeverre in de referentiesituatie sprake is van knelpunten en/of overbelaste situaties (voor onder andere de thema's geurhinder, luchtkwaliteit en stikstofdepositie).

De referentiesituatie dient als vertrekpunt voor de effectbeschrijvingen. Per milieuthema een beschrijving opgenomen van de (potentiële) milieugevolgen als gevolg van de ontwikkelingsruimte en flexibiliteit die het bestemmingsplan biedt. De ontwikkelingsruimte voor de grondgebonden veehouderijen vormt de directe aanleiding voor het opstellen van het planMER en neemt daarom een belangrijke plaats in de effectbeschrijvingen in. Het bestemmingsplan biedt generieke ontwikkelingsruimte aan de grondgebonden veehouderijen. Voor het thema stikstofdepositie is naast de maximale invulling van de bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, een tweetal ontwikkelingsscenario's onderzocht binnen de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt. Het betreft een trendscenario (op basis van CBS-gegevens, waarbij daarnaast is uitgegaan van een groei van het aantal stuks melkrundvee in verband met het wegvallen van de melkquota binnen de planperiode) en een realistisch ontwikkelingsscenario (waarin het trendscenario is aangevuld met beschikbare gegevens over intensieve neventakken die binnen de planperiode zullen worden beëindigd).

Het planMER gaat niet alleen in op de effecten van de grondgebonden veehouderijen, maar ook op de overige effecten als gevolg van de overige ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt. Het gaat over het algemeen om kleinschalige ontwikkelingen, waaraan in de regels strikte voorwaarden worden gesteld. Gezien de aard en omvang van deze ontwikkelingsruimte wordt volstaan met een beschrijving op hoofdlijnen van de maximale ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt (zowel bij recht, als via afwijkingsbevoegdheden en wijzigingsbevoegdheden). Er is voor deze ontwikkelingsruimte geen aanleiding voor het beschrijven van alternatieven of scenario's.

3. Resultaten en effectbeoordeling

Natuur

Natura 2000

In de omgeving van het buitengebied West van de gemeente Kaag en Braassem zijn verschillende Natura 2000-gebieden gelegen. De Natura 2000-gebieden Meijndel & Berkheide, Coepelduynen, Kennemerland-Zuid en Nieuwkoopse Plassen & De Haeck zijn gevoelig voor stikstofdepositie. In al deze gebieden is de achtergronddepositie hoger dan de kritische depositiewaarde van het meest gevoelige habitatype. Dat betekent dat elke toename van stikstofdepositie in deze gebieden kan leiden tot negatieve effecten. Uit de passende beoordeling blijkt dat met de bouwmogelijkheden uit het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied West significante negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten. Niet alleen bij de maximale invulling van de bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, maar ook in de ontwikkelingsscenario's is voor de veehouderijsector sprake van een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie (bij toetsing aan de Natuurbeschermingswet het 'bestaand gebruik'). De toename van stikstofdepositie binnen Natura 2000 is in het realistische ontwikkelingsscenario echter zeer beperkt (maximaal 0,26 mol / ha / jaar). In de passende beoordeling zijn maatregelen beschreven waarmee in het bestemmingsplan of buiten het bestemmingsplan om kan worden geborgd dat geen negatieve effecten binnen Natura 2000 optreden.

Ecologische Hoofdstructuur

Delen van de Kagerplassen en Braassemermeer maken onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), evenals delen van de oevers van de Wijde Aa. De Wijde Aa en Leidsche Vaart vormen ook een ecologische verbindingszone. Grote delen van het buitengebied van Kaag en Braassem en aangrenzende gebieden aan de west- en zuidkant van het plangebied zijn aangemerkt als belangrijk weidevogelgebied. Het bestemmingsplan biedt geen bouwmogelijkheden binnen de EHS. Daarnaast leidt de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt naar verwachting niet tot een toename van verstoring binnen de EHS en het weidevogelleefgebied.

Soorten

De natuurwaarden in het plangebied zijn over het algemeen hoog, met name wat betreft weidevogels en sloot- en oevervegetaties. Deze natuurwaarden hangen nauw samen met het agrarisch grondgebruik en de aanwezigheid van de plassen. Het betreft voornamelijk algemeen voorkomende soorten en daarnaast enkele zwaar beschermde soorten. Ontwikkelingen binnen het plangebied vinden hoofdzakelijk plaats op of direct in de buurt van de bestaande bouwkavels. Plaatselijk kan dit leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, zoals aantasting van vaste nestplaatsen van broedvogels of aantasten leefgebied beschermde vissen. In het kader van de Flora- en faunawet moeten deze effecten echter worden gemitigeerd en/of gecompenseerd, zodat de instandhouding van de

beschermde soorten gewaarborgd wordt. Doordat het grootste deel van het plangebied de bestemmingen Agrarisch met Waarden - Landschapwaarden en Agrarisch met Waarden - Natuur en Landschapwaarden heeft, blijft het open weidegebied behouden, waardoor het weidevogelleefgebied nauwelijks wordt aangetast. Grootschalige en blijvende negatieve effecten op de beschermde soorten in het plangebied kunnen dan ook worden uitgesloten.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Binnen het plangebied is sprake van grote landschappelijke waarden. Het landschap kan onderverdeeld worden in drie deelgebieden met elk eigen karakteristieken:

- de Kagerplassen (Kaagerpolder, Aderpolder, Buurterpolder):
- het gebied ten westen van Rijkswetering (Polder Waterloos, Zweilanderpolder, Vrouwe Vennepolder, Roode Polder, Blauwe Polder, Hoogmadesche Polder, Drooggemaakte Akkersloot- Hertogs- en Blijverspolder):
- het gebied ten oosten van Rijkswetering en de Ade (Drooggemaakte Veender- en Lijkerpolder).

De cultuurhistorische waarden in het gebied hangen sterk samen met de landschappelijke waarden binnen de verschillende zones. Het deel van het plangebied gelegen ten westen van de kern Rijkswetering is in de provinciale structuurvisie aangewezen als Topgebied cultuurhistorie en Kroonjuweel cultuurhistorie. De ontwikkelingen in het plangebied worden voorzien op en grenzend aan de bestaande bouwvlakken. Dit kan leiden tot aantasting van de (half)open landschappen en aanwezige verkavelingspatronen. In de regels van het bestemmingsplan is opgenomen dat in elke agrarische zone met waarden voor elke ontwikkeling een deskundig advies inzake cultuurhistorie en landschap dient te worden overlegd. De aantasting zal hierdoor beperkt blijven. Ter bescherming van de molenbiotopen zijn in het bestemmingsplan regels opgenomen. Aantasting van de molenbiotopen treedt dan ook niet op.

Binnen delen van het plangebied is sprake van archeologische verwachtingswaarden. In het bestemmingsplan is een regeling opgenomen ter bescherming van de aanwezige waarden.

Woon- en leefklimaat

Geurhinder

Binnen het bestemmingsplan zijn met name grondgebonden veehouderijen aanwezig. Op grond van de wet- en regelgeving gelden vaste minimale afstanden tussen veehouderijen en omliggende geurgevoelige objecten (gemeten vanaf de emissiepunten). In de gemeentelijke geurverordening wordt op onderdelen afgeweken van de wettelijke afstandseisen. Op beperkte schaal zijn binnen het plangebied intensieve neventakken aanwezig. In de regels van het bestemmingsplan zijn zeer strikte regels opgenomen waaraan dient te worden voldaan bij de uitbreiding van bebouwing ten behoeve van de productietak intensieve veehouderij. In de praktijk kan hierdoor echter geen onaanvaardbare geurhinder ontstaan.

Luchtkwaliteit

De ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan kan leiden tot een toename van de concentraties luchtverontreinigende stoffen. Dit is het gevolg van de emissies vanuit stallen en de verkeersaantrekkende werking als gevolg van de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan. De concentraties luchtverontreinigende stoffen liggen binnen het plangebied echter dermate ver onder de wettelijke grenswaarden, dat een toename van emissies als gevolg van de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan in geen geval leidt tot een overschrijding van grenswaarden.

Externe veiligheid

Binnen het plangebied en in de omgeving zijn verschillende risicobronnen aanwezig. Het bestemmingsplan maakt geen kwetsbare objecten mogelijk binnen PR 10⁻⁶-contouren. Ook maakt het plan geen ontwikkelingen mogelijk die leiden tot een relevante toename van de personendichtheden in het gebied en daarmee gevolgen kunnen hebben voor de hoogte van het groepsrisico.

Bodem en water

De ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor de bodemkwaliteit in het gebied. Bij toekomstige initiatieven dient te worden voldaan aan diverse watergerelateerde randvoorwaarden en eisen. Hiermee is uitgesloten dat er negatieve effecten optreden als gevolg van de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan.

Overige milieuthema's

Voor de overige milieuthema's (verkeer en vervoer, Schiphol) treden geen ongewenste situaties op als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan Buitengebied West.

Conclusies en doorvertaling in het bestemmingsplan

Natura 2000

Uit de beschrijvingen en beoordelingen in het planMER blijkt dat effecten van de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan Buitengebied West over het algemeen beperkt zijn. Uitzondering vormt het thema stikstofdepositie. Uit de passende beoordeling volgt dat met de bouwmogelijkheden uit het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied West significante negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten. Het volledig uitsluiten van significante negatieve effecten binnen het bestemmingsplan Buitengebied West is alleen mogelijk met een ingrijpende aanpassing van de bestemmingsregeling zoals opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan. Concreet gaat het dan om maatregelen als het uitsluiten van bouwmogelijkheden voor nieuwe stallen of het vastleggen dat het aantal dieren niet mag toenemen. Ook kan er voor worden gekozen om in het bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting op te nemen dat de bouw van stallen afhankelijk wordt gesteld van het niet optreden van significant negatieve effecten in Natura 2000-gebieden; dit kan bereikt worden door het treffen van voldoende stikstofreducerende maatregelen en/of saldering. Daarnaast zijn er ook mogelijkheden om buiten het bestemmingsplan om, maar wel in samenhang met de vaststelling van het bestemmingsplan, maatregelen te treffen om te borgen dat geen significante negatieve effecten binnen Natura 2000 optreden.

Overige milieuthema's

Voor de overige milieuthema's ontstaan geen knelpunten in relatie tot de wettelijke normen en grenswaarden die vanuit de sectorale toetsingskaders gelden. In de regels van het bestemmingsplan is geborgd dat geen negatieve milieueffecten optreden. In verschillende flexibiliteitsbepalingen is als voorwaarde gesteld dat de ontwikkeling 'milieuhygiënisch inpasbaar' is. Milieuhygiënisch inpasbaar is een verzamelbegrip voor verschillende aspecten. In de juridische planbeschrijving is dit nader uitgewerkt.

Uit de beschrijvingen in hoofdstuk 2 blijkt dat binnen het plangebied sprake is van grote landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden. Naast de toetsing aan de harde wettelijke normen en grenswaarden is van belang of de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan gevolgen heeft voor deze waarden. Uit de sectorale analyses blijkt dat met

de zonering die is opgenomen in het bestemmingsplan, de bouwmogelijkheden die daaraan zijn gekoppeld en de voorwaarden en uitgangspunten die daarbij in acht dienen te worden genomen, is op een goede manier invulling gegeven aan het behouden en versterken van de aanwezige waarden. De openheid van het gebied blijft behouden, dat geldt ook voor bestaande natuurwaarden en cultuurhistorische waarden. Vanuit de doelstellingen voor het buitengebied is er geen aanleiding om de bestemmingsplanregeling aan te vullen of aan te scherpen naar aanleiding van de uitkomsten van het planMER.

1.1. Het bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem West

De gemeente Kaag en Braassem stelt een nieuw, actueel bestemmingsplan voor het westelijke deel van het buitengebied op. Het doel van het bestemmingsplan is te komen tot een actueel bestemmingsplan dat voldoet aan alle eisen die op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) aan het bestemmingsplan worden gesteld. De gemeente wil met het bestemmingsplan inspelen op ontwikkelingen in het buitengebied om het platteland vitaal en aantrekkelijk te houden en om de agrarische en andere ondernemers op het platteland voldoende mogelijkheden te bieden.

1.2. Waarom een planMER?

Toetsingskader

In de Wet milieubeheer en het bijbehorende Besluit milieueffectrapportage (Besluit mer) is wettelijk geregeld voor welke projecten en besluiten een milieueffectrapport dient te worden opgesteld¹. Een planmer-plicht is voor een bestemmingsplan aan de orde als het plan:

- kaderstellend is voor een toekomstig besluit over mer-(beoordelings)plichtige activiteiten: bijvoorbeeld bedrijfsactiviteiten die in het kader van de omgevingsvergunning milieu mer-(beoordelings)plichtig zijn;
- mogelijkheden biedt voor activiteiten die een significant negatief effect kunnen veroorzaken op Natura2000-gebieden (het opstellen van een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is noodzakelijk).

Drempelwaarden C- en D-lijst

De nieuwvestiging, uitbreiding of wijziging van grondgebonden veehouderijbedrijven is in het kader van de omgevingsvergunning vanaf een bepaalde omvang mer- of mer-beoordelingsplichtig. Deze mer-(beoordelings)plicht is afhankelijk van het aantal dieren waarop het initiatief betrekking heeft. De drempelwaarden zijn opgenomen in de C- en D-lijst bij het Besluit mer. Voor rundveehouderijen zijn de volgende drempelwaarden opgenomen in de D-lijst (mer-beoordelingsplicht in het kader van de omgevingsvergunning):

- 200 stuks melk-, kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar;
- 340 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar;
- 340 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar.

Bijlage 1 geeft een overzicht van de drempelwaarden voor veehouderijen zoals opgenomen in de C- en D-lijst bij het Besluit mer.

¹ De afkorting mer wordt gebruikt om de mer-procedure aan te duiden. Het resultaat van de procedure, het milieueffectrapport zelf, wordt afgekort met MER.

Planmer-plicht

Het bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem West is hoofdzakelijk conserverend van aard, maar biedt wel ontwikkelingsmogelijkheden aan de agrarische bedrijven. Daarbij gaat het onder andere om ontwikkelingsruimte voor grondgebonden veehouderijen. Intensieve veehouderijen komen binnen het plangebied op beperkte schaal voor (als neventak). Het bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem West biedt onder zeer stringente voorwaarden mogelijkheden voor de uitbreiding van bestaande intensieve neventakken. De ontwikkeling van nieuwe intensieve hoofd- en neventakken is niet mogelijk.

Door de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan Buitengebied West biedt is het mogelijk dat in bepaalde gevallen bij toekomstige uitbreidingen drempelwaarden uit het Besluit mer zullen worden overschreden, waarmee het bestemmingsplan het kader vormt voor mogelijk toekomstige besluiten over mer(-beoordelings)plichtige activiteiten. Om deze reden is voor het bestemmingsplan Buitengebied West sprake van een planmer-plicht. Daarbij gaat het met name om de grondgebonden bedrijven. Gezien de strikte voorwaarden die zijn verbonden aan de uitbreiding van een intensieve neventak (zie paragraaf 2.4), is het niet aannemelijk dat bij een dergelijk initiatief drempelwaarden uit het Besluit mer worden overschreden.

Ook is een planmer-plicht vanwege mogelijk significant negatieve effecten op Natura 2000 aan de orde. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In de omgeving van het plangebied zijn de volgende Natura 2000-gebieden: Meijndel & Berkheide, Coepelduynen, Kennemerland-Zuid, De Wilck, Nieuwkoopse Plassen & De Haeck (zie hoofdstuk 4).

1.3. Doel en procedure planMER

Doel van een planMER is het integreren van milieuoverwegingen in de voorbereiding van in dit geval een bestemmingsplan. Daarbij dient te worden getoetst of de ontwikkelingsruimte en flexibiliteit die het bestemmingsplan biedt kan leiden tot ongewenste effecten. Waar relevant dient te worden bekeken op welke wijze negatieve effecten kunnen worden beperkt of voorkomen (of positieve effecten kunnen worden versterkt). De resultaten van deze beoordeling worden vastgelegd in een milieueffectrapport dat tezamen met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd. In het bestemmingsplan dient te worden verantwoord op welke wijze in het plan is omgegaan met de resultaten en conclusies uit het planMER.

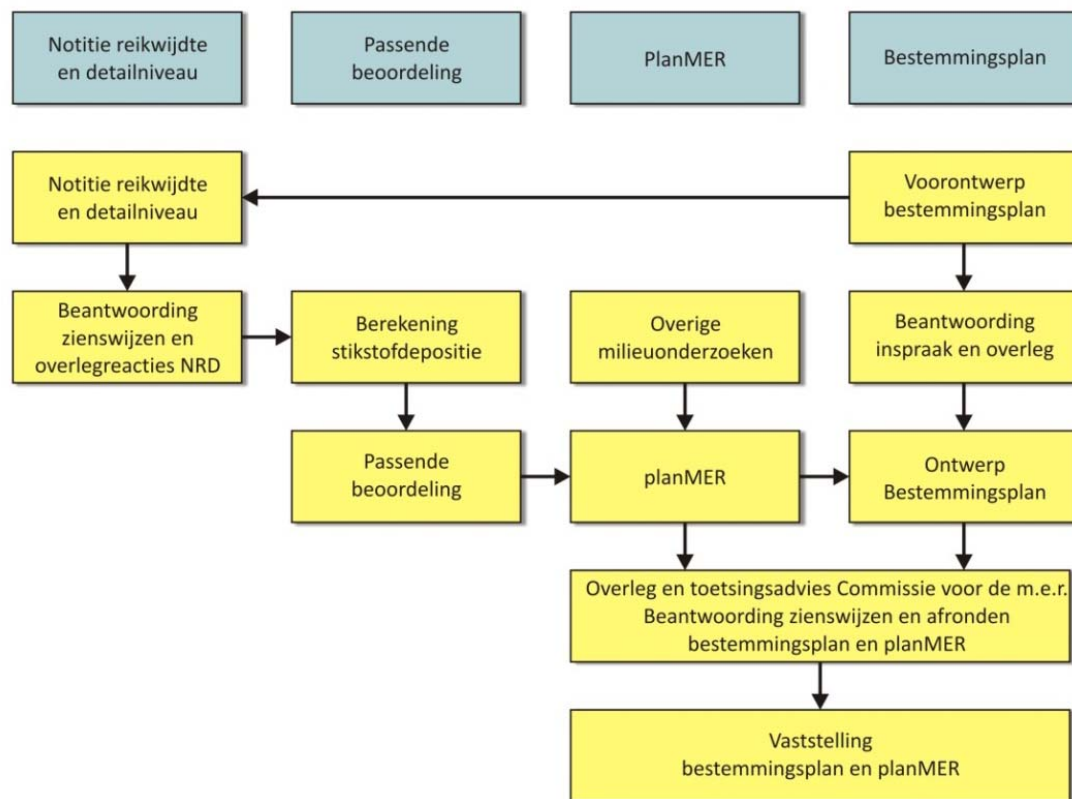
De planmer-procedure bestaat uit de volgende stappen:

1. openbare kennisgeving opstellen planMER en bestemmingsplan;
2. raadpleging bestuursorganen en inspraak over reikwijdte en detailniveau van het planMER en mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen op de reikwijdte en het detailniveau van het planMER;
3. opstellen planMER, uitvoeren onderliggende onderzoeken en doorvertaling in ontwerpbestemmingsplan;
4. terinzagelegging planMER met ontwerpbestemmingsplan (zienswijzen);
5. toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r.;
6. vaststelling bestemmingsplan. Het planMER vormt een bijlage bij het bestemmingsplan.

In het voorontwerpbestemmingsplan is een Notitie reikwijdte en detailniveau (Nrd) opgenomen, waarin is beschreven op welke wijze in het planMER de milieueffecten inzichtelijk worden gemaakt. Hiermee hebben overlegpartners de mogelijkheid gekregen om te reageren op

de reikwijdte en het detailniveau van het planMER. Ook heeft het voorontwerpbestemmingsplan met daarin de Nrd ter inzage gelegen. Er zijn geen reacties ingediend die betrekking hebben op de reikwijdte en het detailniveau van het planMER. De Commissie voor de m.e.r. is in de voorfase niet betrokken (een advies van de Commissie voor de m.e.r. over de reikwijdte en detailniveau van een planMER is vrijwillig).

Het voorliggende planMER wordt samen met het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied West Kaag en Braassem in procedure gebracht. Op dit moment wordt het planMER ook ter toetsing voorgelegd aan de Commissie voor de m.e.r. (een toetsingsadvies door de Commissie voor de m.e.r. is wettelijk verplicht). Figuur 1.1 geeft inzicht in de relaties tussen de verschillende onderdelen uit het planMER en het bestemmingsplan.

Figuur 1.1 Koppelingen planMER en bestemmingsplan

1.4. Leeswijzer

Het planMER is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 beschrijft de gemeentelijke ambities voor het buitengebied en de vertaling daarvan in het bestemmingsplan Buitengebied West. Daarbij wordt een overzicht gegeven van de zoning die in het bestemmingsplan wordt aangehouden. Ook wordt aandacht besteed aan de overige ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt en die relevant kunnen zijn in het kader van dit planMER. Hoofdstuk 3 beschrijft de aanpak van het planMER (reikwijdte en detailniveau), waarbij wordt ingegaan op de onderzochte alternatieven en onderzoeksmethodiek.

In hoofdstuk 4 t/m 8 komen achtereenvolgens de volgende thema's aan de orde:

- natuur (passende beoordeling);
- landschap, cultuurhistorie en archeologie;
- woon- en leefklimaat;
- bodem en water;
- overige milieuaspecten.

Per milieuthema geeft het planMER een beschrijving van de referentiesituatie en de mogelijke gevolgen van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Hoofdstuk 9 geeft een overzicht van de conclusies en de doorvertaling in het bestemmingsplan.

2.1. 1 Het plangebied

Het plangebied betreft het deel van de gemeente dat grotendeels ten westen en zuidwesten van Roelofarendsveen is gelegen. Het bestaat overwegend uit agrarisch gebied. Het plangebied omvat ook delen van de aangrenzende meren. Op figuur 2.1 is de begrenzing van het plangebied voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem West opgenomen. De dorpskernen (zoals Rijpwetering) zijn geen onderdeel van het plangebied.

Figuur 2.1 Ligging plangebied

Het landschap kan worden onderverdeeld in drie deelgebieden:

1. de Kagerplassen (Kaagerpolder, Aderpolder, Buurterpolder):
2. het gebied ten westen van Rijkswetering (Polder Waterloos, Zweilanderpolder, Vrouwe Vennepolder, Roode Polder, Blauwe Polder, Hoogmadesche Polder, Drooggemaakte Akkersloot-, Hertogs- en Blijverspolder):
3. het gebied ten oosten van Rijkswetering en de Ade (Drooggemaakte Veender- en Lijkerpolder):

De grootste productietak in het plangebied is de grondgebonden veehouderij. Binnen het plangebied zijn circa 50 veehouderijen aanwezig, waarvan het grootste deel melkrundveehouderijen. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de omvang van deze bedrijven. Ondergeschikt aan de hoofdfunctie komt op beperkte schaal intensieve veehouderij als neventak voor (varkens). Verspreid in het plangebied komen ook enkele sierteeltpercelen voor. Het westelijke deel van de gemeente Kaag en Braassem is in recreatief opzicht van belang als stedelijk uitloopgebied voor de Leidse agglomeratie. Vanwege de landschappelijke en natuurwaarden is het plangebied aantrekkelijk voor verschillende vormen van recreatie (watersport, wandelen, fietsen). Binnen het plangebied zijn diverse kampeerterreinen, jachthavens en horecagelegenheden aanwezig.

2.2. Beleid en visie

Beleidsuitgangspunten

De gemeente Kaag en Braassem wil het beleid voor het gehele buitengebied op elkaar afstemmen. Het bestemmingsplan Buitengebied Jacobswoude (valt buiten het plangebied Kaag en Braassem West) dat voor de gemeentelijke herindeling is opgesteld dient hierbij als uitgangspunt. Dit plan geeft een ruimtelijke visie en bijbehorende uitgangspunten voor de ontwikkeling van het buitengebied. Het plan is echter nog niet opgesteld conform de eisen van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Ook zijn na de inwerkingtreding van het bestemmingsplan buitengebied Jacobswoude de provinciale structuurvisie en verordening Ruimte vastgesteld.

Dit betekent voor het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem West dat:

- de planuitgangspunten uit de vigerende plannen die nog steeds actueel zijn weer worden opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan;
- bezien moet worden op welke wijze de beleidsuitgangspunten uit het bestemmingsplan Buitengebied Jacobswoude vertaald kunnen worden naar het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem West;
- het beleid geactualiseerd wordt waar dit nodig is vanwege nieuw (hoger) overheidsbeleid.

In het bestemmingsplan is een overzicht opgenomen van de beleidsuitgangspunten uit de vigerende bestemmingsplannen en uit het bestemmingsplan Buitengebied Jacobswoude. Tevens is een overzicht gegeven van nieuw (hoger) overheidsbeleid voor het buitengebied van Kaag en Braassem West. Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 2 bij het planMER. De provinciale Structuurvisie en Verordening en de gemeentelijke Maatschappelijk Ruimtelijke Structuurvisie zijn voor in belangrijke mate bepalend voor de visie op het gebied en de wijze waarop hiermee in de bestemmingsplanregeling wordt omgegaan.

2.3. Visie op het buitengebied en zonering

Visie

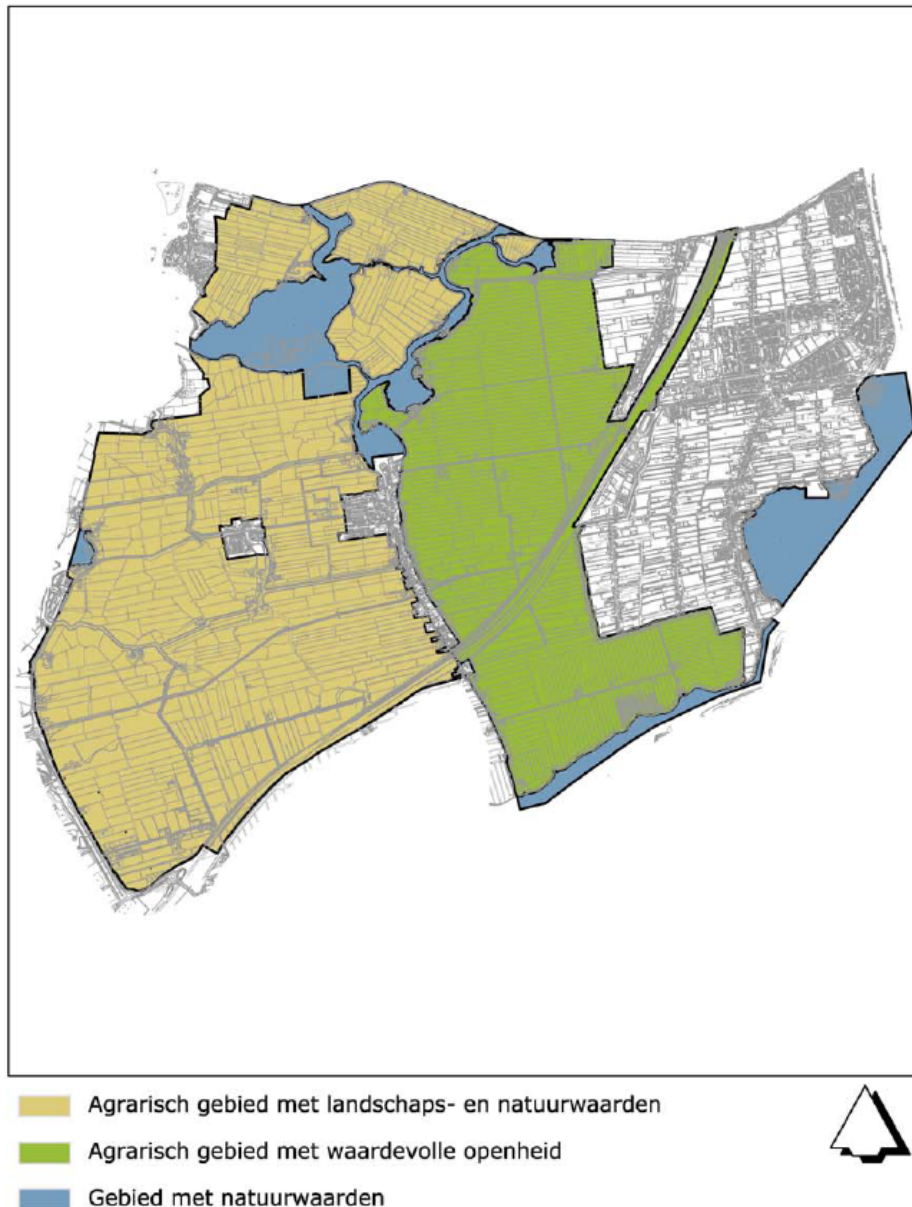
De gemeente Kaag en Braassem kenmerkt zich door een enorme rijkdom aan landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden en is vanwege de ligging in het Hollandse Plassengebied uniek. De gemeente geeft in de Maatschappelijk Ruimtelijke Structuurvisie aan dat het open agrarisch landschap uitsluitend behouden kan blijven als dit hoofdzakelijk in gebruik blijft als landbouwgrond.

Kaag en Braassem geeft de agrariërs in het buitengebied graag de ruimte om in te spelen op dagrecreatieve en kleinschalige verblijfsrecreatie. In het bijzonder de bedrijven langs de recreatieve hoofdstructuur Does, Wijde Aa, Braassemmeer, Leidse vaart en Drecht. Ingezet wordt op uitbreiding en intensivering van recreatie bij en in aansluiting op bestaande concentraties bebouwing langs de oevers van de plassen, zoals bij het Vennemeer, Kaag en Rijpwetering. Door bewust te kiezen voor intensivering van de recreatieve activiteiten waar dit mogelijk is, kan het overige veenpolderlandschap worden behouden voor extensieve vormen van recreatie.

Kaag en Braassem zet ook in op een aantrekkelijke stadsrandzone door ruimte te bieden aan recreatieve bedrijvigheid. Er wordt gestreefd naar goede cultuurhistorische en recreatieve informatievoorziening, goede bereikbaarheid en toegankelijkheid tussen stad en land door onder andere de aanleg van nieuwe fietspaden.

Zonering

Als het gaat om de kwetsbaarheid van het plangebied kunnen verschillende deelgebieden worden onderscheiden. In het bestemmingsplan is er om deze reden voor gekozen om het plangebied onder te verdelen in zones en per zone bouw- en gebruiksmogelijkheden toe te kennen, afgestemd op de kwetsbaarheid van het landschap. De zonering is weergegeven op figuur 2.2.

Figuur 2.2 Zonering Buitengebied Kaag en Braassem West

Afhankelijk van de zone zijn meer of minder gebruiksmogelijkheden toegekend en zijn ontwikkelingsmogelijkheden met een omgevingsvergunning of wijzigingsbevoegdheid mogelijk gemaakt. Op deze manier worden de specifieke waarden van elke zone meegenomen en meegewogen in de beslissing om een nieuwe ontwikkeling al dan niet toe te staan. Het beleid verschilt per zone onder andere voor de aanleg van verhardingen (kavelpaden), diverse grondwerkzaamheden, het aanbrengen of verwijderen van beplanting en neven- en vervolgfuncties van agrarische bedrijven.

- Zone AO, Agrarisch gebied met waardevolle openheid: droogmakerij
 Deze zone vormt door het nagenoeg ontbreken van bebouwing in de polders een grootschalig, weids agrarisch gebied. Belangrijk kenmerk is de landschappelijke openheid. Toekomstperspectief is gericht op de ontwikkeling van de grondgebonden veehouderij en het behoud van de landschappelijke openheid. Onder voorwaarden worden mogelijkheden geboden voor neven- en vervolgfuncties.

- Zone ALN, Agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarden: *veenpolders, bovenlanden*
De zone kenmerkt zich door een mix van agrarische, landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden. De openheid en het verkavelingspatroon vormen de belangrijkste kenmerken, de natuurwaarden bestaan uit de aanwezigheid van weidevogels, oever- en slotvegetaties. Het toekomstperspectief van deze zone is gericht op het behoud en de ontwikkeling van een duurzame, grondgebonden veehouderij in combinatie met behoud en ontwikkeling van de natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden. Ondanks dat de landbouw en de natuur- en landschapswaarden elkaar in deze zone kunnen versterken, kan de landbouw ook een bedreiging vormen voor het behoud van natuur en landschap ter plaatse. In deze zone moet dan ook worden gezocht naar een evenwicht.
- Zone N: gebied met natuurwaarden: *Kagerplassen en omgeving*
Het betreft met name de oevers van de Ade, Wijde Aa en de Kagerplassen inclusief een aantal eilandjes. Het toekomstperspectief voor deze zone is gericht op de functie natuur. Voor deze zone geldt dat activiteiten of ingrepen die de (toekomstige) functie nadelig kunnen beïnvloeden, niet zijn toegestaan. Voor bestaande waterrecreatiebedrijven geldt dat ontwikkelingsmogelijkheden alleen na een zorgvuldige belangenafweging eventueel zijn toegestaan.

2.4. Bouwmogelijkheden bestemmingsplan

Deze paragraaf geeft een overzicht van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan (op hoofdlijnen) biedt. De beschrijving richt zich uitsluitend op activiteiten die kunnen leiden tot een bepaalde milieubelasting die (mogelijk) relevant is in het kader van het op te stellen planMER.

Agrarische bedrijven

Bouwvlakken

Agrarische bedrijven krijgen een bouwvlak (zonder bebouwingspercentage). De bestaande maximale omvang van de bouwstede/bouwvlak van 1 ha is als uitgangspunt gehanteerd. Aan de hand van overleg met de individuele ondernemers is per situatie bekeken in hoeverre het bouwvlak kan/moet worden aangepast. Uitbreiding van het bouwvlak is met een wijzigingsbevoegdheid mogelijk tot 2 ha. Daarbij zijn voorwaarden opgenomen met betrekking tot de milieuhygiënische inpasbaarheid en ter bescherming van cultuurhistorische en landschappelijke en natuurwaarden. Een verdere uitbreiding (groter dan 2 ha) wordt conform de Provinciale verordening niet toegestaan. Nieuwe bouwvlakken en verplaatsing van bouwvlakken maakt het bestemmingsplan niet mogelijk.

Intensieve veehouderij

Het bestemmingsplan biedt onder zeer stringente voorwaarden mogelijkheden voor een beperkte uitbreiding van bestaande intensieve neventakken:

- de uitbreiding dient noodzakelijk te zijn om aan milieuvoorschriften of aan regelgeving met betrekking tot dierwelzijn te kunnen voldoen;
- de uitbreiding mag niet leiden tot een mogelijk significant negatief effect op Natura-2000 gebieden;
- de uitbreiding dient milieuhygiënisch inpasbaar te zijn; er mogen geen beperkingen voor omliggende, bestaande burgerwoningen, andere gevoelige objecten en (agrarische) bedrijven optreden (dit betreft zowel de bestaande bedrijfsvoering als de uitbreidings- en ontwikkelingsmogelijkheden);
- de productietak intensieve veehouderij dient ten alle tijde een neventak te blijven.

De ontwikkeling van nieuwe intensieve hoofd- en neventakken is niet mogelijk.

Mais-/ruwvoederteelt

De gebiedsindeling uit Agenda Landbouw is overgenomen voor wat betreft het toestaan van maïsteelt. Dit betekent dat voor een deel van het plangebied het telen van maïs niet is toegestaan en dat voor het overige deel dit wordt beperkt tot 20% van de bij het bedrijf behorende gronden.

Vergistingsinstallaties

Op het agrarisch bouwvlak zijn uitsluitend kleinschalige vergistingsinstallaties (max. 400 m² bebouwing) als nevenfunctie toegestaan. Voor deze vergistingsinstallaties is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen, waarbij voorwaarden worden gesteld met betrekking tot de milieuhygiënische inpasbaarheid en aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden.

Mini-windturbines

Op agrarische bouwvlakken in de zone met natuur- en landschapswaarden worden nieuwe mini-windturbines rechtstreeks toegestaan met een hoogte tot maximaal 15 meter.

Nevenfuncties agrarische bedrijven

Het bestemmingsplan biedt de agrarische bedrijven binnen het plangebied mogelijkheid om (kleinschalige) economische activiteiten te ontwikkelen, die qua aard, schaal en gevolgen voor de omgeving, passend zijn bij het karakter van het landelijk gebied. Daarbij is aangesloten bij de zonering zoals beschreven in paragraaf 2.3. In de regels is voor de bestemmingen 'Agrarisch met waarden – landschapswaarden' en 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden' een overzicht opgenomen van mogelijke functies en de maximaal toegestane omvang. Het betreft onder andere de verkoop van streekeigen producten, kano-, roeiboot- en fietsverhuur, bed & breakfast en kleinschalige horecagelegenheden. Meer omvangrijke nevenfuncties of nevenfuncties met een grotere milieu-uitstraling worden onder voorwaarden mogelijk gemaakt via afwijking met een omgevingsvergunning. Het gaat bijvoorbeeld om kinderboerderijen, kleinschalig kamperen en dierenpensions. De maximum oppervlakte van deze nevenfuncties is beperkt. Daarnaast dient aan een aantal milieugerelateerde voorwaarden te worden voldaan. Voor een overzicht van de aard en omvang van de nevenfuncties binnen de verschillende bestemmingen wordt verwezen naar bijlage 3.

Vervolgfuncties agrarische bedrijven

Niet-agrarische vervolgfuncties worden mogelijk gemaakt met een wijzigingsbevoegdheid. In de regels is een overzicht opgenomen van de toegestane vervolgfuncties. Het gaat onder andere om niet agrarische bedrijvigheid (categorie 1 en 2 uit de Staat van Bedrijfsactiviteiten), verblijfsrecreatieve appartementen en sociale vervolgfuncties (resocialisatie, therapie, gehandicaptenzorg, kinderopvang). In de wijzigingsregels worden voorwaarden gesteld met betrekking tot de milieuhygiënische inpasbaarheid, de verkeersaantrekkende werking en aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden. Ook als het gaat om de vervolgfuncties is aangesloten bij de zonering zoals beschreven in paragraaf 2.3, door op onderdelen een onderscheid te maken in de toegestane vervolgfuncties binnen de bestemmingen 'Agrarisch met waarden – landschapswaarden' en 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden'. Voor een overzicht van de aard en omvang van de vervolgfuncties binnen de verschillende bestemmingen wordt verwezen naar bijlage 3.

Recreatieve voorzieningen*Jachthavens*

In het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de uitbreiding van de bestaande jachthavens mogelijk te maken. Daarbij zijn in de wijzigingsregels onder andere voorwaarden opgenomen met betrekking tot de milieuhygiënische inpasbaarheid, aanwezige natuurwaarden en de verkeersaantrekkende werking. De uitbreiding heeft alleen betrekking op het bestemmingsvlak Recreatie - Dagrecreatie, jachthaven, het bouwvlak van de jachthaven mag niet worden vergroot. Met de uitbreiding mag de jachthaven de drempelwaarden uit de D-lijst bij het Besluit m.e.r. (100 of meer ligplaatsen) niet overschrijden.

Kampeerterreinen

Voor de kampeerterreinen is de bestaande situatie in het bestemmingsplan vastgelegd. Er wordt geen ontwikkelingsruimte geboden.

Niet-agrarische bedrijven

De niet-agrarische bedrijven binnen het plangebied krijgen een bedrijfsbestemming. In de regels wordt gebruik gemaakt van een Staat van Bedrijfsactiviteiten waarbij alleen bedrijfsactiviteiten uit categorie 1 en 2 toelaatbaar zijn. Dit is relatief lichte bedrijvigheid met een beperkte milieu-uitstraling. Bestaande bedrijven die niet binnen de algemene toelaatbaarheid passen worden voorzien van een specifieke aanduiding.

3.1. Plangebied en studiegebied

Het plangebied betreft het deel van de gemeente dat grotendeels ten westen en zuidwesten van Roelofarendsveen is gelegen.

Het studiegebied is het gebied waar milieueffecten, als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, (kunnen) optreden. Het betreft het plangebied en de omgeving ervan. De reikwijdte van milieugevolgen van de ontwikkelingsruimte voor veehouderijen kan aanzienlijk verschillen per milieuaspect. Voor bepaalde milieuaspecten komt het studiegebied vrijwel overeen met het plangebied, voor andere milieuthema's kan het studiegebied zich tot (ver) buiten het plangebied uitstrekken. Een voorbeeld van de laatstgenoemde categorie is het thema stikstofdepositie (met name als gevolg van de uitbreiding van veehouderijen / de omschakeling naar veehouderij). Indien het studiegebied afwijkt van het plangebied, wordt dit in de volgende hoofdstukken per thema aangegeven. Voor de overige ontwikkelingsruimte (niet veehouderij gerelateerd) is de omvang van het studiegebied over het algemeen beperkt. Deze ontwikkelingsruimte is dermate kleinschalig dat de reikwijdte van de (potentiële) milieueffecten beperkt is.

3.2. Alternatieven

3.2.1. Referentiesituatie

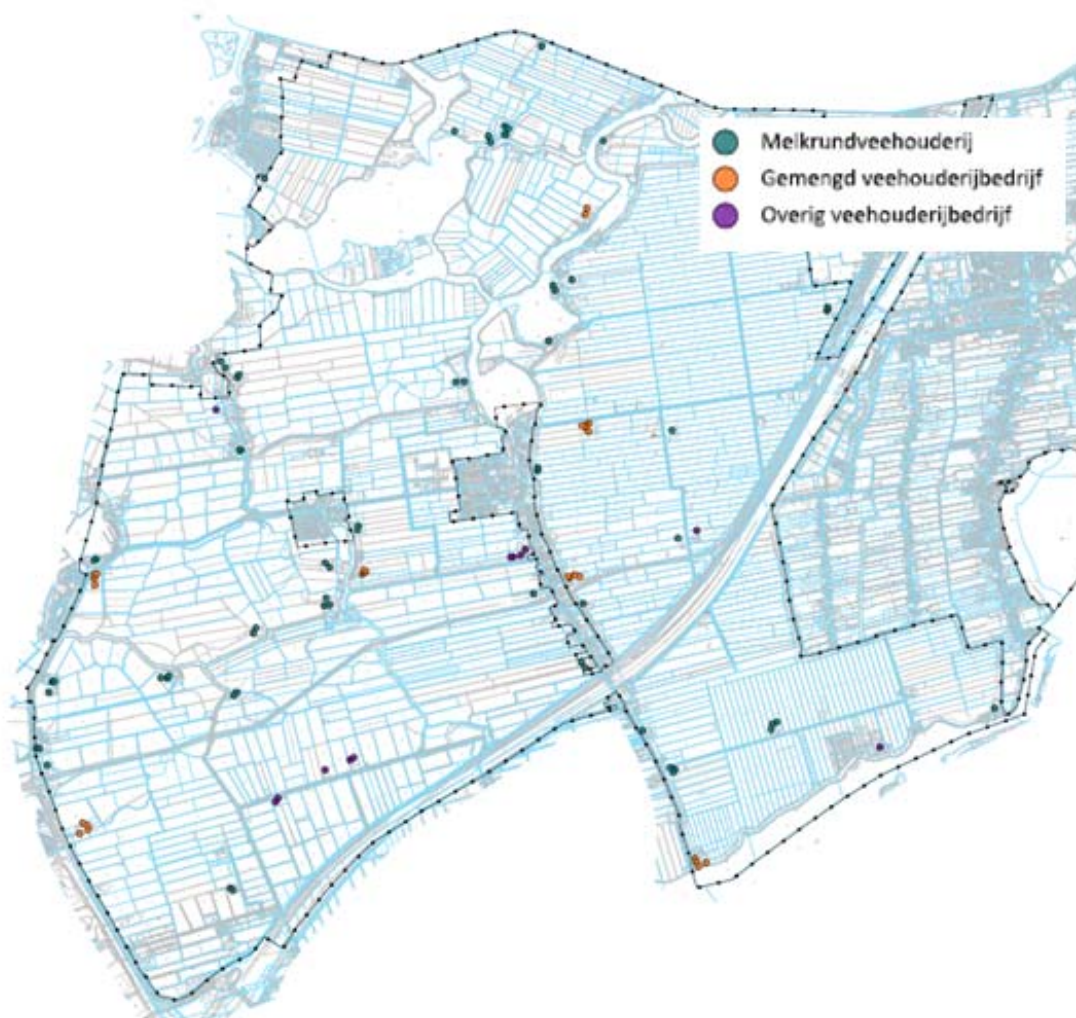
In het planMER wordt per milieuthema de huidige milieusituatie beschreven en wordt aangegeven wat er in het studiegebied zal gebeuren als de voorgenomen activiteit niet wordt uitgevoerd: de autonome ontwikkelingen. Dit nulalternatief is geen middel om het gestelde doel te bereiken. Het vormt het referentiekader voor de effectbeschrijving van de plansituatie. Per milieuthema kan de referentiesituatie overigens verschillen. In en rond het plangebied spelen weinig autonome (ruimtelijke) ontwikkelingen. In de kernen rond het plangebied zijn op beperkte schaal ontwikkelingen voorzien. Er is sprake van diverse inbreidingslocaties. Het programma is echter beperkt en de toekomstige bebouwing is binnen de kernen voorzien, waardoor deze ontwikkelingen niet relevant in het kader van het planMER Buitengebied West.

Natura 2000

Bij de toetsing van de effecten op Natura 2000 dient op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 naar de feitelijke situatie gekeken te worden (het bestaand gebruik, zonder rekening te houden met eventuele autonome ontwikkelingen en/of onbenutte ruimte in de milieuvergunningen). Aangezien het binnen het plangebied voor een belangrijk deel gaat om melkrundveehouderijen die onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw vallen. Is er geen aanleiding om naast het bestaand gebruik een referentiesituatie

te onderzoeken waarin rekening is gehouden met aanpassingen in stalsystemen en het opvullen van onbenutte ruimte in de vergunningen. Dit in tegenstelling tot gebieden waar de intensieve veehouderij een belangrijke rol speelt.

Voor de veehouderijen binnen het plangebied is bij het bepalen van het bestaand gebruik gemaakt van bedrijfsgegevens zoals die bekend zijn bij de omgevingsdienst (zie bijlage 4) en gegevens van het CBS over het aantal stuks vee binnen de gemeente Kaag en Braassem (paragraaf 3.2.2). De gegevens van de omgevingsdienst geven inzicht in de vergunde aantallen dieren. Een groot aantal bedrijven binnen het plangebied valt onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw. Uit de CBS-gegevens is het totale aantal dieren per diercategorie binnen het plangebied afgeleid. Op basis hiervan is een 'gemiddelde invulling' bepaald voor een bedrijf dat valt onder het Besluit landbouw. Met deze aanpak komt het totaal aantal dieren per diercategorie binnen het plangebied overeen met de gegevens van het CBS, waarmee het 'bestaand gebruik' zo dicht mogelijk wordt benaderd. Binnen het plangebied zijn circa 50 veehouderijen aanwezig. Figuur 3.1 geeft een overzicht van de ligging van de aanwezige stallen binnen het plangebied.

Figuur 3.1 Situering stallen veehouderijen binnen het plangebied

Overige milieuthema's

Voor andere milieuthema's wordt in de beschrijving van de referentiesituatie voor zover relevant wel rekening gehouden met autonome ontwikkelingen.

3.2.2. Plansituatie

De ontwikkelingsruimte voor de grondgebonden veehouderijen vormt de directe aanleiding voor het opstellen van het planMER en neemt daarom een belangrijke plaats in de effectbeschrijvingen in. Gezien de aard en omvang van de ontwikkelingsmogelijkheden uit het bestemmingsplan Buitengebied West, zullen de veehouderijen ook voor een belangrijk deel bepalend zijn voor de milieusituatie binnen het plangebied en de mogelijke effecten op de Natura 2000-gebieden buiten het plangebied. De overige ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt zijn dermate kleinschalig (of via een wijzigingsbevoegdheid onder strikte voorwaarden), dat kan worden volstaan met een effectbeschrijving op hoofdlijnen.

Ontwikkelingsruimte veehouderijen

Het bestemmingsplan Buitengebied West biedt generieke ontwikkelingsruimte aan de grondgebonden veehouderijen. Om inzicht te krijgen in de (potentiële) gevolgen van deze ontwikkelingsruimte voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 is de maximale invulling en een tweetal ontwikkelingsscenario's uitgewerkt en onderzocht. Als de onderzoeksresultaten daar aanleiding toe geven worden maatregelen beschreven waarmee negatieve effecten in het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen of beperkt.

Maximaal invulling ontwikkelingsruimte veehouderijen

Gelet op de eisen uit het Besluit mer en jurisprudentie dient het planMER in ieder geval inzicht te geven in de milieugevolgen van de maximale ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Deze maximale ontwikkelingsruimte omvat niet alleen de mogelijkheden die in het bestemmingsplan bij recht worden geboden, maar ook via afwijking met een omgevingsvergunning of wijzigingsbevoegdheden. Concreet betekent dit dat bestaande grondgebonden veehouderijen uitbreiden tot 2 ha. In theorie kan in het maximale ontwikkelingsscenario op een groot aantal van de overige bouwvlakken (binnen de agrarische bestemmingen) een omschakeling naar grondgebonden veehouderij plaatsvinden. Voor het bepalen van de maximale invulling van de bouwvlakken wordt gebruikgemaakt van kentallen. In het rapport Megastallen in beeld van Alterra (rapport 1581) wordt voor de maximale invulling van een bouwvlak van 1 – 1.5 hectare uitgegaan van 250 stuks melkrundvee (excl. jongvee). In het verlengde hiervan is in dit planMER voor de maximale invulling van een bouwvlak van 2 hectare uitgegaan van 400 stuks melkrundvee. Voor de verhouding melkvee –jongvee is 0.7 aangehouden (280 stuks jongvee).

Aangezien in het bestemmingsplan is vastgelegd dat sprake moet zijn van een grondgebonden veehouderij, legt het aantal beschikbare hectares (gras)land beperkingen op aan het maximale aantal dieren. Uit de gegevens van de het CBS blijkt dat binnen de provincie Zuid-Holland voor meer dan 85% van het melkrundvee sprake is van weidegang. Binnen de gemeente Kaag en Braassem is in de huidige situatie sprake van gemiddeld 1.6 stuks melkrundvee per hectare (bron: CBS statline). Bij de (theoretische maximale) uitbreiding van alle bestaande bedrijven tot een omvang van 2 hectare neemt het aantal dieren binnen het plangebied toe met een factor 8. Daarmee zou het aantal stuks melkrundvee per hectare 12.6 bedragen. Bij dergelijke dieraantallen is het niet mogelijk om te voldoen aan de definitie voor een grondgebonden melkrundveehouderij zoals opgenomen in het bestemmingsplan. De hoeveelheid weidegrond is daarmee mede bepalend voor de maximale invulling van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt. Binnen het plangebied is nauwelijks grond beschikbaar voor een functiewijziging naar grasland. Het is daarmee feitelijk onmogelijk dat op alle agrarische bouwvlakken sprake is van een veehouderij met een volledig ingevuld bouwvlak van 2 hectare.

In het rapport "Een definitie voor grondgebonden melkrundveehouderij" (CLM Onderzoek en advies BV) wordt als ondergrens uitgegaan van 0,125 hectare per koe voor de grondgebonden bedrijfsvoering van een melkveehouderij (en daarmee 8 stuks melkrundvee per hectare). Als gevolg van eisen op het gebied van mestverwerking en voer zal dit aantal in de praktijk lager liggen. Daar staat tegenover dat voor koeien die binnen de bouwvlakken in het plangebied worden gehouden, sprake kan zijn van beweiding op gronden buiten het plangebied. Dat geldt ook voor de productie van voedsel en de verwerking van mest. Om te komen tot de maximale invulling van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt is uitgegaan van 8 stuks melkrundvee (> 2 jaar) per hectare. Dat betekent dat ten opzichte van de huidige situatie (bestaand gebruik) sprake is van een vervijfvoudiging van het aantal dieren.

Trendscenario veehouderijen

Gezien de landelijke trend van schaalvergroting en daarmee samenhangend de afname van het aantal agrarische bedrijven, is het niet reëel dat alle veehouderijen binnen het plangebied zullen uitbreiden. Naast het maximale ontwikkelingsscenario is in het onderzoek stikstofdepositie daarom ook een trendscenario onderzocht, waarbij gebruik is gemaakt van de gegevens van het CBS over de ontwikkeling van het aantal stuks vee binnen de gemeente Kaag en Braassem. Uit deze gegevens blijkt dat over de afgelopen 10 jaar sprake is geweest van een schaalvergroting binnen de rundveesector in de gemeente Kaag en Braassem, waarbij het aantal bedrijven is afgenomen en het aantal stuks vee vrijwel gelijk is gebleven. Tabel 3.1 geeft een overzicht van de betreffende CBS-gegevens.

Tabel 3.1 CBS-gegevens ontwikkeling rundveesector binnen de gemeente Kaag en Braassem

diercategorie	aantal bedrijven		aantal stuks vee	
	2000*	2011	2000*	2011
Rundvee (totaal, incl. jongvee)	147	112	10.820	10.905

* Voor gemeentelijke herindeling: gegevens gemeente Jacobswoude + gemeente Alkemade

Het is aannemelijk dat de trend van schaalvergroting ook de komende 10 jaar binnen de planperiode zal doorzetten, waarbij een aantal kleinere bedrijven de bedrijfsactiviteiten binnen de planperiode zullen beëindigen en grotere bedrijven verder zullen doorgroeien. Er is daarbij mogelijk echter wel sprake van een toename van het aantal stuks melkrundvee. De verwachting is dat met name het wegvallen van de melkquota in 2015 zal leiden tot uitbreiding van melkrundveehouderijen. In het realistische scenario is uitgegaan van een groei van het totale aantal stuks melkrundvee van 20% binnen de planperiode. Deze groei is toegekend aan alle bestaande bedrijven. In de praktijk zullen bepaalde bedrijven de bedrijfsactiviteiten binnen de planperiode beëindigen en andere bedrijven wellicht verdubbelen. De 20% groei uit het trendscenario is daarmee een gemiddelde.

Ook zijn binnen het plangebied bedrijven aanwezig waar schapen of paarden worden gehouden. Voor de maximale invulling van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt, zijn deze diercategorieën niet relevant. De maximale invulling met een melkrundveehouderij zoals hiervoor beschreven, zal meer emissie genereren dan een schapenhouderij of paardenhouderij. Om deze reden zijn deze diercategorieën in het maximale ontwikkelingsscenario buiten beschouwing gelaten. In het trendscenario is voor deze diercategorieën uitgegaan van de trends die volgen uit de CBS-gegevens over de afgelopen 10 jaar binnen de gemeente Kaag en Braassem (zie tabel 3.2). Daaruit blijkt dat

het aantal schapen vrijwel gelijk is gebleven en het aantal paarden sterk is toegenomen (met een factor 3).

Tabel 3.2 CBS-gegevens ontwikkeling overige diercategorieën binnen de gemeente Kaag en Braassem

diercategorie	aantal bedrijven		aantal stuks vee	
	2000*	2011	2000*	2011
paarden	23	19	75	249
schapen	109	90	7.635	7.418

* Voor gemeentelijke herindeling: gegevens gemeente Jacobswoude + gemeente Alkemade

Realistisch ontwikkelingsscenario veehouderijen

Bij een beperkt aantal bedrijven binnen het plangebied is sprake van een intensieve neventak. Het betreft met name varkens. Deze intensieve neventakken mogen slechts onder zeer strikte voorwaarden worden uitgebreid (zie paragraaf 2.4). De uitbreiding dient noodzakelijk te zijn om aan milieuvoorschriften of aan regelgeving met betrekking tot dierwelzijn te kunnen voldoen. Een van de andere voorwaarden is dat de uitbreiding van een neventak geen mogelijk significante negatief effect mag hebben op Natura 2000. Daarmee spelen de intensieve neventakken geen relevante rol in de maximale invulling zoals berekend in het onderzoek stikstofdepositie. Voor het realistische ontwikkelingsscenario is van belang dat een aantal van de veehouderijen binnen de planperiode de neventakken zullen beëindigen. Dit is met name ingegeven door de strengere huisvestingseisen waaraan dient te worden voldaan en de investeringen die daarmee samenhangen. De omgevingsdienst West-Holland beschikt over informatie over deze zogenaamde 'stoppers'. Deze gegevens zijn toegevoegd aan het hiervoor beschreven trendscenario. Op deze wijze wordt gekomen tot een realistisch ontwikkelingsscenario voor de veehouderijen binnen de planperiode.

Om een beeld te geven van de verschillen tussen de beschreven onderzoekssituaties geeft tabel 3.3 per onderzoekssituatie een overzicht van de totale emissie binnen het plangebied (alle diercategorieën samen). Bijlage 5 geeft een overzicht van de emissies per bouwperceel. Voor de overigens uitgangspunten voor de bouwpercelen wordt verwezen naar bijlage 4.

Tabel 3.3 Emissie per onderzoekssituatie (in kg NH3)

	Bestaand gebruik	Trend	Realistisch	Maximaal
Emissie	41.831	51.167	44.563	192.701

Overige ontwikkelingsmogelijkheden

Het planMER gaat niet alleen in op de effecten van de veehouderijen, maar ook op de effecten als gevolg van de overige ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt, zoals neven- en vervolgfuncties (zie bijlage 3) en de uitbreiding van jachthavens. Deze ontwikkelingen worden niet bij recht mogelijk gemaakt, waar via afwijking met een omgevingsvergunning (nevenfuncties) of wijzigingsbevoegdheid (vervolgfuncties en uitbreiding jachthavens). De ontwikkelingsruimte is beperkt omdat deze in het bestemmingsplan aan strikte voorwaarden verbonden is. Om deze reden is de ontwikkeling van alternatieven of scenario's niet zinvol en/of noodzakelijk. Wel wordt bekeken of gezien

de milieusituatie binnen het studiegebied (referentiesituatie) er mogelijk knelpunten ontstaan wanneer op grote schaal gebruik wordt gemaakt van de (maximale) ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt. Als sprake is van potentiële knelpunten, wordt een voorstel gedaan voor aanscherping van de regels.

3.3. Sectorale onderzoeken

Tabel 3.4 geeft een overzicht van de te onderzoeken milieuaspecten die in het planMER aan de orde komen en de wijze waarop de milieueffecten inzichtelijk zijn gemaakt. Voor zover dat nuttig is, geeft het planMER kwantitatief inzicht in de effecten. Vanwege het schaalniveau van het bestemmingsplan Buitengebied West, zijn de meeste effecten echter kwalitatief beschreven. De effectbeschrijvingen maken inzichtelijk of de gemaakte planologische keuzes en ontwikkelingsruimte op gebiedsniveau leiden tot belangrijke gevolgen voor het milieu. Daarbij is enerzijds gekeken naar de wettelijke normen en grenswaarden die vanuit de verschillende sectorale wet- en regelgeving gelden. Anderzijds is in de effectbeschrijvingen waar relevant ook een relatie gelegd met de ambities en kernpunten die in het bestemmingsplan zijn geformuleerd voor het buitengebied van de gemeente Kaag en Braassem (voortkomend uit het beleid op de verschillende overheidsniveaus).

Bij de effectbeoordeling is gebruikgemaakt van een ordinale schaal, zodat de verschillende milieueffecten met elkaar kunnen worden vergeleken. Bij deze schaal worden de volgende klassen gebruikt:

- een zeer negatief effect: --
- een negatief effect: -
- een licht negatief effect: -/0
- een neutraal effect: 0
- een licht positief effect: 0/+
- een positief effect: +
- een zeer positief effect: ++

Tabel 3.4 Overzicht sectorale onderzoeken

thema	te beschrijven effecten	werkwijze
<i>natuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - vernietiging, verstoring, verontreiniging - aantasting leefgebied beschermde soorten 	- kwalitatief/kwantitatief
<i>landschap, cultuurhistorie en archeologie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - aantasting karakteristieke patronen, structuren en kenmerken - aantasting openheid - aantasting archeologische waarden 	- kwalitatief
<i>woon- en leefklimaat</i>	<ul style="list-style-type: none"> - geurhinder - luchtkwaliteit - gezondheid - externe veiligheid 	- kwalitatief/kwantitatief voor zover gegevens beschikbaar
<i>bodem en water</i>	<ul style="list-style-type: none"> - bodemkwaliteit - grondwater - oppervlaktewater - waterketen 	- kwalitatief
<i>overige milieuaspecten</i>	<ul style="list-style-type: none"> - verkeer en vervoer - Schiphol 	- kwalitatief

4.1. Inleiding

Bij de beoordeling van het aspect ecologie worden met betrekking tot de beschermde soorten, Natura 2000 en de Ecologische Hoofdstructuur de volgende toetsingscriteria gehanteerd:

- aantasting of verstoring Natura 2000, Ecologische Hoofdstructuur en Beschermde Natuurmonumenten;
- aantasting of verstoring weidevogelleefgebied;
- verstoring of vernietiging van zwaar beschermde soorten of hun vaste rust- en verblijfsplaatsen.

Ten aanzien van Natura 2000 is het studiegebied groter dan het plangebied. Het studiegebied reikt tot de maatgevende Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zoals in paragraaf 3.1 is aangegeven.

Bij het opstellen van deze paragraaf zijn de volgende bronnen gehanteerd:

- Dobben, H.F. van (2008): 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden' Alterra-rapport 1654;
- Provincie Zuid-Holland (1 december 2012: Ontwerpbeheerplan bijzondere natuurwaarden Nieuwkoopse Plassen & De Haeck periode 2013 – 2018 en bijlagenrapport;
- www.pbl.nl;
- www.rivm.nl/nl/themasites/gcn/Depositiekaarten;
- www.waarneming.nl;
- www.ravon.nl.

4.2. Toetsingskader

Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet)

Bescherming van Natura 2000-gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wet:

- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingzones (sbz's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- regelt ook de bescherming van de al bestaande (staats)natuurmonumenten;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van Nb-wetvergunningen meestal bij de provincies (in dit geval Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland).

Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten, die – gelet op de instandhoudingsdoelstelling – de kwaliteit

van het gebied kunnen verslechteren of een verstoringseffect kunnen hebben¹⁾. Voor vergunningverlening is dan een habitattoets nodig. Een dergelijke toets verloopt volgens verschillende stappen. De eerste stap betreft de oriëntatiefase waarin sprake is van een voortoets. Centraal staat dan de vraag of er een kans op een significant negatief effect is. Indien dit het geval is, dient aan de hand van een passende beoordeling dit effect te worden bepaald. Om voor vergunningverlening in aanmerking te komen dient vervolgens voldaan te worden aan de zogenaamde ADC-criteria:

- zijn er geen Alternatieven?
- is er sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang?
- zijn er Compenserende maatregelen voorzien?

In de oriëntatiefase kan ook geconstateerd worden dat er wel een negatief effect wordt verwacht, maar zeker geen significant effect. In dat geval kan voor vergunningverlening volstaan worden met een zogenaamde verslechterings- en verstoringstoets. In deze minder diepgaande toets dient dan te worden onderbouwd dat sprake is van een aanvaardbaar of zelfs verwaarloosbaar effect. In het kader van de Natuurbeschermingswet dienen zowel interne effecten (binnen Natura 2000) als externe effecten (buiten Natura 2000) van het voorstellen op de te beschermen soorten en habitats te worden onderzocht.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen:

- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. In dergelijke gevallen moeten tevens inspraakmogelijkheden zijn geboden.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd terwijl het negatief beoordeeld is, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Bestaand gebruik

Het nieuwe bestemmingsplan landelijk gebied is overwegend consoliderend van aard, hetgeen concreet betekent dat het bestaand gebruik en rechten worden voortgezet. Het begrip bestaand gebruik heeft in het licht van de Nb-wet een specifieke betekenis: als peildatum geldt 1 oktober 2005 (in bepaalde gevallen 31 maart 2010). Het huidige (feitelijk bestaande) ruimtegebruik hoeft niet getoetst te worden op effecten op Natura 2000-gebieden voor zover dit gebruik reeds vóór 1 oktober 2005 plaatsvond. De mogelijke effecten van dit gebruik worden meegenomen bij de in ontwikkeling zijnde beheerplannen.

Flora- en faunawet

Voor de soortenbescherming is de Flora- en faunawet (hierna Ffw) van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of

1) Volgens de EU-handleiding treedt 'verslechtering' op, wanneer de door de habitat ingenomen oppervlakte afneemt of wanneer er een dalende lijn optreedt met betrekking tot de specifieke betekenis van een gebied voor de instandhouding van de habitat of de daarmee 'geassocieerde typische soorten' op lange termijn. Van 'verstoring' is volgens de EU-handleiding sprake, wanneer uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de soort het gevaar loopt niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te blijven.

verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Economische Zaken. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en dwingende reden van groot openbaar belang);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Ffw voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

Met betrekking tot vogels hanteert het Ministerie van Economische Zaken de volgende interpretatie van artikel 11:

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen, te weten:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele seizoen.

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

In de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het hele jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie 5 vragen soms wel om nader onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

De Ffw is voor dit bestemmingsplan van belang, omdat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

4.2.1. Toetsingscriteria

In en rond het plangebied zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. Directe effecten als versnippering, areaalverlies en verandering van waterhuishouding kunnen dan ook worden uitgesloten. Ontwikkelingen in het plangebied kunnen wel leiden tot verstoring (recreatie) en verontreiniging (stikstofdepositie) van verder weg gelegen Natura 2000-gebieden.

4.3. Referentiesituatie

4.3.1. Natura 2000-gebieden

In de omgeving van het buitengebied West van de gemeente Kaag en Braassem zijn verschillende Natura 2000-gebieden gelegen:

- Meijndel & Berkheide;
- Coepelduynen;
- Kennemerland-Zuid;
- De Wilck;
- Nieuwkoopse Plassen & De Haeck.

In figuur 4.1 is de ligging van deze gebieden opgenomen. Deze gebieden en hun gevoeligheid voor stikstofdepositie worden hieronder beschreven. Alle gebieden zijn gevoelig voor verstoring.

Figuur 4.1 Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van Kaag en Braassem

Meijndel en Berkheide

Meijndel en Berkheide bestaat uit een brede duinstrook met een gevarieerd en uitgestrekt, kalkrijk duinlandschap, dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. Het zuidelijke deelgebied Meijndel is een relatief laag gelegen gebied met grote 'uitgestoven duinvlakten', dat in het zuidelijk deel minder reliëfrijk is. In het noordelijke deelgebied Berkheide liep het zand vast in de oorspronkelijk natte stroombedding van de oude Rijn. Het is gevormd door overstuiving van oude duinen, waardoor het een relatief hooggelegen duinmassief is. Hier is de kweldruk dan ook groter dan in Meijndel. Het landschap heeft een kenmerkende opbouw

van evenwijdige duinenrijen met opeenvolgende hoge paraboolduinen en moerassige laagten met struweel, waarin grote valleien liggen zoals Kijfhoek, Bierlap en de vallei Meijendel. Dit zijn duinakkers die nu vooral uit bos bestaan; het gebied kent dan ook een aantal goed ontwikkelde bostypen. Plaatselijk, zoals in de Libellenvallei, komen soortenrijke duinvalleibegroeiingen voor. Na grootschalig herstel van een aantal valleien bij de Wassenaarse Slag breiden deze begroeiingen zich uit. In Berkheide is, met name in de buurt van Katwijk, een groot areaal goed ontwikkeld kalkrijk duingrasland aanwezig, ontstaan door het eeuwenlange menselijke gebruik van het zogenaamde zeedorpenlandschap.

Meijendel en Berkheide is een Habitatrictlijngebied. Dit betekent dat voor het gebied instandhoudingsdoelen zijn opgenomen voor habitattypen en -soorten. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen. Het is nog niet bekend wanneer het gebied definitief als Natura 2000-gebied wordt aangewezen.

Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Lande- lijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
Habitattypen					
H2120	Witte duinen	-	=	>	
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>	
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	--	>	>	
H2160	Duindoornstruwelen	+	= (<)	=	
H2180A	Duinbossen (droog)	+	=	=	
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	=	>	
H2180C	Duinbossen (binnenduinderand)	-	=	>	
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	-	>	>	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	>	
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	>	>	
Habitatsoorten					
H1014	Nauwe korfslak	-	=	=	=
H1042	<i>Gevlekte witsnuitlibel (complementair)</i>	--	>	>	>
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=

* prioritair habitatype.

Legenda	
W	Kernopgave met wateropgave
%	Sense of urgency: beheeropgave
%	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
SVI landelijk	Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
=(<)	Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering

Het meest stikstofgevoelige habitatype is grijze duinen (kalkarm) en heeft een kritische depositiewaarde van 940 mol N/ha/jr.

Coepelduynen

Het Natura 2000-gebied Coepelduynen omvat de smalle strook kustduinen tussen Katwijk en Noordwijk. Het relatief kleine gebied is van bijzondere waarde omdat er op grote schaal goed

ontwikkeld, kalkrijk duingrasland voorkomt dat kenmerkend is voor het zeedorpenlandschap. Andere habitattypen nemen in het gebied een marginale plaats in.

Het relatief kleine gebied heeft een gevarieerd duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. Het gebied behoort tot de kalkrijke jonge duinen. Er is geen duidelijke binnenduinrand aanwezig, waardoor de overgang naar het polderlandschap vrij abrupt is. Delen zijn in het verleden door de mens beïnvloed en gebruikt voor het drogen van netten, het weiden van vee en als duinakkers. Hierdoor is een specifiek open duinlandschap ontstaan met een afwisseling van duingraslanden, struwelen en bos waarin waardevolle flora en fauna voorkomt. Deze vegetaties zijn de aanleiding geweest het gebied als Natura 2000-gebied aan te wijzen.

Coepelduynen is een Habitatrictlijngebied en is in 2009 definitief als Natura 2000-gebied aangewezen. In onderstaande tabel zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor de aangewezen habitattypen opgenomen.

Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Lande- lijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
Habitattypen					
H2120	Witte duinen	-	=	>	
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	--	=	=	
H2160	Duindoornstruwelen	+	=	=	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	=	>	

* prioritair habitatype.

Het meest stikstofgevoelige habitatype is grijze duinen (kalkrijk) en heeft een kritische depositiewaarde van 1240 mol N/ha/jr.

Kennemerland Zuid

Kennemerland-Zuid is een uitgestrekt duingebied aan de zuidkant van het Noordzeekanaal. Het is een reliëfrijk en landschappelijk afwisselend gebied, dat grotendeels bestaat uit kalkrijke duinen. De overgang tussen de kalkrijke jonge duinen en ontkalkte oude duinen ligt ter hoogte van Zandvoort. Dit levert een soortenrijke en kenmerkende begroeiing op, met duinroosvegetaties in het open duin, duingraslanden, vochtige en droge duinvalleien, plasjes, goed ontwikkelde struwelen en diverse vormen van duinbossen. Vegetaties van vochtige en natte duinvalleien komen met name voor ten zuiden van Zandvoort, waarvan het Houtglob het best ontwikkelde kalkrijke, natte duinvallei is. Het areaal kalkrijk duingrasland is vooral rondom Zandvoort groot. Hier komen over voorbeelden van het zeedorpenlandschap voor. De oudere duinen van het zuidoostelijk gedeelte herbergen goed ontwikkeld kalkarm duingrasland. Ook zijn er in het zuidelijke puntje en ter hoogte van Zandvoort paraboolduincomplexen aanwezig. Het Kennemerstrand is de enige locatie langs de Hollandse vastelandsduinen waar een jonge strandvlakte met embryonale duinen en een uitgestrekte oppervlakte met kalkrijke duinvalleien aanwezig is. Aan de binnenduinrand zijn diverse landgoederen aanwezig. Hier is een aantal oude buitenplaatsen gelegen, die voor een aanzienlijk deel bebost zijn met naaldbos en loofbos, waaronder oude bossen met rijke stinzefflora.

Kennemerland-Zuid is aangewezen als Habitatrictlijngebied. Dit betekent dat voor het gebied instandhoudingsdoelen zijn opgenomen voor habitattypen en -soorten. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen. Het is nog niet bekend wanneer het gebied definitief als Natura 2000-gebied wordt aangewezen.

Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Land- lijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
Habitattypen					
H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	+	=	=	
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	-	=	=	
H2110	Embryonale duinen	+	=	=	
H2120	Witte duinen	-	>	>	
H2130A	*Grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>	
H2130B	*Grijze duinen (kalkarm)	--	=	>	
H2130C	*Grijze duinen (heischraal)	--	>	>	
H2150	*Duinheiden met struikhei	+	=	=	
H2160	Duindoornstruwelen	+	= (<)	=	
H2170	Kruipwilgstruwelen	+	= (<)	=	
H2180A	Duinbossen (droog)	+	=	=	
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	=	>	
H2180C	Duinbossen (binnenduintrand)	-	=	=	
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	-	>	>	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	>	
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	>	>	
Habitatsoorten					
H1014	Nauwe korfslak	-	=	=	=
H1042	<i>Gevlekte witsnuitlibel</i>	--	>	>	>
H1903	Groenknolorchis	--	=	=	>

* prioritair habitatype.

Het meest stikstofgevoelige habitatype is grijze duinen (heischraal) en heeft een kritische depositiewaarde van 770 mol N/ha/jr.

De Wilck

Het gebied De Wilck bestaat uit vochtige en natte graslanden. De Wilck maakt onderdeel uit van het Hollands-Utrechtse veenweidegebied. De veengebieden zijn pas vanaf de 10e eeuw in gebruik genomen en vanaf de dertiende eeuw is sprake van een systeem van polders en boezems waarop het water wordt uitgeslagen. De Slingerwetering die door het gebied loopt maakte vroeger deel uit van de loop van een eertijds uit het hoogveen ontspringend veenstroompje de Wilck. Het gebied is van betekenis als foerageergebied en vooral rustplaats voor kleine zwanen, die van hieruit ook in de omgeving van het gebied foerageren. Daarnaast is het gebied van enige betekenis als rust- en foerageergebied voor smienten.

De Wilck is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Het is nog niet bekend wanneer het gebied definitief als Natura 2000-gebied wordt aangewezen. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de vogelsoorten waar het gebied voor is aangewezen. Het gebied is niet gevoelig voor stikstofdepositie.

Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
Niet- broedvogels							
A037	Kleine Zwaan	-	=	=		10	
A050	Smient	+	=	=		2100	

Nieuwkoopse Plassen & De Haeck

De Nieuwkoopse Plassen en de Haeck zijn restanten van het voormalige Hollandse kustvlakteveen. De is een laagveenverlandingsgebied waarin, naast veenplassen met bijzondere watervegetaties, een grote oppervlakte overgangsvveen en moerasheide is gevormd. Het is tevens het meest westelijk gelegen verlandingsgebied waarin nog lokaal goed ontwikkelde vegetaties van basenrijk overgangsvveen te vinden zijn. Belangrijk broedgebied voor broedvogels van rietmoerassen (roerdomp, purperreiger, snor, rietzanger). Ook van enig belang als broedgebied voor enkele andere moeras- en watervogels (zwartkopmeeuw, zwarte stern). Voor de zwartkopmeeuw betreft het de grootste broedkolonie buiten de Delta.

De Nieuwkoopse Plassen en de Haeck is aangewezen als Vogel- en Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat voor het gebied instandhoudingsdoelen zijn opgenomen voor vogels en habitattypen en -soorten. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen. Het is nog niet bekend wanneer het gebied definitief als Natura 2000-gebied wordt aangewezen.

Instandhoudingsdoelstellingen

		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
Habitattypen							
H3140	Kranswierwateren	--	>	>			
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	>	>			
H4010B	Vochtige heiden (laagveengebied)	-	>	=			
H6410	Blauwgraslanden	--	>	>			
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	>	>			
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	-	>	>			
H7210	*Galigaanmoerassen	-	=	=			
H91D0	*Hoogveenbossen	-	=	=			
Habitatsoorten							
H1082	Gestreepte waterroofkever	--	>	>	>		
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=		
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=		
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=		
H1340	*Noordse woelmuis	--	=	=	=		
H1903	Groenknolorchis	--	=	=	=		
H4056	Platte schijfhoren	-	=	=	=		
Broedvogels							
A021	Roerdomp	--	>	>			6

A022	Woudaapje	--	>	>			5
A029	Purperreiger	--	=	=			120
A176	Zwartkopmeeuw	+	=	=			9
A197	Zwarte Stern	--	>	>			100
A292	Snor	--	>	>			50
A295	Rietzanger	-	=	=			340
A298	Grote karekiet	--	>	>			5
Niet-broedvogels							
A027	Grote Zilverreiger	+	=	=		60	
A041	Kolgans	+	=	=		3000	
A050	Smient	+	=	=		3500	
A051	Krakeend	+	=	=		90	

* prioritair habitatype.

Het meest stikstofgevoelige habitatype is Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden) en heeft een kritische depositiewaarde van 700 mol N/ha/jr. De achtergrondwaarden zijn hier ruimschoots hoger dan de KDW van de veenmosrietlanden. Ook voor enkele andere habitatypen wordt de KDW overschreden.

De PAS-analyses voor het beheerplan wijzen uit dat de hoge stikstofdepositie op de verschillende habitatypen een verslechterend effect heeft, maar dat er ook andere knelpunten zijn. Het gaat hierbij vooral om eutrofiering (intern en extern), waterkwaliteit, ontbreken van initiële verlandingsstadia, problemen met dispersie, wegzijging van water naar laaggelegen polders in de omgeving waardoor er een verhoogde inlaatbehoefte is. Voor deze knelpunten zijn dan ook maatregelenpakketten opgesteld.

Veenmosrietland is een tijdelijk stadium in de verlandingsreeks en kent daardoor een natuurlijke variatie in oppervlakte en kwaliteit. Omdat veenmosrietland een tijdelijk stadium is, zullen de bestaande veenmosrietlanden uiteindelijk altijd verdwijnen. Voor behoud van het areaal habitatype is het noodzakelijk dat op een andere locatie uit nieuwe verlandingen weer veenmosrietlanden ontstaan. veenmosrietland kan ongeveer 50 jaar worden behouden.

Stikstofdepositie zorgt voor een veranderde en versnelde successie en daarmee voor een versnelde afname in oppervlakte en kwaliteit.

Conclusie

De Natura 2000-gebieden Meijndel & Berkheide, Coepelduynen, Kennemerland-Zuid en Nieuwkoopse Plassen & De Haeck zijn gevoelig voor stikstofdepositie. In al deze gebieden is de achtergronddepositie hoger dan de kritische depositiewaarde van het meest gevoelige habitatype. Dat betekent dat elke extra mol stikstof in deze gebieden kan leiden tot negatieve effecten. De Wilck is niet gevoelig voor stikstofdepositie.

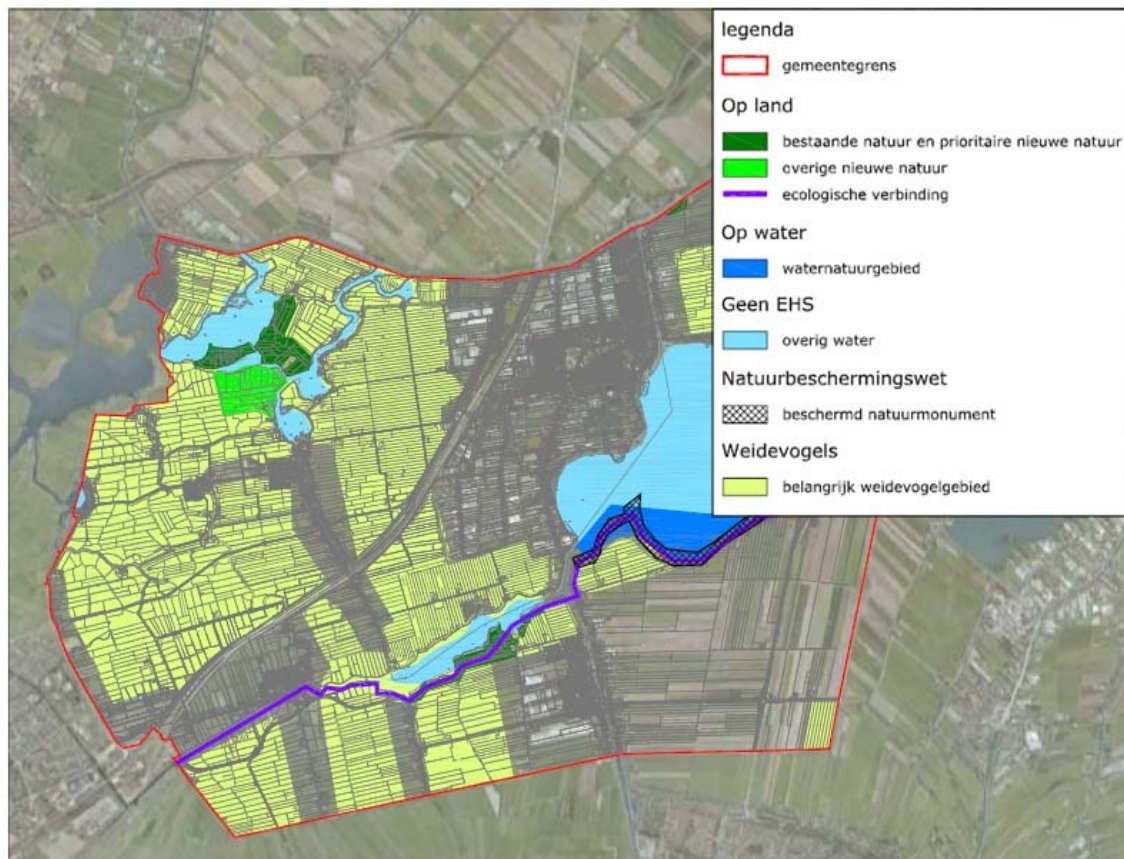
4.3.2. Beschermde Natuurmonumenten

Direct ten oosten van het plangebied, in het Braassemermeer ligt het beschermd natuurmonument "Oeverlanden Braassemermeer", zie figuur 4.2. In de Crisis en herstelwet is bepaald dat onder de vergunningplicht voor een beschermd natuurmonument de schadelijke handelingen vallen die in het gebied zelf plaatshebben, en niet de handelingen buiten het gebied (externe werking) tenzij dat in het aanwijzingsbesluit uitdrukkelijk is geregeld (artikel 16, vierde lid, Nb-wet). Aangezien het beschermd natuurmonument "Oeverlanden Braassemermeer" buiten het plangebied valt en in het aanwijzingsbesluit niet

over externe werking wordt gesproken, wordt dit gebied niet in de onderhavige toetsing meegenomen.

4.3.3. Ecologische Hoofdstructuur

Delen van de Kagerplassen en Braassemmermeer maken deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), evenals delen van de oevers van de Wijde Aa. De Wijde Aa en Leidsche Vaart vormen ook een ecologische verbindingszone. Grote delen van het buitengebied van Kaag en Braassem en aangrenzende gebieden aan de west- en zuidkant van het plangebied zijn aangemerkt als belangrijk weidevogelgebied.

Figuur 4.2 Ecologische Hoofdstructuur en belangrijke weidevogelgebieden

4.3.4. Beschermd soorten

De natuurwaarden in het plangebied zijn over het algemeen hoog, met name wat betreft weidevogels en sloot- en oevervegetaties. Deze natuurwaarden hangen nauw samen met het agrarisch grondgebruik en de aanwezigheid van de plassen.

De in het plangebied voorkomende graslandvegetaties zijn kenmerkend voor vochtige, voedselrijke milieutypen met intensief agrarisch grondgebruik. Dergelijke voedselrijke vegetaties zijn vaak weinig divers en worden overheerst door een klein aantal snelgroeiende soorten. De grote mineralenoverschotten in de landbouw hebben ertoe geleid dat deze voedselrijke milieutypen sterk overheersen.

- In een aantal sloten en oevers zijn plaatselijk nog soortenrijke vegetaties aanwezig die kenmerkend zijn voor natte tot vochtige voedselarme milieutypen.
- In vergelijking tot omliggende regio's is het plangebied van relatief grote betekenis voor weidevogels en doortrekkende en overwinterende vogels.

- Behalve de natuurwaarden zijn ook de ecologische relaties met aangrenzende gebieden van belang. Het betreft hier onder andere het aangrenzende weide- en plassegebied van de Kaag en het water en de oevers van de Wijde Aa.

In de polders broeden soorten als kievit, grutto, tureluur en scholekster. De weilanden bieden foerageergebied aan bijvoorbeeld nijlgans, grauwe gans, wilde eend en bergeend. Langs de (riet)oevers worden soorten als kleine karekiet, bosrietzanger, putter, rietgors en groenling waargenomen. Het buitengebied van Kaag en Braassem is daarnaast jachtgebied voor onder andere de bruine kiekendief en buizerd. Spreeuw, huismus, gierzwaluw en kauw kunnen broeden in (de omgeving van) de bebouwing. De bomen bieden mogelijk nestgelegenheid aan de buizerd, kraai en grote bonte specht.

In het gebied komen diverse kleine zoogdieren voor, zoals mol, egel, gewone bosspitsmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, veldmuis, bosmuis, rosse woelmuis, hermelijn, wezel, haas en konijn. Daarnaast is het gebied rijk aan amfibieën en vissen. In het plangebied komen in ieder geval bruine kikker, middelste groene kikker, kleine watersalamander, gewone pad, kleine modderkruiper en bittervoorn voor. Mogelijk dat ook zwaar beschermde amfibieën als rugstreeppad en poelkikker voorkomen.

De waterpartijen en lijnvormige watergangen bieden foerageergebied en vlieg/migratieroutes aan vleermuizen, zoals de laatvlieger, gewone dwergvleermuis, watervleermuis en meervleermuis. De bomen en bebouwing kunnen plaats bieden aan vaste verblijfplaatsen van vleermuizen.

Tabel 4.1 Naar verwachting voorkomende beschermde soorten binnen het plangebied en het beschermingsregime

Vrijstellingsregeling Ffw	tabel 1		brede wespenorchis, zwanenbloem en dotterbloem mol, egel, gewone bosspitsmuis, dwergspitsmuis, huisspitsmuis, veldmuis, bosmuis, rosse woelmuis, hermelijn, wezel, haas en konijn bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en de middelste groene kikker
Ontheffingsregeling Ffw	tabel 2		kleine modderkruiper
	tabel 3	bijlage 1 AMvB	bittervoorn
		bijlage IV HR	vleermuizen rugstreeppad en poelkikker
	vogels	cat. 1 t/m 4	buizerd, gierzwaluw en huismus

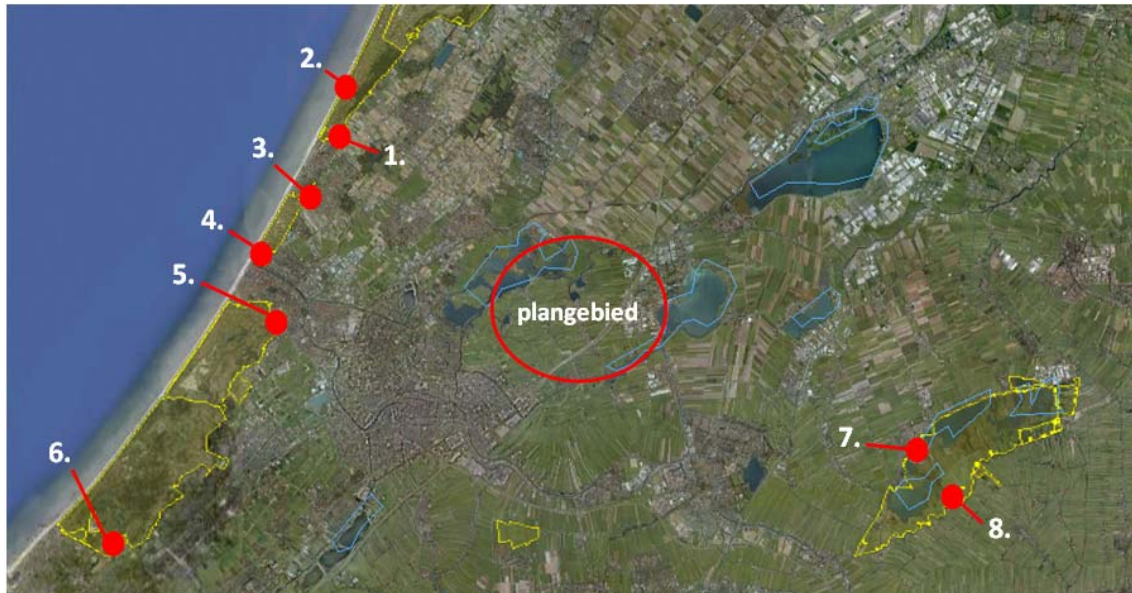
4.4. Plansituatie

4.4.1. Natura 2000-gebieden

Vergroten agrarisch bouwperceel

Uitbreiding van agrarische bedrijven door vergroting van het bouwperceel tot maximaal 2 ha kan leiden tot extra stikstofemissie en daarmee tot extra depositie op de stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. De depositie is berekend ter hoogte van 8 representatieve receptorpunten (op kortste en verste afstand), gelegen in de Natura 2000-

gebieden Kennemerland Zuid (1 en 2), Coepelduynen (3 en 4), Meijendel en Berkheide (5 en 6) en Nieuwkoopse plassen en de Haeck (7 en 8). Tabel 4.2 laat de bijdrage van de veehouderijbedrijven in Kaag en Braassem aan de stikstofdepositie op de receptorpunten zien. Voor een overzicht van de ligging van de toetsingspunten wordt verwezen naar figuur 4.3.

Figuur 4.3 Overzicht ligging toetsingspunten

Uitgaande van de berekende deposities is het vervolgens de vraag of deze extra depositie zal leiden tot relevante ecologische effecten. Op grond van de te hoge achtergronddepositie voor de aanwezige habitattypen kan op voorhand niet worden uitgesloten dat extra depositie een significant negatief effect zal hebben. Om inzicht te krijgen in de mogelijke gevolgen is allereerst de huidige stikstofdepositie als gevolg van de veehouderijen binnen het plangebied berekend (het bestaand gebruik). Tabel 4.2 geeft een overzicht van de berekeningsresultaten, waarbij naast de totale depositie ook de bijdrage van de grondgebonden veehouderijen en de intensieve neventakken afzonderlijk inzichtelijk is gemaakt.

Tabel 4.2 Stikstofdepositie bestaand gebruik

ID	naam	depositie (in mol/ha/jaar)		
		Huidig (totaal)	Bijdrage grondgebonden veehouderijen	Bijdrage intensieve neventakken
1	Kennemerland Zuid 1	3.43	2.80	0.56
2	Kennemerland Zuid 2	2.76	2.24	0.46
3	Coepelduynen 1	3.09	2.47	0.53
4	Coepelduynen 2	2.00	1.57	0.36
5	Meijendel en Berkheide 1	2.22	1.78	0.38
6	Meijendel en Berkheide 2	1.27	1.02	0.22
7	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck 1	2.14	1.71	0.39
8	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck 2	1.79	1.43	0.32

Vervolgens is met behulp van een aantal onderzoekssituaties bekeken wat de mogelijke effecten zijn van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt (voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.2.2). Tabel 4.3 geeft een overzicht van de berekende toe- of afname van de stikstofdepositie in vergelijking met het bestaand gebruik.

Tabel 4.3 Stikstofdepositie als gevolg van ontwikkelingsruimte bestemmingsplan

ID		depositie (in mol/ha/jaar)		
		Maximale invulling	Trendscenario (met 20% groei Rundveehouderij)	Realistisch scenario (incl. stoppers intensieve neventak)
1	Kennemerland Zuid 1	+11.13	+0.64	+0.26
2	Kennemerland Zuid 2	+8.90	+0.50	+0.18
3	Coepelduynen 1	+9.79	+0.59	+0.24
4	Coepelduynen 2	+6.21	+0.38	+0.16
5	Meijndel en Berkheide 1	+7.06	+0.42	+0.18
6	Meijndel en Berkheide 2	+4.05	+0.24	+0.10
7	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck 1	+6.80	+0.40	+0.13
8	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck 2	+5.68	+0.32	+0.09

Kennemerland Zuid, Coepelduynen, Meijndel en Berkheide

Zoals uit tabel 4.2 blijkt neemt de stikstofdepositie bij de maximale invulling van de bouw mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt fors toe. De grootste berekende toename bedraagt 11 mol / ha / jaar. De kleinste berekende toename bedraagt 4 mol / ha / jaar. In het trendscenario bedraagt de toename van stikstofdepositie in alle gevallen minder dan 1 mol / ha / jaar. In het realistische scenario neemt in alle gebieden de depositie ook toe, maar in veel mindere mate. De grootste berekende toename bedraagt 0.26 mol / ha / jaar.

Gezien de reeds te hoge achtergronddepositie voor alle stikstofgevoelige habitattypen kan de extra depositie leiden tot significant negatieve effecten. In paragraaf 4.6 wordt ingegaan op maatregelen waarmee negatieve effecten kunnen worden voorkomen en/of gecompenseerd.

Nieuwkoopse plassen & De Haeck

Ook in de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck leidt het maximale scenario tot een toename van enkele mollen stikstof per jaar. De maximaal berekende toename bedraagt 6.8 mol / ha / jaar. In de beide andere scenario's blijft de toename onder de 0,5 mol / ha / jaar.

Hoewel voor het in stand houden van het meest kritische habitatype veenmosrietlanden ook het beheer en de waterkwaliteit van invloed zijn, is stikstof de meest limiterende factor. Als gevolg van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt zijn significant negatieve effecten op de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck dan ook niet uit te sluiten.

Overige ontwikkelingen

Van de overige ontwikkelingen (nevenfuncties) is met name de recreatie van belang. De oprichting van bed & breakfast's, kleinschalig kamperen en kampeerboerderijen, vindt plaats binnen de agrarische bouwpercelen. De verkeersproductie van deze beperkte ontwikkelingsmogelijkheden zal gering zijn (dit is als voorwaarde geborgd in de regels). De regionale ontsluitingsstructuur ligt niet naast Natura 2000-gebied en ook de hoofdontsluitingsstructuur, ligt op aanzienlijke afstand van de Natura 2000-gebieden. Op

deze afstand is de bijdrage aan de stikstofdepositie van de ontwikkelingen in het plangebied nauwelijks nog waarneembaar, zodat er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie.

In theorie kan er sprake zijn van een extern effect als gevolg van een verhoogde recreatiedruk op Natura 2000 doordat een deel van de extra recreanten wil wandelen, fietsen en varen binnen Natura 2000. Het plangebied ligt echter op een dermate grote afstand (> 8 km) van de Natura 2000-gebieden dat dit slechts beperkt leidt extra recreatie in deze gebieden. Daarbij maakt het beperkt aantal extra bezoekers gebruik van bestaande intensief gebruikte routes en (vaar)wegen. Verstoringsonderzoek (onder andere Krijgsveld 2008) wijst verder uit dat vogels en waarschijnlijk ook andere organismen snel wennen aan recreanten langs bestaande gebruikte routes. Dit blijkt ook uit het feit dat ondanks de bestaande hoge recreatiedruk de instandhoudingsdoelen voor de meeste vogelsoorten behaald worden. Omdat bezoekersstromen zich concentreren op mooi weer overdag tijdens de weekend- en vakantiedagen blijven er lange ongestoorde periodes over. Daarom kan worden gesteld dat de geringe extra bezoekersstromen als gevolg van ontwikkelingsmogelijkheden voor recreatie geen effect hebben op de te beschermen waarden in de Natura 2000-gebieden. Extra verstoring kan worden uitgesloten.

4.4.2. Ecologische Hoofdstructuur en weidevogelgebied

Vergroten agrarisch bouwperceel

De EHS is in het plangebied bestemd als natuur. In de Buurterpolder is wel een aanduiding 'agrarisch' voor (extensief) agrarisch medegebruik opgenomen. De gronden die als "EHS-nieuwe natuur" zijn aangewezen, liggen binnen de bestemming agrarisch met natuur- en landschapswaarden. In de Buurterpolder grenst er één agrarisch bouwvlak aan de EHS.

Door middel van een wijzigingsbevoegdheid kunnen bestaande bouwvlakken vergroot worden, voor het betreffende bouwvlak in de Buurterpolder kan dit buiten de EHS gerealiseerd worden. Binnen de weidevogelgebieden kunnen wel bouwvlakken vergroot worden. Dit leidt tot areaalverlies van het weidevogelgebied.

De ontwikkelingen vinden plaats bij reeds bestaande bedrijven. Deze bedrijven liggen grotendeels geconcentreerd in linten waar reeds verstoring plaatsvindt. De vergroting van de agrarische bouwkvavels leidt dan ook niet of nauwelijks tot extra verstoring in de EHS en het weidevogelgebied. Zeker als uitgegaan wordt van het realistische scenario, waarbij enkele bedrijven stoppen en enkele andere bedrijven groeien zal per saldo geen sprake zijn van extra verstoring.

Overige ontwikkelingen

De overige ontwikkelingen (nevenfuncties) vinden plaats op de bestaande bouwkvavels. Deze ontwikkelingen leiden niet tot areaalverlies van de EHS en het weidevogelleefgebied.

De ontwikkelingen vinden plaats bij bestaande, reeds verstorende bedrijven, de verstoring vanaf de bouwkvavels in de EHS en het weidevogelleefgebied zal dan ook niet of nauwelijks toenemen.

Een deel van de extra recreanten wil wandelen, fietsen of varen door of langs de EHS en het weidevogelgebied. Deze extra bezoekers maken gebruik van bestaande routes. Verstoringsonderzoek (onder andere Krijgsveld 2008) wijst verder uit dat vogels en waarschijnlijk ook andere organismen snel wennen aan recreanten langs bestaande gebruikte routes. Omdat bezoekersstromen zich concentreren op mooi weer overdag tijdens de weekend- en vakantiedagen blijven er lange ongestoorde periodes over. Daarom kan

worden gesteld dat de geringe extra bezoekersstromen als gevolg van de uitgebreide recreatiemogelijkheden geen effect hebben op de EHS en het weidevogelleefgebied.

4.4.3. Beschermde soorten

Het plangebied biedt leefgebied aan verschillende beschermde soorten (zie tabel 4.1). Het betreft voornamelijk algemeen voorkomende soorten en daarnaast enkele zwaar beschermde soorten. Daarnaast komen in het plangebied veel weidevogels voor.

De ontwikkelingen vinden hoofdzakelijk plaats op of direct in de buurt van de bestaande bouwkvavels. Plaatselijk kan dit leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, zoals aantasting van vaste nestplaatsen van broedvogels of aantasten leefgebied beschermde vissen. In het kader van de Flora- en faunawet moeten deze effecten echter worden gemitigeerd en/of gecompenseerd, zodat de instandhouding van de beschermde soorten gewaarborgd wordt.

Doordat het grootste deel van het plangebied de bestemmingen Agrarisch met Waarden - Landschapswaarden en Agrarisch met Waarden - Natuur en Landschapswaarden heeft, blijft het open weidegebied behouden, waardoor het weidevogelleefgebied nauwelijks wordt aangetast.

Grootschalige en blijvende negatieve effecten op de beschermde soorten in het plangebied kunnen dan ook worden uitgesloten.

4.5. Effectbeoordeling

De voorgaande effectbeschrijving leidt tot de volgende beoordeling.

Tabel 4.4 Effectbeoordeling ecologie

Aspect	Beschrijving van het milieueffect (t.o.v. de autonome ontwikkeling)	Waardering van het effect
Natura 2000-gebieden	<ul style="list-style-type: none"> - Het maximale scenario leidt tot een toename van een tiental mollen stikstof in de Natura 2000-gebieden. Het reële scenario leidt tot een veel beperktere toename van de stikstofdepositie. Significant negatieve gevolgen zijn niet uit te sluiten. - De geringe extra recreanten maken gebruik van bestaande, intensief gebruikte infrastructuur, negatieve effecten treden niet op. 	-/--
Ecologische Hoofdstructuur en weidevogelgebieden	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen de EHS liggen geen agrarische bouwkvavels. Vergroting van het bouwvlak grenzend aan de EHS, kan buiten de EHS plaatsvinden. Areaalverlies en extra verstoring treedt niet op. - Nabij de bestaande bouwkvavels kan het weidevogelleefgebied worden aangetast. - De geringe extra recreanten maken gebruik van bestaande, intensief gebruikte infrastructuur, extra verstoring treedt niet op. 	0/-
Beschermde soorten	<ul style="list-style-type: none"> - Bij ontwikkelingen kunnen leefgebied, rust- en verblijfplaatsen van beschermde 	0

Aspect	Beschrijving van het milieueffect (t.o.v. de autonome ontwikkeling)	Waardering van het effect
	soorten worden aangetast. Deze effecten moeten in het kader van de Ffw worden gemitigeerd en/of gecompenseerd op het moment dat er concrete bouwplannen zijn.	

4.6. Maatregelen

Uit de passende beoordeling blijkt dat met de bouw mogelijkheden uit het bestemmingsplan Buitengebied West significante negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten. Er zijn echter verschillende maatregelen denkbaar om de depositie van stikstof te voorkomen, te reduceren of de effecten daarvan te minimaliseren. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in maatregelen die in het bestemmingsplan kunnen worden vastgelegd en maatregelen die in een apart spoor buiten het bestemmingsplan om kunnen worden getroffen.

Binnen het bestemmingsplan Buitengebied West

Er kunnen verschillende maatregelen worden opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied West om een (potentiële) toename van stikstofdepositie binnen Natura 2000 als gevolg van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt te beperken.

Wijzigingsbevoegdheden

Een optie is om de wijzigingsbevoegdheden waarmee een uitbreiding van het bouwvlak wordt mogelijk gemaakt uit het bestemmingsplan te halen. Daardoor kunnen veehouderijen binnen het bouwvlak (zoals vastgelegd op de verbeelding) uitbreiden, maar is het niet mogelijk om door te groeien tot een bouwvlak van 2 hectare. Een dergelijke maatregel leidt tot een beperking van de (theoretische) maximale invulling van de bouw mogelijkheden. De opvulling van de onbenutte bouw mogelijkheden binnen de bouwvlakken leidt op alle toetspunten binnen Natura 2000 echter nog steeds tot een toename van enkele mollen / ha / jaar. Met het schrappen van de wijzigingsbevoegdheden kunnen significante negatieve effecten op Natura 2000 dus niet volledig worden uitgesloten.

Beperken bouw mogelijkheden binnen het bouwvlak

Het volledig uitsluiten van significante negatieve effecten binnen het bestemmingsplan Buitengebied West is alleen mogelijk met een ingrijpende aanpassing van de bestemmingsregeling. In tegenstelling tot intensieve veehouderijen zijn er bij melkrundveehouderijen weinig tot geen stalmaatregelen te treffen die leiden tot een relevante afname van de emissies. Dit betekent in principe dat iedere extra koe binnen het plangebied leidt tot extra stikstofdepositie binnen Natura 2000. Gezien de ligging van de Natura 2000 ten opzichte van het plangebied en de afstand tot deze gebieden, is een zonering van het plangebied weinig zinvol. Door de realisatie van nieuwe dierverblijven binnen het bouwvlak uit te sluiten, kunnen significante negatieve effecten worden voorkomen. Dat is echter een vergaande maatregel. Een alternatief is om in het bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting op te nemen, zodat de bouw van stallen afhankelijk wordt gesteld van het niet optreden van significant negatieve effecten in Natura 2000-gebieden; dit kan bereikt worden door het treffen van voldoende stikstofreducerende maatregelen en/of saldering.

Buiten het bestemmingsplan Buitengebied West

Saldering

Uit de CBS-gegevens blijkt dat jaarlijks zowel binnen de gemeente Kaag en Braassem als daarbuiten een aantal agrarische bedrijven de bedrijfsactiviteiten beëindigd. Hierdoor ontstaat stikstofsaldo waarmee elders de uitbreiding van veehouderijen kan worden mogelijk gemaakt. Voorwaarde is dat deze saldering plaatsvindt binnen hetzelfde Natura 2000 op dezelfde habitattypen. Daarnaast is van belang dat geborgd is dat de uitbreiding pas plaatsvindt op het moment dat de bedrijfsactiviteiten elders zijn beëindigd (en ook de vergunningen zijn ingetrokken en de bestemmingslegging is gewijzigd). Gezien de ruime afstand tot Natura 2000 en de omvang van de berekende toename van stikstofdepositie kan met een relatief beperkte inspanning voldoende saldo worden gecreëerd om de ontwikkelingsruimte binnen het plangebied te benutten. Enkele veehouderijen van grote omvang en/of op korte afstand van Natura 2000 bieden voldoende saldo om binnen het plangebied een forse uitbreiding van het aantal stuks melkrundvee te kunnen realiseren.

Beheermaatregelen

De negatieve effecten van de extra depositie kan door intensivering en uitbreiding van beheermaatregelen in de Natura 2000-gebieden teniet worden gedaan. Bij heide- en graslanden is het bijvoorbeeld mogelijk de gevoeligheid voor stikstof te verlagen, door het maaibeheer in deze gebieden te intensiveren. In de duingebieden is namelijk de huidige begrazing door runderen en schapen zeer effectief voor het afvoeren van de stikstofdepositie en/of het mobiliseren van vers kalkrijk zand in de wortelzone van de vegetatie. Ondanks de hoge achtergronddeposities zijn in deze gebieden goed ontwikkelde grijze duinvegetaties aanwezig. Deze maatregelen is alleen effectief bij habitattypen waar maaibeheer kan worden toegepast. De maatregelen vallen buiten de scope van het bestemmingsplan. In overleg met de terreinbeheerders kan worden bekeken welke maatregelen en daarbij behorende financiële investeringen het meest kansrijk zijn om negatieve gevolgen door een eventuele toename van stikstofdepositie te voorkomen.

Overige maatregelen

Ook op bedrijfsniveau zijn er maatregelen mogelijk om de emissie te beperken. Een voorbeeld is eiwitarm voeren. Door in de melkveehouderij eiwitarm voedsel te gebruiken neemt de totale hoeveelheid stikstof af. De potentiële emissiereductie voor een gemiddeld melkveebedrijf wordt geschat op 15 tot 20% van de totale ammoniakemissie van het bedrijf (*Innovaties rond Natura 2000-gebieden* van het Landbouweconomisch instituut, Oltmer et al., 2010). De mogelijke reductie is hoger dan 20% voor grasbedrijven met veel beweiding en een relatief laag gehalte ruw eiwit gehalte in gras.

Een andere mogelijkheid om op perceelsniveau maatregelen te treffen is de toepassing van erfbeplanting rond de stallen. Met deze maatregel kan 10-15% van de ammoniakemissie worden "afgevangen". Deze maatregel heeft tevens een landschappelijke meerwaarde.

5.1. Inleiding

Het bestemmingsplan kan van invloed kunnen zijn op de landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden in het gebied. In dit hoofdstuk worden deze mogelijke effecten nader onderzocht.

Gebruikte bronnen:

- Gemeente Kaag en Braassem, 2011: Beleidsnota Archeologie;
- Provincie Zuid-Holland: Regioprofiel Kaag/Oude Rijn;
- Provincie Zuid-Holland: Gebiedsprofiel Hollandse Plassen.

5.2. Toetsingskader

Monumentenwet

De wet- en regelgeving op rijksniveau rondom cultureel erfgoed is vastgelegd in de Monumentenwet 1988. Het is het belangrijkste sectorale instrument voor de bescherming van cultureel erfgoed. In de Monumentenwet 1988 is geregeld hoe monumenten aangewezen kunnen worden als beschermd monument. De wet heeft betrekking op gebouwen en objecten, stads- en dorpsgezichten, archeologische waarden en op het uitvoeren van archeologisch onderzoek.

De Monumentenwet 1988 regelt de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem, de inpassing ervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van opgravingen.

Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar reële verwachtingen bestaan dat ter plaatse archeologische waarden aanwezig zijn, dient door de initiatiefnemer voorafgaand aan bodemingrepen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek dienen vervolgens volwaardig in de belangenafweging te worden betrokken. Het belangrijkste doel is de bescherming van het archeologisch erfgoed in de bodem (in situ) omdat de bodem doorgaans de beste garantie biedt voor een goede conservering. Er wordt uitgegaan van het basisprincipe de 'verstoorder' betaalt voor het opgraven en het documenteren van de aangetroffen waarden als behoud in de bodem niet tot de mogelijkheden behoort.

Beleidsnota archeologie (2012)

Op 23 mei 2012 heeft de gemeenteraad archeologiebeleid vastgesteld voor de gehele gemeente, bestaande uit een rapportage en een archeologische verwachtings- en advieskaart. In de rapportage is de ontstaansgeschiedenis van Kaag en Braassem nader omschreven. Op basis van archieven, historische gegevens en kaartmateriaal is bepaald welke archeologische waarden mogelijk aanwezig zijn in het gebied. De verwachtingswaarden zijn vastgelegd op kaart.

5.3. Referentiesituatie

5.3.1. Landschap en cultuurhistorie

Landschap

De beschrijving van het landschap vindt in twee stappen plaats. Allereerst wordt ingegaan op de ontstaansgeschiedenis. Vervolgens wordt ingegaan op de landschappelijke hoofdstructuur van de polders en de landschapstypen die daarin te herkennen zijn.

Ontginningsgeschiedenis

- 1200: veenstromen zoals de Oude Ade en de Zijp met daarin een aantal natuurlijke meren.
- 1250-1300: verbreding waterlopen en eerste bemaling met molens.
- Eind Middeleeuwen: grote delen van het veenweidegebied werden afgegraven voor de stijgende vraag naar turf. Hierdoor ontstond in het westelijke deel van het plangebied een landschap vol plassen.
- 17^e eeuw: begin van het droogmalen van veenplassen met verbeterde windmolens. Bij de ontginning werd een rationeel verkavelingssysteem (opstreckende verkaveling) gehanteerd. In de oudere delen van het plangebied zijn de verkaveling en de perceelszone onregelmatiger. De drooggelegde polder ligt aanzienlijk lager dan de omringende bovenlanden.
- 18^e en 19^e eeuw: inpoldering van drooggemaakte gebieden op grote schaal. Dit nieuwe land werd rationeel verkaveld en hoofdzakelijk gebruikt voor weidebouw. Nieuwe boerderijen werden hoofdzakelijk langs de randen van de polders gesitueerd.

Landschappelijke hoofdstructuur

Het plangebied is een waterrijk gebied dat deel uitmaakt van het Hollands Plassengebied en dat is gesitueerd in het Groene Hart van de Randstad. De bodem van veen heeft in dit gebied de verschijningsvorm van de plassen, droogmakerijen, de weilanden en de dorpen in grote mate bepaald.

De Kagerplassen is een stelsel van 8 veenplassen verbonden via vele rietsloten en vaarten die als watersportgebied en visgrond wordt gebruikt.

De structuur van de veenpolders (Vrouwe-Vennepolder, de Rode polder en de Blauwe polder) in het westelijk deel van het plangebied wordt nog steeds in grote mate beïnvloed door de oude veenstromen die het gebied dooraderen. De veenpolders zijn veengebieden die niet zijn uitgeveend maar tot graslanden zijn ontgonnen. Deze veenpolders worden ook aangeduid als bovenland, in tegenstelling tot de lager gelegen droogmakerijen.

Langs de veenstromen zijn de dorpen Rijpwetering en Oud Ade ontstaan. Daartussen zijn veenpolders met een onregelmatige slagenverkaveling tot stand gekomen. In de oudste polder is er zelfs sprake van een blokverkaveling.

De veenpolders zijn open tot tamelijk open van karakter met daarin verspreid liggende boerderijen, voorzien van een zware erfbeplanting.

Molens en de kerktorens van Oude Ade en Rijpwetering zijn in dit open veenweidegebied opvallende oriëntatiepunten.

Kenmerkend zijn de boerderijen met de voorgevel naar het water. Hieruit blijkt dat het vervoer in vroegere tijden voornamelijk over water plaatsvond. Pas later zijn de wegen in het plangebied aangelegd (soms aan de achterzijde van de boerderijen).

De Drooggemaakte Veender- en Lijkerpolder en de Drooggemaakte Akkersloot-, Hertogs- en Blijverspolder zijn, zoals de naam al doet vermoeden, droogmakerijen. Deze polders zijn eens gebruikt voor veenwinning daardoor vernat en vervolgens weer droog gemalen.

De droogmakerijen zijn op een zeer rationele wijze in slagen verkaveld. Op-

vallend is het niveauverschil tussen de polder en het boezempeil van ongeveer 3 m. Ook is er een behoorlijk niveauverschil tussen de droogmakerij en het bovenland (Vrouwe-Vennepolder). De polders zijn voornamelijk als grasland in gebruik. In de omgeving van Nieuwe Wetering liggen percelen met kassen. De polders zijn open van karakter. De boerderijen zijn aan de randen van de polder gesitueerd.

Overige relatief recent ontstane structuurbepalende elementen zijn de A4/HSL en de N445, die de oorspronkelijke landschappelijke patronen doorsnijden, het lintdorp Rijpwetering, gesitueerd langs de rand van het plangebied en het bos in het zuiden van het plangebied.

Landschapkenmerken

Het landschap kan onderverdeeld worden in drie deelgebieden.

1. de Kagerplassen (Kaagerpolder, Aderpolder, Buurterpolder):
 - onderdeel van Hollands-Utrechts veenweidegebied;
 - grote aantrekkingskracht op watersporters;
 - natuurwaarden in oeverlanden en op eilanden;
2. het gebied ten westen van Rijpwetering (Polder Waterloos, Zweilanderpolder, Vrouwe Vennepolder, Roode Polder, Blauwe Polder, Hoogmadesche Polder, Drooggemaakte Akkersloot- Hertogs- en Blijverspolder):
 - vlak, open tot tamelijk open veenweidegebied;
 - verspreid liggende boerderijen met zware erfbeplanting;
 - veel brede sloten in een onregelmatige slagenverkaveling, met hier en daar vormen van blokverkaveling;
 - verspreid voorkomende molens;
 - voorkomen van woonboten in wateren;
3. het gebied ten oosten van Rijpwetering en de Ade (Drooggemaakte Veender- en Lijkerpolder):
 - laag gelegen, open poldergebied, zeer weinig wegen en bebouwing, overwegend grasland;
 - rationele slagenverkaveling in oost-westrichting, loodrecht op de bewoningsassen;
 - relatief hoge dijken aan de randen van de polders;

- dichte bebouwing en beplanting van de lintdorpen Rijpwetering en Nieuwe Wetering;
- verspreide beplanting langs de Ade;
- verspreid voorkomende molens langs de boezemwateren.

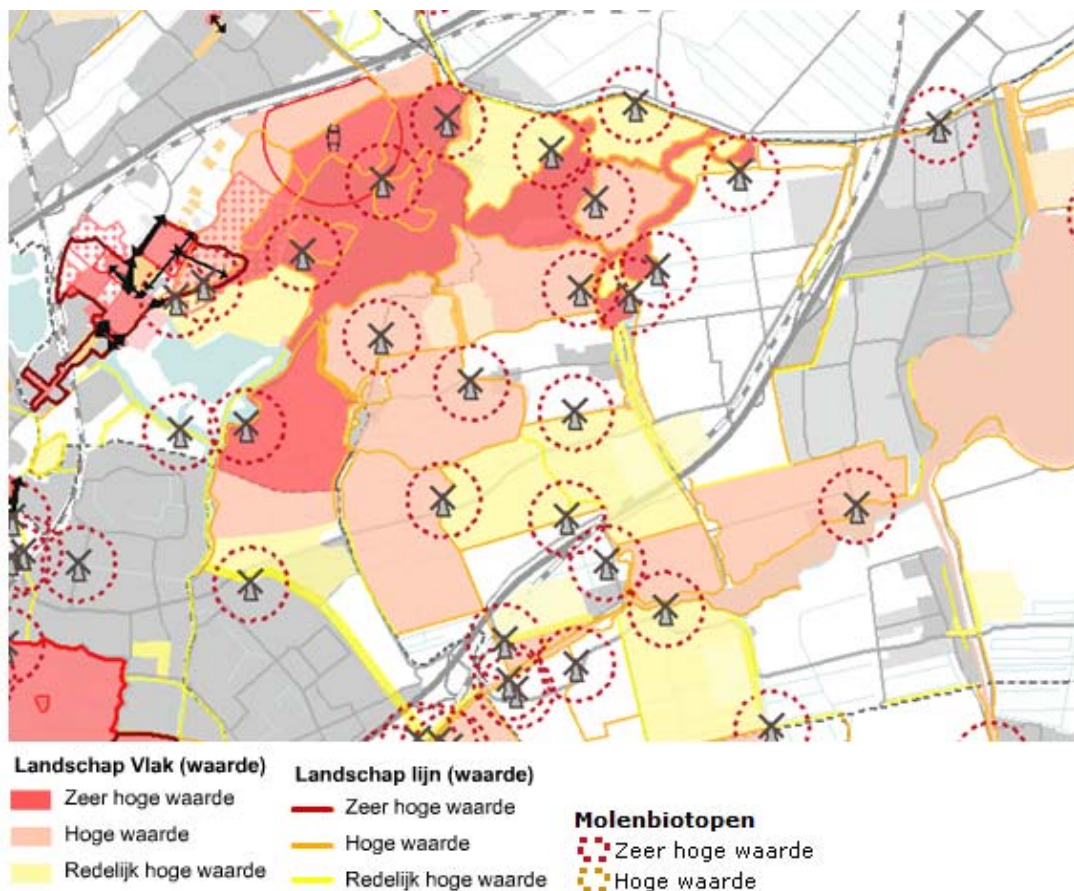
Cultuurhistorie

De waterhuishouding en bodemstructuur hebben in belangrijke mate de inrichting van het plangebied bepaald. Aan het verkavelingspatroon en het patroon van wegen, waterlopen, dijken en bebouwingslinten kan de ontginningsgeschiedenis van het plangebied worden afgelezen. De huidige patronen dateren deels nog uit de ontginningsfase. Daardoor vertegenwoordigen deze patronen een grote cultuurhistorische waarde. De cultuurhistorische waarden hangen nauw samen met de landschappelijke waarden. De cultuurhistorische waarden worden bepaald door de mate waarin het menselijk ingrijpen, door de geschiedenis heen, nog aan het landschap is af te lezen. In de vorige alinea's is beschreven op welke wijze het plangebied is ontgonnen en wat daar nog van in het landschap is terug te vinden. Bescherming van de landschapswaarden zorgt indirect dus ook voor de bescherming van de cultuurhistorische waarden.

Cultuurhistorische hoofdstructuur (CHS)

De CHS-waardering van de provincie kent een driedeling: zeer hoge waarde, hoge waarde of redelijke hoge waarde. De waarde is bepaald door een beoordeling op de volgende criteria:

- gaafheid: als een indicatie voor herkenbaarheid van de historische ontwikkeling;
- samenhang/context: tussen de samenstellende onderdelen van een structuur;
- zeldzaamheid: gezien op provinciaal niveau.

Figuur 5.1 Cultuurhistorische waarden (Bron: Provincie Zuid-Holland, Cultuurhistorische atlas)

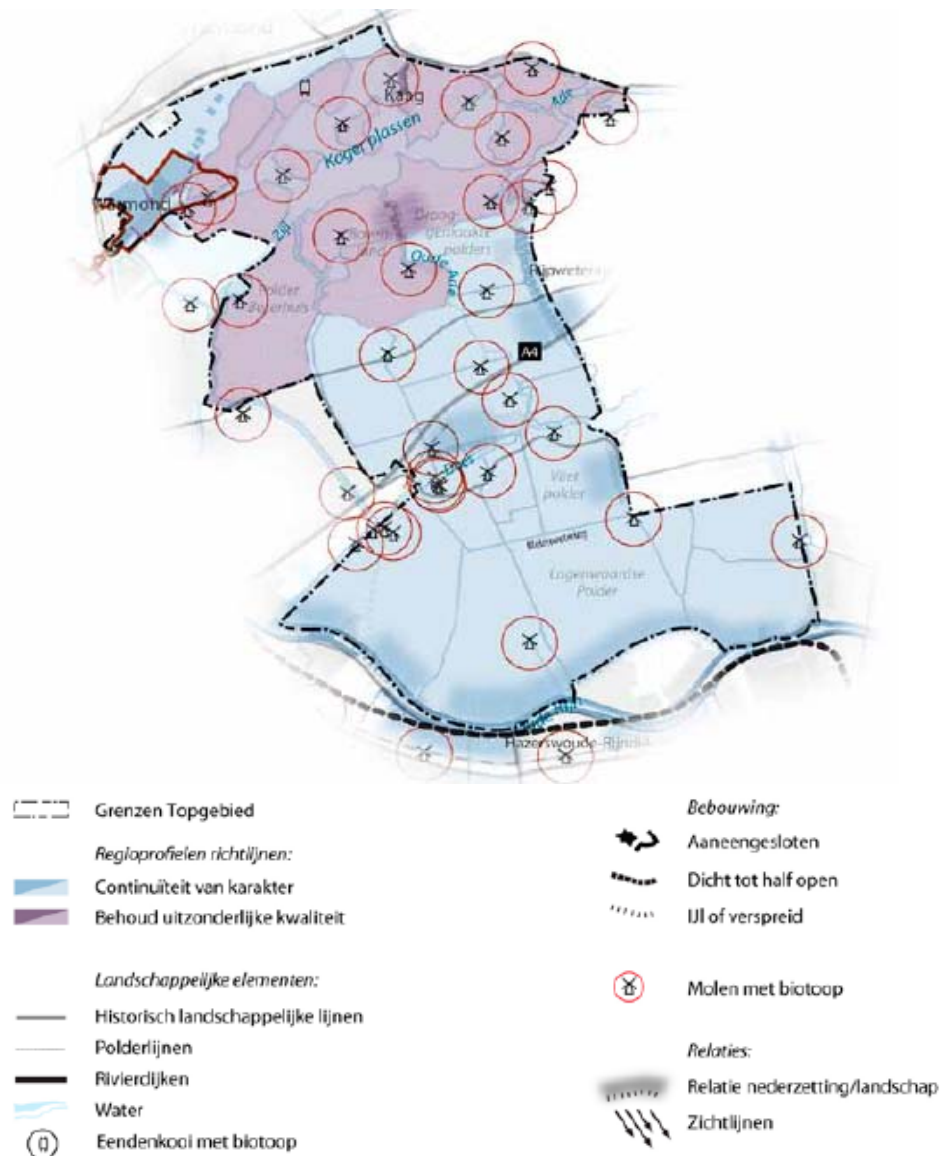
Regioprofiel

Het deel van het plangebied gelegen ten westen van de kern Rijkwetering is in de provinciale structuurvisie aangewezen als Topgebied cultuurhistorie en Kroonjuweel cultuurhistorie (zie ook beschrijving in de toelichting van het bestemmingsplan). Alle topgebieden cultuurhistorie van Zuid-Holland zijn essentieel voor de identiteit en de herkenbaarheid van de provincie. Bovendien zijn hier de belangrijkste cultuurhistorische, landschappelijke en archeologische waarden van de provincie in onderlinge samenhang bewaard. Dat geldt in het bijzonder voor de kroonjuwelen. Daarom zijn de topgebieden en kroonjuwelen opgenomen op de kwaliteitskaart van de provinciale structuurvisie.

Er is, afhankelijk van het karakter en de kwaliteit van ieder gebied, een onderscheid gemaakt in twee sturingsregimes:

- continuïteit van karakter (topgebieden);
- behoud van uitzonderlijke kwaliteit (kroonjuwelen).

Met deze sturingsstrategie wordt aangegeven hoe de provincie in beginsel met ontwikkelingen wil omgaan wat betreft cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit.

Figuur 5.2: Regioprofielen: sturing cultuurhistorie

In het regioprofiel zijn richtlijnen opgenomen voor ruimtelijke ontwikkelingen met respect voor cultuurhistorische waarde in de betreffende gebiedseenheid. In de onderstaande tabel zijn de richtlijnen weergegeven.

Tabel 5.1 Richtlijnen

sturingsstrategie	gebiedseenheden	richtlijnen
continuïteit van karakter (topgebieden)	opstreckende heerden langs de Oude Rijn	<ul style="list-style-type: none"> - behouden en versterken samenhang tussen het gerende verkavelingspatroon, smalle kavelsloten, weteringen en landscheidingskaden; - bewaren van de visuele openheid; - bij nieuwe ontwikkelingen de bestaande ruimtelijke eenheden – de polders met hun begrenzingen – als leidraad nemen.
	polderlinten	<ul style="list-style-type: none"> - herkenbaar houden van de ruimtelijke structuur van kavels dwars op het bebouwingslint, variërend van haaks tot enigszins onder een hoek; - vasthouden aan de ijle tot verspreide of dichte tot half open bebouwingsstructuur; - continueren van de symmetrie of asymmetrie van het lint; - koesteren van de bestaande onbebouwde kavels tussen de bebouwing; - doorzetten van de bescheiden maat en schaal van de historische bebouwing aan het lint.
	landscheidingskaden	<ul style="list-style-type: none"> - behouden van het bestaande tracé; - herkenbaar houden van het profiel; - behouden zichtbaarheid in het landschap door een vrije ligging: geen bebouwing; - handhaven van het groene karakter door de aanwezigheid van hakhout (knotwilgen).
behoud van de uitzonderlijke kwaliteit (kroonjuwelen)	Kagerplassen, molens en veenweidepolders	<ul style="list-style-type: none"> - behouden en versterken van de samenhang tussen alle onderdelen binnen deze ruimtelijke eenheid; veenmeren, onregelmatig verkavelde veenweidepolders en molens; - in stand houden van de markante hoogteverschillen tussen de veenstromen en het ingeklonken veenweidegebied; - bewaren van de gave blokvormige verkaveling.
	polderlinten	<ul style="list-style-type: none"> - richtlijn continuïteit van karakter voor polderlinten, met aanvullend het: <ul style="list-style-type: none"> . behouden van de bestaande breedte en de opbouw van het profiel, de beplanting van wegen en waterlopen en monumentale bebouwing; . openhouden van de bestaande spaties in het lint.
	eendenkooi	<ul style="list-style-type: none"> - respecteren van de afpalingsrechten rond een eendenkooi, ruimtelijk betekent dit het vrij houden van bebouwing van het gebied rond de eendenkooi.

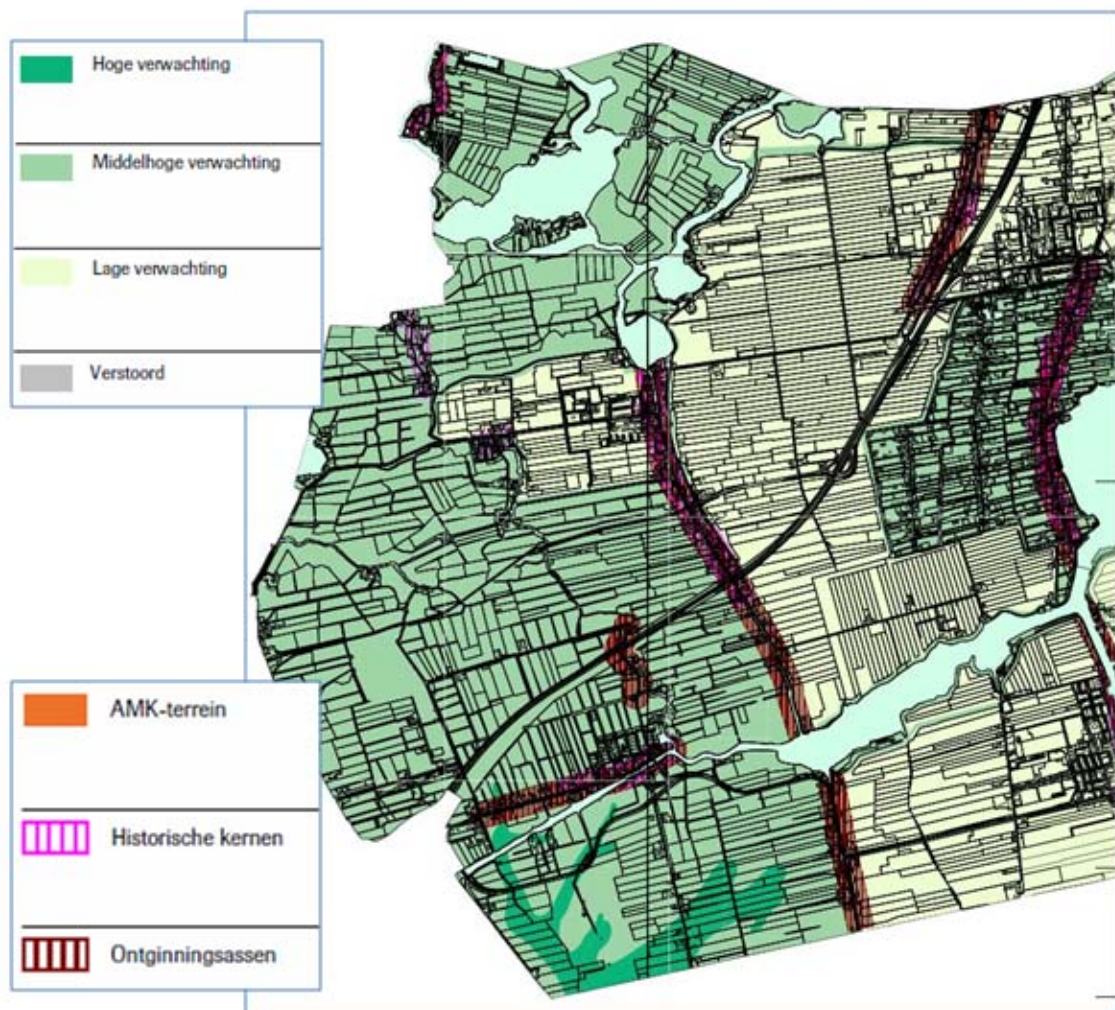
Cultuurhistorisch waardevolle gebouwen

Verspreid over het plangebied zijn gebouwen aanwezig met grote cultuurhistorische waarde. In bijlage 1 van de toelichting van het bestemmingsplan is een overzicht opgenomen van de rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten in het plangebied.

In het plangebied komen oude poldermolens voor die van cultuurhistorisch belang zijn. De molens zijn merendeel in de 18^e eeuw gebouwd en zijn van het type wipmolen of grondzeiler. Naast de molen zelf is de molenbiotoop van belang, voor zover van invloed op het functioneren van de molen (windvang) en de belevingswaarde als monument.

Archeologie

Het archeologiebeleid en de verwachtingswaarden worden overgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem West. In grote lijnen betekent dit dat voor de droogmakerijen een lage archeologische verwachting geldt. Vanaf gebieden groter dan 5 ha en waarbij dieper gegraven wordt dan 30 cm onder maaiveld is nader onderzoek nodig. De veenpolders hebben een middelhoge verwachting. Ingrepen dieper dan 30 cm onder maaiveld en groter dan 100 m² vragen om nader onderzoek.

Figuur 5.3 Beleidsadvieskaart gemeentelijk archeologisch beleid

5.4. Plansituatie

5.4.1. Landschap en cultuurhistorie

De ontwikkelingen in het plangebied worden voorzien op en grenzend aan de bestaande bouwvlakken. Dit kan leiden tot aantasting van de (half)open landschappen en aanwezige verkavelingspatronen. In de regels van het bestemmingsplan is opgenomen dat in elke

agrarische zone met waarden voor elke ontwikkeling een deskundig advies inzake cultuurhistorie en landschap dient te worden overlegd. De aantasting zal hierdoor beperkt blijven.

Verdergaande schaalvergroting van agrarische bedrijven kan ertoe leiden dat karakteristieke boerderijpanden verdwijnen. De overige monumenten worden niet aangetast door de ontwikkelingen in het plangebied. Ter bescherming van de molenbiotopen worden in het bestemmingsplan regels opgenomen. Aantasting van de molenbiotopen treedt dan ook niet op.

5.4.2. Archeologische waarden

Het bestemmingsplan maakt ontwikkelingen mogelijk die leiden tot bodemingrepen. Bij toekomstige initiatieven dient dan ook rekening te worden gehouden met de eventueel aanwezige archeologische monumenten en met de archeologische (verwachtings)waarden. In het bestemmingsplan is een regeling opgenomen ter bescherming van de aanwezige waarden.

Door te garanderen dat eerst archeologisch onderzoek plaatsvindt voordat bodemingrepen worden uitgevoerd, wordt voorkomen dat archeologische sporen verloren gaan. Dit heeft twee gevolgen. Enerzijds kunnen bodemingrepen wel een aantasting vormen van archeologische waarden. Door archeologische sporen uit de bodem te halen gaat immers de context verloren. Daarnaast zijn archeologische sporen boven de grond minder houdbaar. Dit is de reden waarom het behoud *in situ* de voorkeur geniet. Anderzijds heeft het opgraven en documenteren van archeologische sporen als gevolg dat de geschiedenis van de streek beter inzichtelijk wordt. Dit wordt beschouwd als een positief gevolg. De beide gevolgen tegen elkaar afwegend worden de effecten op het gebied van archeologie als neutraal beoordeeld.

5.5. Effectbeoordeling

De voorgaande effectbeschrijving leidt tot de volgende beoordeling.

Tabel 5.2 Effectbeoordeling landschap, cultuurhistorie en archeologie

Aspect	Beschrijving van het milieueffect (t.o.v. de autonome ontwikkeling)	Waardering van het effect
Landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken	De ontwikkelingen kunnen ten koste gaan van de (half)open landschappen en verkavelingspatronen. Effecten blijven beperkt doordat de omvang van bouwpercelen in het bestemmingsplan beperkt is en in de regels elke ontwikkeling voorzien dient te zijn van een deskundig advies.	0/-
Landschappelijke en cultuurhistorisch waardevolle objecten	Verdergaande schaalvergroting van agrarische bedrijven kan ertoe leiden dat karakteristieke boerderijpanden verdwijnen. Molen(biotopen) worden in de regels van het bestemmingsplan beschermd.	0/-
Archeologische en aardkundige waarden	Bodemingrepen kunnen leiden tot aantasting van archeologische waarden. Door de onderzoeksplicht in het bestemmingsplan wordt echter wel gegarandeerd dat deze waarden worden gedocumenteerd. In het bestemmingsplan zijn beschermende regels voor de aardkundige monumenten en waarden opgenomen.	0

6.1. Geurhinder

6.1.1. Toetsingskader

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) bevat het beoordelingskader voor geurhinder van veehouderijen die vergunningplichtig zijn op basis van de Wet milieubeheer (Wm). Het beoordelingskader is als volgt:

- voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld (in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv))¹⁾ geldt een maximale geurbelasting²⁾ op een geurgevoelig object;
- voor andere diercategorieën geldt een minimale afstand van de dierenverblijven ten opzichte van geurgevoelige objecten.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen concentratiegebieden (conform Reconstructiewet) en niet-concentratiegebieden en tussen situaties binnen de bebouwde kom en buiten de bebouwde kom. De wet beschrijft in artikel 3 de maximale norm voor geurbelasting van een veehouderij ten opzichte van een gevoelig object in vier situaties, deze zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 6.1 Overzicht geurnormen Wgv

		concentratiegebied	niet-concentratiegebied
binnen bebouwde kom	diercategorieën Rgv	max. 3 ouE/m ³	max. 2 ouE/m ³
	andere diercategorieën	min. 100 m t.o.v. geurgevoelig object	min. 100 m t.o.v. geurgevoelig object
buiten bebouwde kom	diercategorieën Rgv	max. 14 ouE/m ³	max. 8 ouE/m ³
	andere diercategorieën	min. 50 m t.o.v. geurgevoelig object	min. 50 m t.o.v. geurgevoelig object

Voor geurgevoelige objecten die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij gelden niet de maximale geurbelastingen, maar de minimale afstanden van 100 m binnen de bebouwde kom en 50 m buiten de bebouwde kom.

Regeling geurhinder en veehouderij

In de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) is de wijze vastgelegd waarop:

- de geurbelasting wordt bepaald;
- de afstand tussen veehouderij en geurgevoelig object¹⁾ wordt gemeten.

1) Onder meer vleeskalveren en jong vleesvee, schapen, geiten, biggen en vleesvarkens, legkippen, vleeskuikens, eenden, parelhoenders.

2) De maximale geurbelasting wordt uitgedrukt in odourunits per kubieke meter lucht (ouE/m³).

Gemeentelijke geurverordening en geurgebiedsvisie

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om afwijkende geurnormen vast te stellen voor (delen van) het grondgebied. De gemeente Kaag en Braassem heeft een geurverordening vastgesteld. Ter onderbouwing is een geurgebiedsvisie opgesteld. Deze visie is uitgewerkt in samenhang met de Maatschappelijk Ruimtelijke Structuurvisie van Kaag en Braassem (zie paragraaf 2.2 van het planMER). Uitgangspunt voor de uitwerking van de visie is de noodzaak om in de kernen ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarnaast moet aan de weidegebonden veehouderij een economische perspectief worden geboden. In de gebiedsvisie is de situatie rond iedere woonkern uitgewerkt. Het behoud van het dorpse karakter en de agrarische identiteit staan daarbij voorop. De ontwikkelingsruimte die in de structuurvisie wordt geboden bestaat uit:

- verkleining van de toe te passen afstandsnormen voor de weidegebonden veehouderijen rond de woonkernen;
- ontwikkelingsruimte voor de weidegebonden veehouderij in het buitengebied;
- verruiming van de mogelijkheid om een agrarische bedrijfswoning als burgerwoning te bestemmen;
- een ruime interpretatie van het begrip nevenactiviteit voor agrarische bedrijven.

Ook wordt ingegaan op het begrip 'bebouwde kom' en wordt een relatie gelegd met de nota Inbreidingslocaties. De volgende definitie is gehanteerd voor de bebouwde kom: "het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft en binnen de rode contour is gelegen zoals aangegeven in de Nota Inbreidingslocaties gemeente Kaag en Braassem, vastgesteld 7 februari 2011".

In de geurverordening is vastgelegd dat de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot een geurgevoelig object dat is gelegen in de bebouwde kom ten minste 50 meter bedraagt, waarbij de afstand van veehouderij tot de rode contour niet mag verminderen t.o.v. de bestaande situatie. De geurnormen voor intensieve veehouderij zijn niet aangepast in de geurverordening. hiervoor blijven de normen uit de Wgv van toepassing.

Besluit landbouw

Per 1 januari 2013 zijn agrarische activiteiten onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit gebracht. In het Activiteitenbesluit zijn voor alle agrarische activiteiten, waaronder akkerbouwbedrijven en veehouderijen, eisen opgenomen. Voor de veehouderijen is aangesloten bij de systematiek uit de Wgv, dat wil zeggen dat in bepaalde gevallen een maximaal toegestane geurbelastingen geldt (diercategorieën waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld, bijvoorbeeld varkens en pluimvee) en in andere gevallen vaste afstandseisen gelden (diercategorieën waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld, waaronder melkrundvee).

Wet Plattelandswoningen

Op 1 januari 2013 is de Wet Plattelandswoningen in werking getreden. Deze wet bevat twee onderdelen:

1. het planologische regime, en niet langer het feitelijk gebruik, is bepalend voor de bescherming die een gebouw of functie geniet tegen negatieve milieueffecten;
2. (voormalige) agrarische bedrijfswoningen die (tevens) door derden mogen worden bewoond (plattelandswoningen) zijn niet langer beschermd tegen milieugevolgen van het bijbehorende bedrijf.

1) Definitie van een geurgevoelig object: een gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent, of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.

Wanneer een bestemmingsplan bewoning door derden van agrarische bedrijfswoningen toestaat, moet worden onderbouwd dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

6.1.2. Referentiesituatie

Melkrundveehouderijen

Binnen het plangebied zijn voornamelijk melkrundveehouderijen gevestigd. Daarnaast is sprake van een aantal gemengde bedrijven (melkrundveehouderij met intensieve neventak, in veel gevallen varkens), paardenhouderijen en schapenhouderijen (zie toelichting in hoofdstuk 3). Een deel van deze veehouderijen valt onder het Besluit landbouw en een ander deel is vergunningplichtig. Voor de veehouderijen in het gebied dient rekening te worden gehouden met de afstandseisen uit het Besluit landbouw (vanaf 1 januari 2013 het Activiteitenbesluit) en de normen uit de Wet geurhinder en veehouderij.

Voor melkrundveehouderijen kunnen geen berekeningen worden uitgevoerd, omdat er geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld voor de betreffende diercategorieën. In het kader van de Geurgebiedsvisie is een inventarisatie uitgevoerd van de bedrijven waarvoor vaste afstanden gelden. In de bijbehorende geurverordening is vastgelegd dat zowel voor alle geurgevoelige objecten rekening dient te worden gehouden met een afstandseis van 50 meter. Figuur 6.1 geeft een overzicht van de kaart met afstanden zoals opgenomen in deze geurgebiedsvisie. Uit dit kaartbeeld blijkt dat sprake is van een behoorlijke spreiding van de bedrijven over het plangebied. Een aantal melkrundveehouderijen is op korte afstand van de dorpskernen en/of in de linten gelegen. Over het algemeen kan echter gesteld worden dat het aantal geurgevoelige objecten in de directe omgeving van deze veehouderijen beperkt is. Daarnaast zal er gezien de onderlinge afstanden tussen de veehouderijen nauwelijks sprake zijn van cumulatie van geurhinder. Er zijn geen klachten over geurhinder in en rond het plangebied bekend.

Figuur 6.1 Kaart vaste afstanden (Geurgebiedsvisie Kaag en Braassem)

Uit de Geurgebiedsvisie blijkt dat binnen het plangebied Buitengebied West ter hoogte van de kernen (Rijkswetering, Kaag, Oud Ade) sprake is van bestaande geurgevoelige objecten (dan wel bouwmogelijkheden binnen de rode contour) binnen een afstand van 100 meter. Om de bedrijven ontwikkelingsruimte te geven en ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken is in de geurverordening een afstandseis van 50 meter vastgelegd.

Intensieve neventakken

Binnen het plangebied komen op beperkte schaal intensieve neventakken voor. In het kader van de Geurgebiedsvisie zijn berekeningen uitgevoerd om de geurbelasting rond deze veehouderijen in beeld te brengen. Daarbij is ook gekeken naar een aantal bedrijven in de buurgemeenten, die mogelijk relevant zijn voor de geurbelasting binnen de gemeente Kaag en Braassem. Figuur 6.2 geeft een overzicht van de berekende 2 ouE/m^3 - contouren in en rond het plangebied Buitengebied West.

Figuur 6.2 Kaart geurcontouren 2013 (Geurgebiedsvisie Kaag en Braassem)

Uit de Geurgebiedsvisie blijkt dat binnen de gemeente Kaag en Braassem op een aantal locaties sprake is van een flinke geurbelasting als gevolg van de intensieve diercategorieën. Binnen het plangebied Buitengebied West speelt dit ter hoogte van de kern Rijkswetering. In het lint langs de Pastoor van der Plaatstraat / Zuidweg is lokaal sprake van een relatief hoge geurbelasting.

6.1.3. Plansituatie

Ontwikkelingsruimte veehouderijen

De uitbreiding van de grondgebonden veehouderijen in het plangebied en eventuele omschakeling naar veehouderij kan leiden tot een toename van de geurbelasting in het plangebied en de omgeving. In de praktijk zullen gezien de spreiding van de veehouderijen over het plangebied, de onderlinge afstanden tussen de veehouderijen en het beperkte aantal geurgevoelige objecten geen onaanvaardbare situaties ontstaan. Toekomstige initiatieven dienen in alle gevallen te voldoen aan de afstandseisen die in het milieuspoor worden gesteld.

De uitbreiding van bestaande intensieve neventakken is slechts onder zeer strikte voorwaarden mogelijk. In het bestemmingsplan is onder andere vastgelegd dat:

- de uitbreiding dient noodzakelijk te zijn om aan milieuvorschriften of aan regelgeving met betrekking tot dierwelzijn te kunnen voldoen;
- de uitbreiding dient milieuhygiënisch inpasbaar te zijn; er mogen geen beperkingen voor omliggende, bestaande burgerwoningen, andere gevoelige objecten en (agrarische) bedrijven optreden (dit betreft zowel de bestaande bedrijfsvoering als de uitbreidings- en ontwikkelingsmogelijkheden).

Door deze voorwaarden en het feit dat binnen het plangebied slechts sprake is van een beperkt aantal intensieve neventakken, is het uitgesloten dat onaanvaardbare geurhinder zal optreden als gevolg van de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt.

Neven- en vervolgfuncties

Het bestemmingsplan biedt (deels bij recht, deels via afwijking met een omgevingsvergunning) de agrarische bedrijven binnen het plangebied mogelijkheid om kleinschalige economische activiteiten te ontwikkelen. Daarnaast maakt het bestemmingsplan met een wijzigingsbevoegdheid niet-agrarische vervolgfuncties mogelijk. Een aantal van deze neven- en vervolgfuncties dient te worden beschouwd als geurgevoelig object. Het betreft onder andere bed & breakfast (nevenfunctie) en sociale vervolgfuncties zoals kinderopvang en zorgvoorzieningen. Zowel bij de afwijkingsmogelijkheden voor nevenfuncties als bij de wijzigingsbevoegdheden voor vervolgfuncties is als voorwaarde opgenomen dat deze milieuhygiënisch inpasbaar zijn en geen beperkingen opleggen aan omliggende agrarische bedrijven. Daarmee is voldoende geborgd dat ter plaatse sprake is van een aanvaardbare geurhinder en dat omliggende bedrijven niet in de bedrijfsvoering worden beperkt door de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten in de omgeving.

6.2. Luchtkwaliteit

6.2.1. Toetsingskader

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door de Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen 2007 (ook wel Wet luchtkwaliteit, Wlk). De Wlk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in tabel 6.2 weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel 6.2 Grenswaarden maatgevende stoffen Wlk

Stof	toetsing van	grenswaarde	geldig
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	60 µg/m ³	2010 tot en met 2014
	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 2015
fijn stof (PM ₁₀) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m ³	

1) Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (volgens de bij de Wlk behorende Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007).

Op grond van artikel 5.16 van de Wlk kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (zoals de vaststelling van een uitwerkingsplan) uitoefenen indien:

- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a);
- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);

- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht (lid 1 onder c);
- het voorgenomen besluit is genoemd of past binnen het omschreven Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

Besluit niet in betekenende mate (nibm)

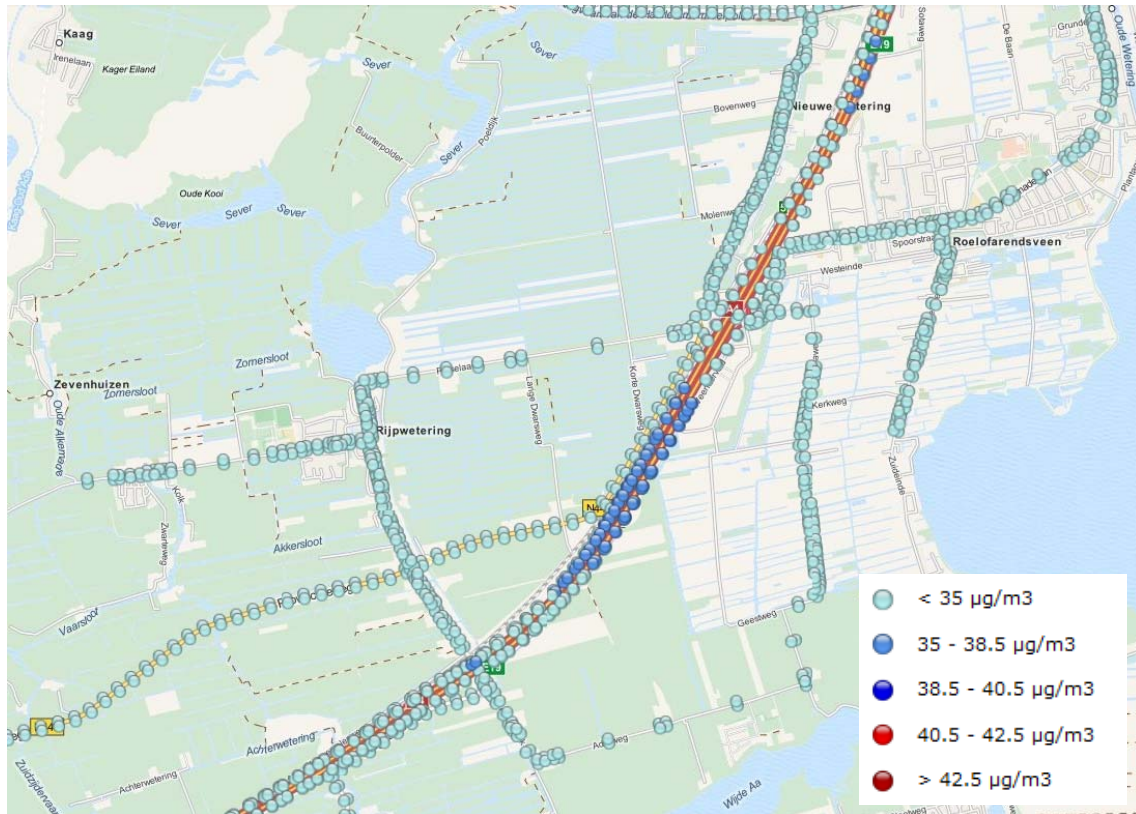
In dit Besluit is exact bepaald in welke gevallen een project vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Hierbij worden twee situaties onderscheiden:

- een project heeft een effect van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀;
- een project valt in een categorie die is vrijgesteld aan toetsing aan de grenswaarden; deze categorieën betreffen onder andere woningbouw met niet meer dan 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg.

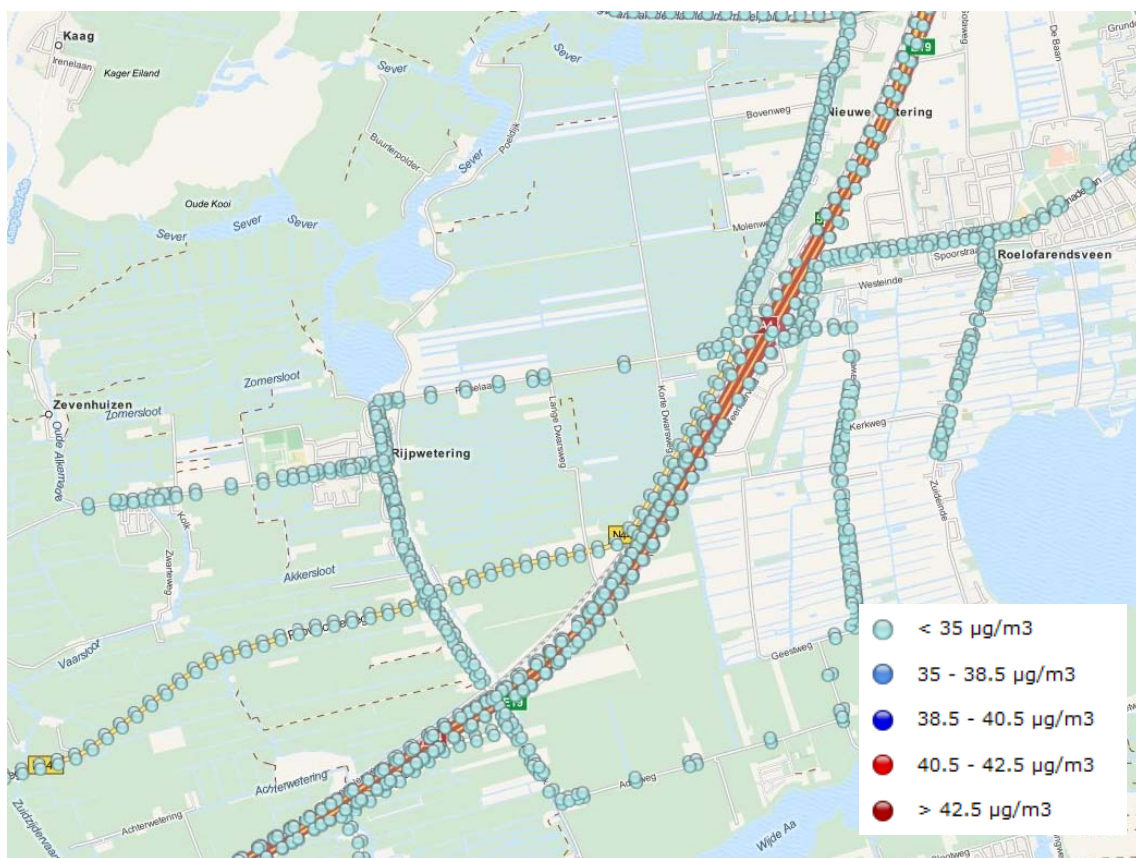
6.2.2. Referentiesituatie

De monitoringstool die onderdeel is van het Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit geeft inzicht in de concentraties luchtverontreinigende stoffen (stikstofdioxide en fijn stof) langs de belangrijkste wegen in de gemeente Kaag en Braassem. Figuur 6.3 geeft een overzicht van de concentraties stikstofdioxide (in 2015) en figuur 6.4 van fijn stof (in 2011) langs het hoofdwegennet in en rond het buitengebied. In de gemeente Kaag en Braassem zijn de concentraties luchtverontreinigende stoffen het hoogst op korte afstand van de A4. Uit figuur 6.1 blijkt dat in het overgrote deel van het plangebied de concentraties stikstofdioxide onder de 35 µg/m³ zijn gelegen. Ook langs de A4 in het plangebied wordt in 2015 overal voldaan aan de dan geldende grenswaarde voor stikstofdioxide (40 µg/m³).

Uit figuur 6.2 blijkt dat in het gehele plangebied de concentraties fijn stof onder de 35 µg/m³ zijn gelegen en daarmee voldoen aan de geldende grenswaarde voor fijn stof (40 µg/m³).

Figuur 6.3 Concentraties stikstofdioxide (2015) in plangebied, monitoringstool NSL

Figuur 6.4 Concentraties fijn stof (2011) in plangebied, monitoringstool NSL

Uit de achterliggende gegevens in het kader van het NSL blijkt dat de concentraties fijn stof langs de A4 in 2011 23 – 25 µg/m³ bedragen en de concentraties stikstofdioxide in 2015 32-38 µg/m³. In 2020 liggen de concentraties nog aanzienlijk lager dan in 2011 en 2015. Op grotere afstand van het hoofdwegennet zijn de concentraties vrijwel gelijk aan de achtergrondconcentraties. Tabel 6.3 geeft een overzicht van de achtergrondconcentratie in het westelijke deel van het buitengebied van de gemeente Kaag en Braassem. Deze concentraties zijn dermate laag dat er relatief veel milieugebruiksruimte is voor de ontwikkelingen die met het bestemmingsplan Buitengebied worden mogelijk gemaakt (zie volgende paragraaf).

Tabel 6.3 Achtergrondconcentraties luchtkwaliteit gemeente Kaag en Braassem

	fijn stof	stikstofdioxide
2011	23	21
2015	22	19
2020	21	15

De monitoringstool geeft (voor 2011) inzicht in de concentraties fijn stof rond intensieve veehouderijen. Volwaardige intensieve bedrijven komen in het westelijke deel van het buitengebied van de gemeente Kaag en Braassem echter niet voor. In paragraaf 6.2.3. wordt ingegaan op de concentraties luchtverontreinigde stoffen in de directe omgeving van grondgebonden veehouderijen en bedrijven met een intensieve neventak.

6.2.3. Plansituatie

Ontwikkelingsruimte veehouderijen

Melkrundveehouderijen

De bestaande melkrundveehouderijen binnen het plangebied hebben in veel gevallen nog ruimte om uit te breiden binnen het bouwvlak. Daarnaast staat het bestemmingsplan toe dat op agrarische bouwvlakken waar nu nog geen grondgebonden veehouderij is gevestigd omschakeling plaatsvindt naar een grondgebonden veehouderij. Een dergelijke uitbreiding of omschakeling kan gevolgen hebben voor de concentraties fijn stof. In tegenstelling tot bepaalde vormen van intensieve veehouderij blijken deze gevolgen voor grondgebonden veehouderijen beperkt te zijn. In de Handreiking fijn stof en veehouderijen (Infomil, mei 2010) zijn vuistregels opgenomen om zonder verdere berekeningen vast te kunnen stellen of een project niet in betekenende mate (nibm) bijdraagt. Met behulp van de emissiefactorenlst van het voormalige Ministerie van VROM kan de emissie van de uitbreiding van het aantal stuks vee in beeld worden gebracht en af worden gezet tegen de vuistregels. Tabel 6.4 geeft een overzicht van de emissie waarbij mogelijk sprake is van een 'in betekende mate' toename van de concentraties fijn stof op een bepaalde afstand gemeten vanaf het diervverblijf. De betreffende emissies zijn worstcase, inclusief een veiligheidsmarge.

Tabel 6.4 Vuistregel IBM conform Handreiking fijn stof en veehouderijen

afstand tot te toetsen plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m	140 m	160 m
totale emissie in g/jr van uitbreiding / oprichting	324.000	387.000	473.000	581.000	817.000	1.075.000	1.376.000

In hoofdstuk 3 zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd voor de maximale invulling van een bouwvlak van 2 ha. Daarbij is uitgegaan van 400 stuks melkrundvee (> 2 jaar) + 280 stuks jongvee. Uitgaande van de kentallen uit de voorgenoemde Handreiking (maximaal

148 gram/dier per jaar voor een melkkoe ouder dan 2 jaar en 38 gram/dier per jaar voor vrouwelijk jongvee tot 2 jaar) genereert een bedrijf met dergelijke dieraantallen 69.840 gr/jaar.

Wanneer deze emissies worden vergeleken met de getallen in tabel 6.4 kan de conclusie worden getrokken dat bij dergelijke dieraantallen de uitbreiding of omschakeling van een individueel bedrijf nooit leidt tot een overschrijding van grenswaarden. De concentraties dalen relatief snel op grotere afstand van de bedrijven. Over het algemeen is binnen het plangebied sprake van enige onderlinge afstand tussen de bedrijven. Aangezien de concentraties fijn stof binnen het plangebied ver onder de grenswaarden liggen (zie paragraaf 6.2.2), leidt de ontwikkelingsruimte ook cumulatief in geen geval tot een overschrijding van grenswaarden.

Intensieve neventakken en overige diercategorieën

De maximale emissie voor varkens bedraagt 74 gram/dier per jaar. De aantallen varkens binnen het plangebied zijn dermate beperkt (zie bijlage 4), dat de intensieve neventakken in geen geval leiden tot overschrijdingssituaties. Het grootste aantal varkens is aanwezig op het perceel Past van de Plaatstraat 133. Het gaat om 900 stuks vleesvarkens: maximaal 66.600 gram / per jaar. Uitbreiding van bestaande intensieve neventakken is slechts mogelijk onder zeer strikte voorwaarden.

Voor paarden en schapen is in de Handreiking fijn stof en veehouderij en de bijbehorende emissiefactorenlijst geen emissiefactor vastgesteld.

Overige ontwikkelingsruimte bestemmingsplan

De overige ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan kan leiden tot een toename van verkeer en daarmee tot een toename van de concentraties luchtverontreinigende stoffen langs de ontsluitende wegen.

De nevenfuncties die bij recht worden toegestaan bij agrarische bedrijven zijn dermate kleinschalig dat de verkeersaantrekkende werking verwaarloosbaar klein is. De meer omvangrijke nevenfuncties zijn mogelijk via afwijking met een omgevingsvergunning. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kleinschalig kamperen bij agrarische bedrijven. Als voorwaarde voor nevenfuncties is opgenomen dat de publieks- en/of verkeersaantrekkende werking van nevenfuncties niet onevenredig groot is. Dezelfde voorwaarde is opgenomen voor de vervolgfuncties die met een wijzigingsbevoegdheid worden mogelijk gemaakt. Hiermee is in het bestemmingsplan voldoende geborgd dat geen knelpunten op het gebied van luchtkwaliteit zullen optreden.

6.3. Gezondheid

Op en rond veehouderijen kunnen gezondheidsaspecten een rol spelen. . Uitbreiding van veehouderijen kan leiden tot een hogere dichtheid van dieren binnen het plangebied en daarmee tot een toename van de kan op verspreiding van dierziekten en / of besmetting van mensen via de lucht. Dat is echter mede afhankelijk van de bedrijfsvoering en de inrichting van de bedrijven. De onderzoeken en beleidsvorming op dit vlak richten zich met name op de intensieve veehouderij. De huidige inzichten geven geen aanleiding om te veronderstellen dat ter plaatse van melkrundveehouderijen van relatief beperkte omvang zoals aanwezig binnen het plangebied en de beperkt aanwezige intensieve neventakken, sprake is van relevante gezondheidseffecten die een rol dienen te spelen bij de afwegingen in het kader

van een bestemmingsplan buitengebied. Gezien de aard en omvang de van de bedrijven binnen het plangebied is er geen aanleiding om in het kader van het planMER op dit punt nader onderzoek uit te voeren.

6.4. Externe veiligheid

6.4.1. Toetsingskader

Bij ruimtelijke plannen wordt ten aanzien van externe veiligheid naar verschillende aspecten gekeken, namelijk:

- bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoor, water of leidingen.

In het externe veiligheidsbeleid wordt doorgaans onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

6.4.2. Referentiesituatie

Inrichtingen

Uit de gegevens die beschikbaar zijn via de provinciale risicokaart (www.risicokaart.nl) blijkt dat binnen het plangebied en in de omgeving zich enkele risicorelevante inrichtingen bevinden (in het zuidwestelijk deel en langs de Ade/Oud Ade, zie het volgende figuur). Het betreft bedrijven waar op kleine schaal gevaarlijke stoffen aanwezig zijn (in de meeste gevallen in de vorm van een propaantank). Voor enkele van deze inrichtingen is sprake van een PR 10⁻⁶ risicocontour van beperkte omvang. Binnen deze contouren zijn in geen geval kwetsbare objecten gelegen. Er zijn dan ook geen knelpunten met betrekking tot het plaatsgebonden risico. Rond propaantanks van een vergelijkbare omvang (< 3.000 liter) speelt het groepsrisico geen rol.

Transport van gevaarlijke stoffen

Door het plangebied worden gevaarlijke stoffen vervoerd over de A4. Uit de gegevens uit het bijlagenrapport bij het Basisnet Weg blijkt dat het GR voor het betreffende wegvak (tussen knooppunt Burgerveen en afslag Zoeterwoude-Rijndijk) groter is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Er geldt geen veiligheidszone, maar wel een plasbrandaandachtsgebied van 30 m. Ook over de provinciale wegen in en rond het plangebied zal op beperkte schaal transport van gevaarlijke stoffen plaatsvinden. Gezien de beperkte bebouwingsdichtheden binnen het plangebied, zal in geen geval sprake zijn van een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Over het spoor vindt geen relevant vervoer van gevaarlijke stoffen plaats (bron: concept Basisnet spoor, mei 2011).

Het gebied wordt doorsneden door verschillende gasleidingen en een NPM-leiding (zie figuur 6.5, uitsnede risicokaart). De PR 10⁻⁶-contouren liggen niet buiten de leidingen met bijbehorende belemmeringszone. Gezien de lage personendichtheden in het gebied, zal het GR in alle gevallen ruimschoots onder de oriëntatiewaarde zijn gelegen.

Figuur 6.5 Uitsnede risicokaart

6.4.3. Plansituatie

Inrichtingen

Het bestemmingsplan maakt geen nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten mogelijk binnen de PR 10^{-6} -contouren van de risicovolle inrichtingen in en rond het plangebied. Ook worden er geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die kunnen leiden tot een relevante toename van de personendichtheden in het gebied. De neven- en vervolgfuncties kennen een dermate beperkte omvang dat deze geen gevolgen hebben voor de hoogte van het GR.

Transport van gevaarlijke stoffen

Transport over de weg

Het bestemmingsplan biedt geen bouw mogelijkheden binnen het plasbrandaandachtsgebied langs de A4. Ook maakt het plan geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een relevante toename van de personendichtheden in de zones langs de A4 en de provinciale wegen. De uitvoering van het bestemmingsplan zal dan ook geen gevolgen hebben voor de hoogte van het GR.

Transport door buisleidingen

Het bestemmingsplan maakt geen realisatie van kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} -contouren langs de hoofdaardgastransportleidingen mogelijk. Het bestemmingsplan maakt daarnaast ook geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een relevante toename van de personendichtheden in het gebied langs de leidingen en zal dan ook geen gevolgen hebben voor de hoogte van het GR.

6.5. Effectbeoordeling

Navolgende tabel geeft een samenvattend overzicht van de effectbeschrijvingen in dit hoofdstuk.

Tabel 6.5 Effectbeoordeling woon- en leefklimaat

Aspect	Beschrijving van het milieueffect (t.o.v. de autonome ontwikkeling)	Waardering van het effect
Geurhinder	De ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan kan leiden tot een beperkte toename van de geurbelasting binnen het plangebied. In de praktijk zal hierdoor echter geen onaanvaardbare geurhinder ontstaan.	0/-
Luchtkwaliteit	De ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan kan leiden tot een beperkte toename van de concentraties luchtverontreinigende stoffen, maar in geen geval tot een overschrijding van grenswaarden.	0/-
Gezondheid	Gezien de aard en omvang de bedrijven binnen het plangebied spelen gezondheidsaspecten geen relevante rol rond de veehouderijen binnen het plangebied.	0
Externe veiligheid	Het bestemmingsplan maakt geen kwetsbare objecten mogelijk binnen PR 10 ⁻⁶ -contouren. Ook maakt het plan geen ontwikkelingen mogelijk die leiden tot een relevante toename van de personendichtheden in het gebied en daarmee gevolgen kunnen hebben voor de hoogte van het groepsrisico.	0

7.1. Toetsingskader

Bodem

De overheid streeft naar duurzaam gebruik van de bodem. Dit door middel van het schoonmaken van ernstig verontreinigde grond (saneren), licht verontreinigde grond blijvend te behouden en schone grond schoon te houden. Deze algemene landelijke doelstellingen zijn vastgelegd in het Nationaal Milieubeleidsplan. In diverse wet- en regelgeving zijn deze nader uitgewerkt.

Water

Diverse beleidsdocumenten liggen ten grondslag aan de uitgangspunten op het gebied van duurzaam waterbeheer. De provincie en het waterschap hebben deze uitgangspunten verder doorvertaald in regionaal beleid en uitvoeringsplannen. Wettelijke verankering van het waterbeleid vindt plaats in de Waterwet en onderliggende uitvoeringsregels. De regels die zijn vastgelegd in een verordening van de waterschappen, worden 'de Keur' genoemd. De Keur geeft met verboden aan welke activiteiten in de buurt van water en waterkeringen niet zijn toegestaan. Daarnaast geeft de Keur met geboden aan welke onderhoudsverplichtingen eigenaren en gebruikers van wateren en waterkeringen hebben. De Waterwet kent één watervergunning, de voormalige Keurvergunning is hierin opgenomen.

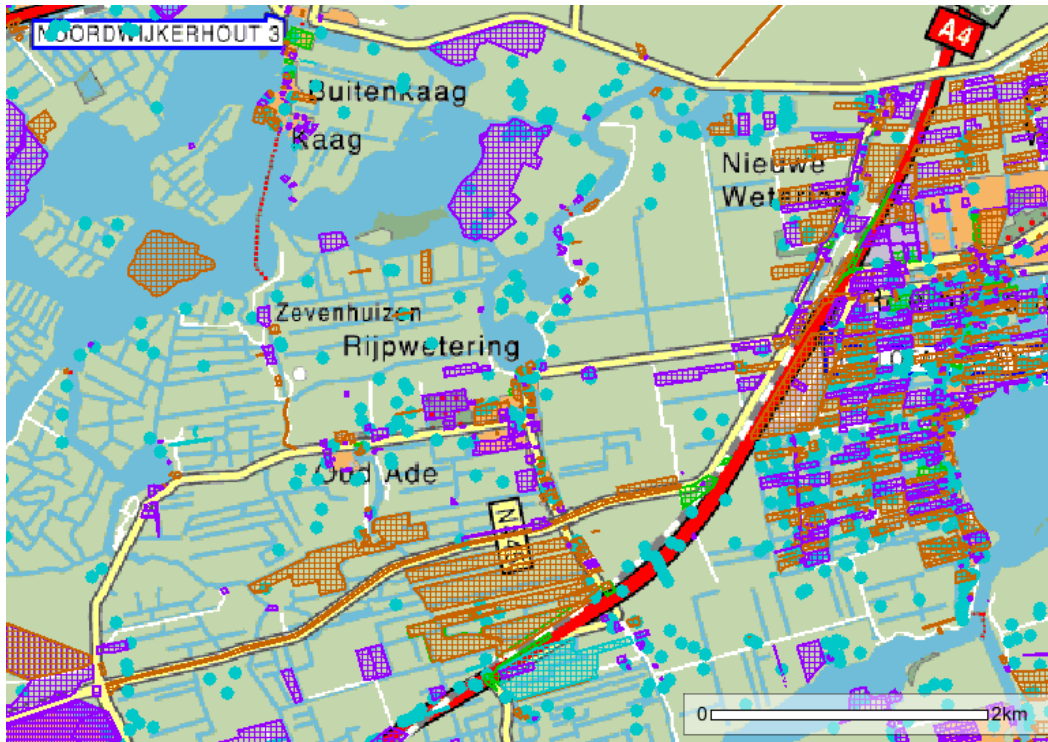
De watertoets is een proces waarmee in ruimtelijke plannen de mogelijke risico's (zoals wateroverlast, verdroging en vervuiling van grond- en oppervlaktewater) en kansen van water vroegtijdig in beeld worden gebracht in overleg met de waterbeheerder. In het kader van het bestemmingsplan Buitengebied West vindt afstemming plaats met de waterbeheerder.

7.2. Referentiesituatie

Bodem

In het grootste gedeelte van het plangebied bestaat de bodem uit veen en zeekleigrond. De maaiveldhoogtes in het plangebied liggen tussen de NAP 0 en -3,6 m (bron: www.ahn.nl).

Uit het Bodemloket (www.bodemloket.nl) blijkt dat ter plaatse van het plangebied meerdere historische activiteit bekend zijn die mogelijk hebben geleid tot bodemvervuiling. Daarnaast zijn er, met name langs de rijksweg A4, enkele locaties gelegen die in het verleden onderzocht of gesaneerd zijn.

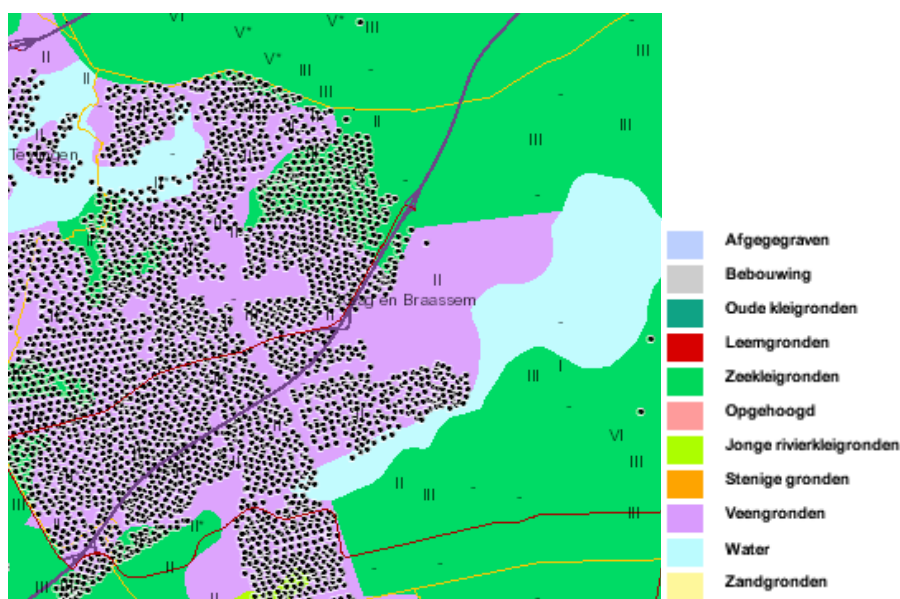
Figuur 7.1 Bodemkwaliteit (www.bodemloket.nl)

Water

Waterkwantiteit

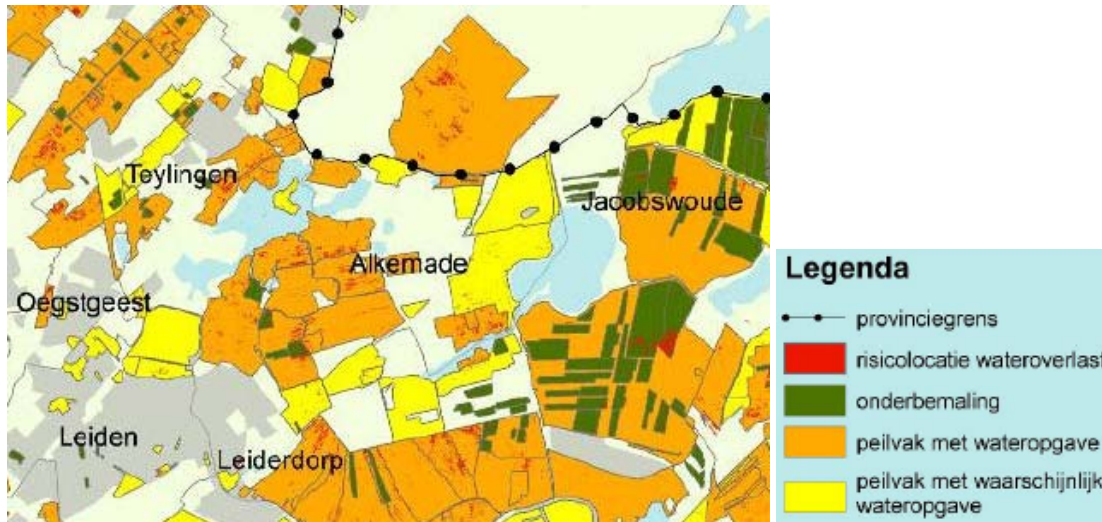
Het buitengebied van Kaag en Braassem West is een waterrijk gebied dat deel uitmaakt van het Hollands Plassengebied met plassen zoals Zweiland, Dieperpoel en Kever. Oude veenstromen en brede sloten dooraderen het gebied en zorgen voor de afwatering.

In het plangebied is sprake van grondwatertrap II. Dit houdt in dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand op minder dan 0,4 m beneden maaiveld ligt en dat de gemiddelde laagste grondwaterstand varieert tussen 0,5 en 0,8 m beneden maaiveld. Het plangebied ligt niet in een grondwaterbeschermingsgebied.

Figuur 7.2 Grondwatertrappen en bodemsoort (www.bodemdata.nl)

In het Nationaal Bestuursakkoord Water zijn normen opgenomen ten aanzien van het voorkomen van wateroverlast. Het waterschap is verantwoordelijk voor de inrichting van het watersysteem zodat aan die normen wordt voldaan, onder andere door peilbeheer. Delen van het plangebied voldoen niet aan de normen waardoor er een NBW-wateropgave ligt. Hierbij spelen tegenstellingen tussen de landbouwfunctie, de natuurfunctie en bodemdaling waar rekening mee gehouden moet worden.

Figuur 7.3 Waterkwantiteit (Waterbeheerplan kaart 5)

Watersysteemkwaliteit en ecologie

In het plangebied zijn verschillende KRW-lichamen aangewezen. Het gaat hierbij om het Braassemermeer, Wijde Aa, Zevenhuizervaart en Zuidzijdervaart. De KRW is een Europese verplichting om een goede chemische en ecologische waterkwaliteit te bereiken.

Het plangebied behoort daarnaast tot een aandachtsgebied voor basisinspanningen in het kwaliteitsspoor. Het kernpunt hierbij is te voorkomen dat er te veel voedingsstoffen in het watersysteem terechtkomen. Dit wordt bereikt door de lozingen van voedingsstoffen door AWZI's te beperken.

Afvalwaterketen en riolering

Het plangebied is aangesloten op een gemengd rioolstelsel. Uit het Waterbeheerplan blijkt dat in het plangebied voor 2015 verbeteringswerken van de afvalwaterzuiveringsinstallaties (AWZI's) zullen plaatsvinden. Hierbij worden leidingen, gemalen en AWZI's gerenoveerd en/of uitgebreid.

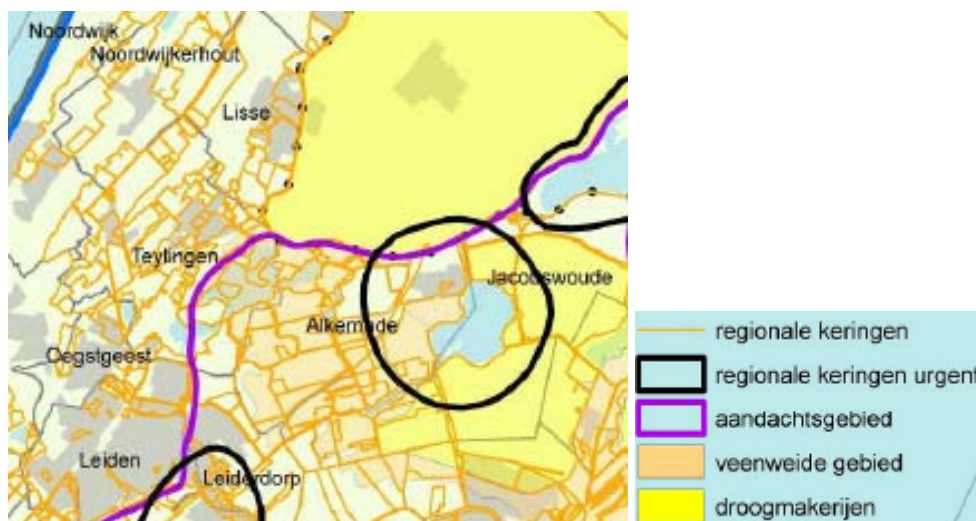

Figuur 7.4 Aandachtsgebied waterkwaliteit (Waterbeheerplan kaart 9)

Veiligheid en waterkeringen

In het gebied zijn met name rondom de plassen waterkeringen aanwezig. Het betreft boezemkades en polderkades en tevens zijn in het plangebied diverse waterscheidingen aanwezig.

Uit het Waterbeheerplan blijkt dat het Hoogheemraadschap voor de regionale keringen de ambitie heeft dat de meest risicovolle keringen eind 2015 veilig zijn. Binnen het plangebied zijn regionale keringen aanwezig die behoren tot het aandachtsgebied omdat deze niet voldoen aan de gestelde normen. Deze keringen worden voor 2015 aangepakt. In de gemeente Kaag en Braassem zijn momenteel zeven kadeprojecten in voorbereiding of al in uitvoering.

Figuur 7.5 Veiligheid tegen overstromingen (Waterbeheerplan kaart 4)

7.3. Plansituatie

Bodem

In het bestemmingsplan worden geen functiewijzigingen bij recht mogelijk gemaakt. Bodemonderzoek is om deze reden in het kader van het bestemmingsplan niet noodzakelijk. In het bestemmingsplan worden geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt die bijdragen aan vervuiling van de bodem. Ten aanzien van agrarische activiteiten gelden voorschriften vanuit onder andere het Besluit landbouw milieubeheer en het Besluit mestbassins milieubeheer, zoals het toepassen van vloestofdichte vloeren en dergelijke.

Water

Het bestemmingsplan is hoofdzakelijk consoliderend van aard, maar biedt wel een bepaalde mate van flexibiliteit. Er zijn geen grootschalige functieveranderingen en/of herinrichtingen gepland. Vanwege de consoliderende aard biedt het bestemmingsplan weinig of geen mogelijkheden om het watersysteem en -beheer te verbeteren.

Bij toekomstige initiatieven zal een toename van het verharde oppervlak en/of dempingen binnen het gebied moeten worden gecompenseerd. Daarnaast is het van belang om bij toekomstige initiatieven diffuse verontreinigingen te voorkomen door het gebruik van duurzame, niet-uitloogbare materialen (geen zink, lood, koper en PAK's-houdende materialen), zowel gedurende de bouw- als de gebruiksfase. Eventueel benodigde maatregelen worden in overleg met de waterbeheerder vastgesteld.

Voor aanpassingen aan het bestaande watersysteem dient bij het hoogheemraadschap vergunning te worden aangevraagd op grond van de 'Keur'. Dit geldt dus bijvoorbeeld voor het graven van nieuwe watergangen, het aanbrengen van een stuw of het afvoeren van hemelwater naar het oppervlaktewater. In de Keur is ook geregeld dat een beschermingszone voor watergangen en waterkeringen in acht dient te worden genomen. Dit betekent dat binnen de beschermingszone niet zonder ontheffing van het hoogheemraadschap gebouwd, gepland of opgeslagen mag worden.

7.4. Effectbeoordeling

Navolgende tabel geeft een samenvattend overzicht van de effectbeschrijvingen in dit hoofdstuk.

Tabel 7.1 Effectbeoordeling bodem en water

Aspect	Beschrijving van het milieueffect (t.o.v. de autonome ontwikkeling)	Waardering van het effect
Bodem	De ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan heeft geen gevolgen voor de bodemkwaliteit in het gebied.	0
Water	Bij toekomstige initiatieven dient te worden voldaan aan diverse randvoorwaarden en eisen. Hiermee is uitgesloten dat er negatieve effecten optreden als gevolg van de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan.	0

8.1. Verkeer en vervoer

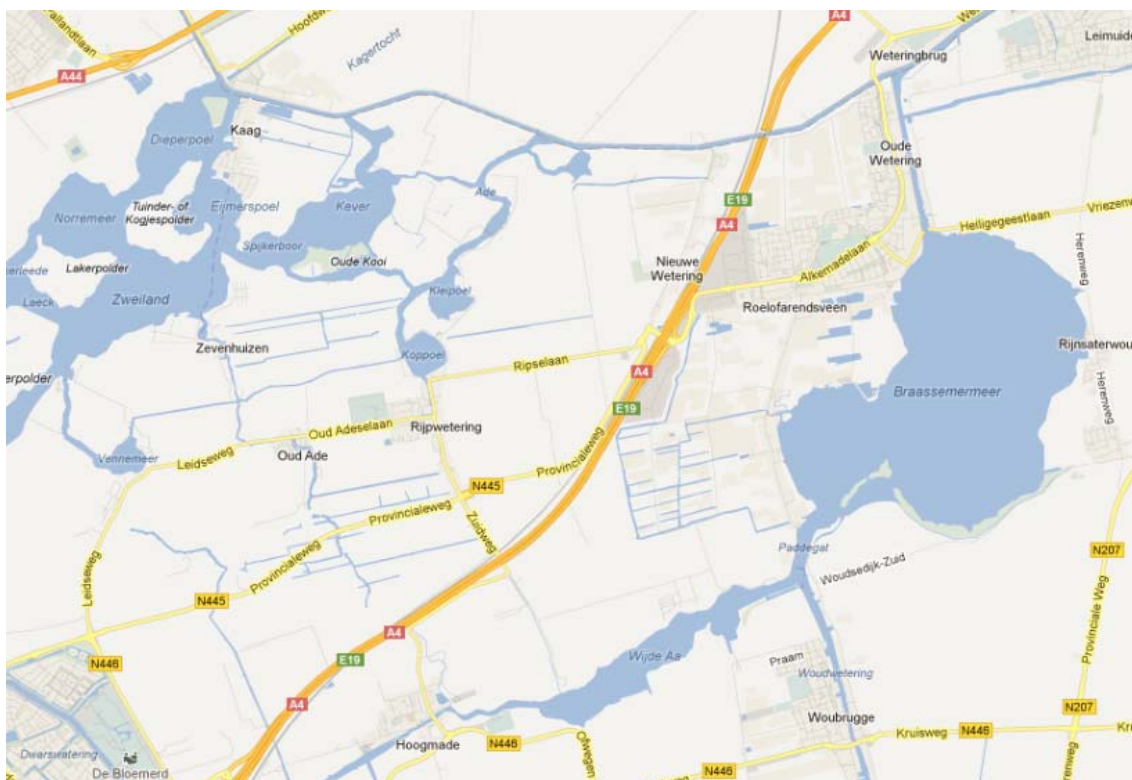
Toetsingskader

Op basis van de Wro dient de aanvaardbaarheid van het effect van nieuwe ontwikkelingen op de verkeersafwikkeling, bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid te worden onderbouwd.

Referentiesituatie

Ontsluiting gemotoriseerd verkeer

Het buitengebied van Kaag en Braassem wordt doorsneden door de A4 in de richtingen Amsterdam en Delft. De hoofdstructuur binnen het gebied wordt gevormd door de provinciale weg N445, de Leidseweg, de Oud Adeselaan en de Ripselaan (zie figuur 8.1). De N445 verbindt Leiden/Leiderdorp met de A4/Roelofarendsveen. De Leidseweg, de Oud Adeselaan en de Ripselaan ontsluiten de kernen Oud Ade en Rijpwetering. De overige wegen in het buitengebied dienen hoofdzakelijk ter ontsluiting van de woningen, boerderijen en aanliggende percelen.

Figuur 8.1 Ontsluitingsstructuur plangebied

Ontsluiting langzaam verkeer

Het langzaam verkeer maakt gebruik van dezelfde wegen als het gemotoriseerd verkeer met uitzondering van de provinciale weg N445 en de rijksweg A4. In het plangebied kan het langzaam verkeer langs de Leidseweg en de Oud Adeselaan gebruikmaken van vrijliggende fietspaden.

Naast het hoofdnetwerk voor de fiets is een secundair net, meer gericht op recreatief verkeer (fietser en wandelaars) juist in het buitengebied met diverse recreatieve voorzieningen, van belang. Door het plangebied lopen diverse recreatieve routes. Deze fietspaden vormen een onderdeel van het knooppunten-routenetwerk in Nederland. De routes lopen binnen het plangebied over de Leidseweg, Oud Adeselaan, Poeldijk, Molenweg en over het fietspad tussen deze wegen. Verder loopt er een route vanaf de Leidseweg via de Boekhorsterweg door het plangebied naar de Huigsloterdijk. De veerpont door het plangebied is voor fietsers en voetgangers.

Ontsluiting openbaar vervoer

Er lopen enkele busverbindingen door en nabij het plangebied. Binnen het plangebied zijn langs de Ripselaan, Oud Adeselaan en Leidseweg bushaltes gelegen. Hier halteren de diensten in de richtingen Leimuiden en Leiden via Oude Wetering, Roelofarendsveen, Nieuwe wetering Rijpwetering, Oud Ade en Leiderdorp. Over de N445 rijdt de dienst in de richtingen Schiphol en Leiden via Hoofddorp, Oude Wetering, Roelofarendsveen en Leiderdorp. Deze dienst halteert echter niet in het plangebied. Tevens rijdt aan de rand van het plangebied de buurtbus Alkemade tussen Lisse en Oude Wetering. Deze dienst halteert langs de Achterweg en de Huigsloterdijk.

Verkeersveiligheid

In het kader van Duurzaam Veilig zijn de wegen gecategoriseerd. De A4 is gecategoriseerd als stroomweg met een maximumsnelheid van 100 km/h ter hoogte van het plangebied. De N445, Leidseweg en Ripselaan zijn gecategoriseerd als gebiedsontsluitingswegen buiten de bebouwde kom met een 80 km/h-regime. De overige wegen binnen het plangebied zijn gecategoriseerd als erftoegangswegen buiten de bebouwde kom met een maximumsnelheid van 60 km/h.

De N445 en de A4 vormen een barrière in het plangebied. Op enkele plaatsen zijn ongelijkvloerse kruisingen. Dit komt de verkeersveiligheid van met name het langzaam verkeer ten goede. Op sommige erftoegangswegen zit veel recreatief verkeer waaronder de Poeldijk en de Boekhorsterweg. Op deze wegen dient aandacht te zijn voor de verkeersveiligheid, gelet op de gemengde afwikkeling van het gemotoriseerd en het langzaam verkeer.

Verkeersafwikkeling

De huidige verkeersstructuur in het buitengebied levert geen grote knelpunten op. Sommige erftoegangswegen zijn erg smal. Deze wegen hebben een beperkte capaciteit en zijn al druk bereden door het voorkomen van zowel de woon-, bedrijfs-, agrarische als recreatieve functies.

Plansituatie*Ontwikkelingsruimte veehouderijen*

De ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt kunnen leiden tot een toename van het aantal vervoersbewegingen van en naar de veehouderijen. Een toename van het verkeer op de erftoegangswegen kan door de beperkte capaciteit van deze wegen leiden tot knelpunten. Aangezien de ontwikkelingsmogelijkheden gaan om de

uitbreiding/omschakeling van bestaande bedrijven, zullen de verkeerstoenames in de praktijk zeer beperkt zijn.

Overige ontwikkelingsruimte

Ook de overige ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, zijn kleinschalig. Voor de meer omvangrijke ontwikkelingen die via afwijking met een omgevingsvergunning en wijzigingsbevoegdheden worden mogelijk gemaakt, is als voorwaarde opgenomen dat geen sprake is van een onevenredig grote verkeersaantrekkende werking en er geen verslechtering optreedt in de verkeersafwikkeling ter plaatse. De beperkte aantallen extra vervoersbewegingen als gevolg van het bestemmingsplan Buitengebied West biedt, leiden dan ook niet tot knelpunten in de verkeersafwikkeling op de ontsluitende wegen of op het gebied van verkeersveiligheid.

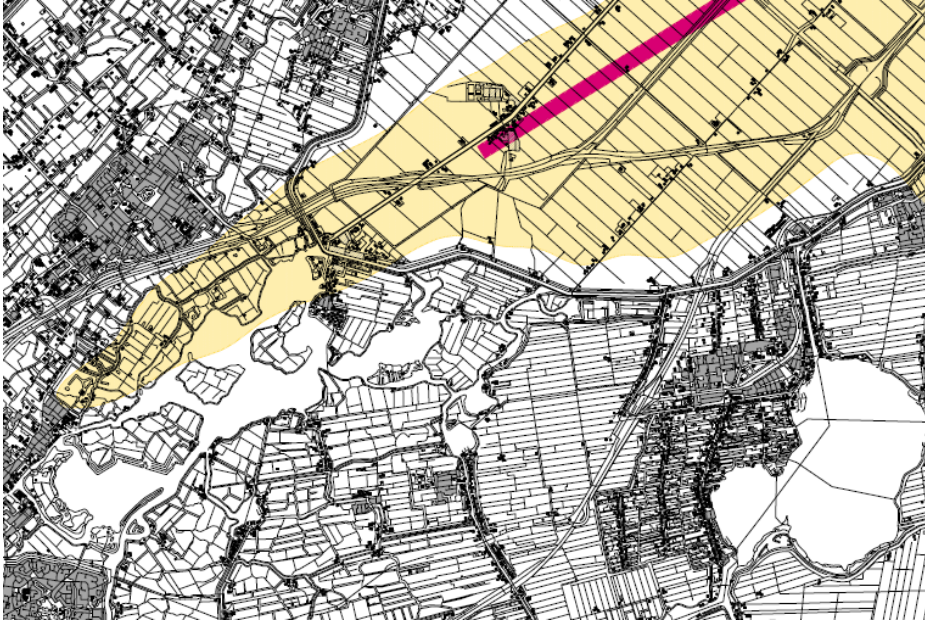
8.2. Schiphol

Toetsingskader

Het rijksbeleid ten aanzien van Schiphol is geformuleerd in de Wet tot wijziging van de Wet Luchtvaart (verder Wijzigingswet genoemd). De Wijzigingswet vormt de wettelijke grondslag voor het regime voor de luchthaven Schiphol. Deze wet is grondslag voor twee uitvoeringsbesluiten: het Luchthavenverkeerbesluit en het Luchthavenindelingbesluit (LIB). Het LIB omvat de ruimtelijke consequenties van de Wijzigingswet. In het LIB wordt een beperkingengebied genoemd waarin beperkingen worden gesteld ten aanzien van het gebruik en de bestemming van de grond voor zover deze noodzakelijk zijn met het oog op veiligheid en geluidsbelasting. Tevens zijn er hoogtebeperkingen en regels met beperkingen ten aanzien van grondgebruik of bestemmingen met een vogelaantrekkende werking.

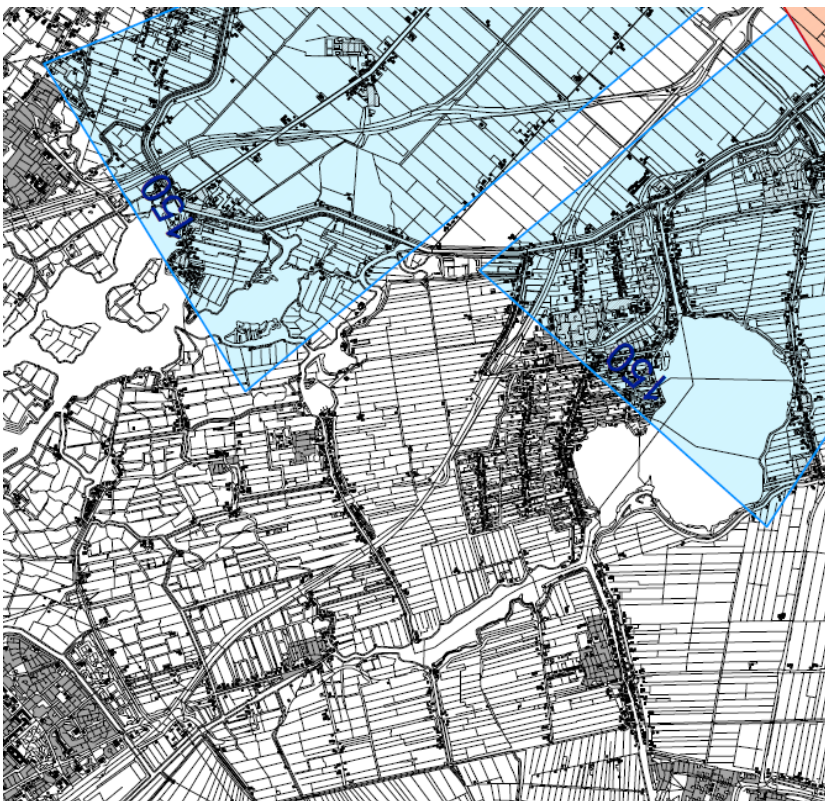
Referentiesituatie

In het uiterste noordwestelijke deel van het plangebied raakt het plangebied het beperkingengebied van Schiphol voor bebouwing (zone 4 van bijlage 3B van het LIB). Hiervoor geldt een beperking voor nieuwe gevoelige functies vanwege externe veiligheid en geluidhinder. Voor het beperkingengebied in zone 4 geldt dat er geen nieuwe woningen, woonwagens, woonboten, scholen en gezondheidszorggebouwen zijn toegestaan. Op basis van een verklaring van geen bezwaar kan in uitzonderingsgevallen worden afgeweken van dit verbod op de genoemde typen gebouwen.

Figuur 8.2 Beperkingen vanwege Schiphol voor bebouwing

In een klein deel van het plangebied (noordelijk) gelden eveneens hoogtebeperkingen vanwege Schiphol. In het LIB worden de maximaal toelaatbare hoogtes voor objecten gegeven, uitgaande van de maaiveldhoogte van Schiphol (4 m -NAP). In een klein deel van het plangebied geldt een hoogtebeperking van 146 m +NAP.

Figuur 8.3 Hoogtebeperkingen vanwege Schiphol voor bebouwing

Het plangebied ligt buiten de zone in het LIB waar beperkingen gelden vanwege het aantrekken van vogels.

Plansituatie

De bouwmogelijkheden (functies en hoogtes) in het bestemmingsplan Buitengebied West zijn in overeenstemming met het LIB.

8.3. Effectbeoordeling

Navolgende tabel geeft een samenvattend overzicht van de effectbeschrijvingen in dit hoofdstuk.

Aspect	Beschrijving van het milieueffect (t.o.v. de auto-nome ontwikkeling)	Waardering van het effect
Verkeer en vervoer	De beperkte aantallen extra vervoersbewegingen als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan Buitengebied biedt, leiden naar verwachting niet tot knelpunten in de verkeersafwikkeling op de ontsluitende wegen of op het gebied van verkeersveiligheid.	0
Schiphol	Het bestemmingsplan buitengebied Kaag en Braassem staat geen ontwikkelingen toe die in strijd zijn met het LIB.	0

9. Conclusies en vertaling in bestemmingsplan 81

9.1. Conclusies

Tabel 9.1 geeft een samenvattend overzicht van de effectbeoordelingen uit de voorgaande hoofdstukken.

Tabel 9.1 Beoordeling effecten ontwikkelingsruimte bestemmingsplan Buitengebied West

Aspect	Beschrijving van het milieueffect (t.o.v. de referentiesituatie)	Waardering van het effect
Natuur		
Natura 2000-gebieden	<ul style="list-style-type: none"> - Het maximale scenario leidt tot een toename van een tiental mollen stikstof in de Natura 2000-gebieden. Het reële scenario leidt tot een veel beperktere toename van de stikstofdepositie. Significant negatieve gevolgen zijn niet uit te sluiten. - De geringe extra recreanten maken gebruik van bestaande, intensief gebruikte infrastructuur, negatieve effecten treden niet op. 	-/--
EHS en weidevogelgebieden	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen de EHS liggen geen agrarische bouwkavels. Vergroting van het bouwvlak grenzend aan de EHS, kan buiten de EHS plaatsvinden. Areaalverlies en extra verstoring treedt niet op. - Nabij de bestaande bouwkavels kan het weidevogelleefgebied worden aangetast. - De geringe extra recreanten maken gebruik van bestaande, intensief gebruikte infrastructuur, extra verstoring treedt niet op. 	0/-
Beschermde soorten	<ul style="list-style-type: none"> - Bij ontwikkelingen kunnen leefgebied, rust- en verblijfplaatsen van beschermde soorten worden aangetast. Deze effecten moeten in het kader van de Ffw worden gemitigeerd en/of gecompenseerd op het moment dat er concrete bouwplannen zijn. 	0
Landschap, cultuurhistorie en archeologie		
Landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken	<ul style="list-style-type: none"> - Beperkte aantasting van de openheid. 	0/-
Landschappelijke en cultuurhistorisch waardevolle objecten	Verdergaande schaalvergroting van agrarische bedrijven kan ertoe leiden dat karakteristieke boerderijpanden verdwijnen. Molen(biotopen) worden in de regels van het bestemmingsplan beschermd.	0/-
Archeologische en aardkundige waarden	Door de onderzoeksplicht in het bestemmingsplan is gegarandeerd dat archeologische waarden worden gedocumenteerd. In het bestemmingsplan zijn beschermende regels voor de aardkundige monumenten en waarden opgenomen.	0

Aspect	Beschrijving van het milieueffect (t.o.v. de referentiesituatie)	Waardering van het effect
Woon- en leefklimaat		
Geurhinder	- Mogelijk een beperkte toename van de geurbelasting, geen onaanvaardbare geurhinder.	0/-
Luchtkwaliteit	- Beperkte toename van de concentraties luchtverontreinigende stoffen, geen overschrijding van grenswaarden.	0/-
Gezondheid	- Gezien de aard en omvang de bedrijven binnen het plangebied spelen gezondheidsaspecten geen relevante rol rond de veehouderijen binnen het plangebied.	0
Externe veiligheid	- Geen kwetsbare objecten binnen PR 10 ⁻⁶ -contouren, geen gevolgen voor hoogte van het groepsrisico.	0
Bodem en water		
Bodem	- Geen gevolgen voor de bodemkwaliteit.	0
Water	- Geen effecten waterkwantiteit of waterkwaliteit.	0
Overige milieuaspecten		
Verkeer en vervoer	- Geen knelpunten in de verkeersafwikkeling of op het gebied van verkeersveiligheid.	0
Schiphol	- Geen ontwikkelingen die in strijd zijn met het LIB.	0

Toetsing aan wettelijke normen

Uit de beschrijvingen en beoordelingen in de tabel blijkt dat effecten van de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem over het algemeen beperkt zijn. Dit is het gevolg van:

- de aard en omvang van de ontwikkelingen die worden mogelijk gemaakt;
- de voorwaarden en eisen die in de bestemmingsplanregels worden gesteld aan toekomstige initiatieven;
- de over het algemeen gunstige milieusituatie in het plangebied (referentiesituatie);
- de gebiedskarakteristieken: over het algemeen een ruime onderlinge afstand tussen de bedrijven en een relatief beperkt aantal gevoelige functies op korte afstand van agrarische bedrijven.

Natura 2000

Belangrijkste aandachtspunt dat volgt uit de effectbeschrijvingen in het planMER zijn de gevolgen van de mogelijke toename van stikstofdepositie. Uit de passende beoordeling blijkt dat met de bouw mogelijkheden uit het bestemmingsplan Buitengebied West significante negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten. In hoofdstuk 4 is een beschrijving opgenomen van de maatregelen waarmee de significante negatieve effecten kunnen worden voorkomen (of beperkt). Daarbij is onderscheid gemaakt tussen maatregelen die in het bestemmingsplan kunnen worden vastgelegd en maatregelen die buiten het bestemmingsplan kunnen worden getroffen. In het bestemmingsplan dient een afweging plaats te vinden van de wijze waarop wordt omgegaan met de ontwikkelingsruimte in relatie tot de stikstofproblematiek binnen Natura 2000.

Overige milieuthema's

Er ontstaan verder geen knelpunten in relatie tot de wettelijke normen en grenswaarden die vanuit de sectorale toetsingskaders gelden. In de regels van het bestemmingsplan wordt geborgd dat negatieve milieueffecten optreden. In verschillende flexibiliteitsbepalingen wordt als voorwaarde gesteld dat de ontwikkeling 'milieuhygiënisch inpasbaar' is. Milieuhygiënisch inpasbaar is een verzamelbegrip voor verschillende aspecten. In de juridische planbeschrijving is dit nader uitgewerkt. Daarnaast zijn er in het bestemmingsplan regelingen opgenomen ter bescherming van de aanwezige archeologische waarden en ter bescherming (en versterking) van landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Toetsing aan doelstellingen en ambities voor het plangebied

Uit de beschrijvingen in hoofdstuk 2 blijkt dat binnen het plangebied sprake is van grote landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden. Naast de toetsing aan de harde wettelijke normen en grenswaarden is van belang of de ontwikkelingsruimte in het bestemmingsplan gevolgen heeft voor deze waarden. Uit de sectorale analyses blijkt dat met de zonering die is opgenomen in het bestemmingsplan, de bouwmogelijkheden die daaraan zijn gekoppeld en de voorwaarden en uitgangspunten die daarbij in acht dienen te worden genomen, is op een goede manier invulling gegeven aan het behouden en versterken van de aanwezige waarden. De openheid van het gebied blijft behouden, dat geldt ook voor bestaande natuurwaarden en cultuurhistorische waarden. Vanuit de doelstellingen voor het buitengebied is er geen aanleiding om de bestemmingsplanregeling aan te vullen of aan te scherpen naar aanleiding van de uitkomsten van het planMER.

9.2. Leemten in kennis en monitoring

Als gevolg van onvolledige informatie, het detailniveau van milieuonderzoeken, de beperkingen van rekenmodellen en het feit dat milieuonderzoeken soms door actuele (beleids)ontwikkelingen worden achterhaald, kunnen leemten in kennis ontstaan. Daarbij vormen de effecten op het gebied van stikstofdepositie, geurhinder en luchtkwaliteit bijzondere aandachtspunten: Door milieueffecten te monitoren en te evalueren kunnen leemten in kennis worden gedicht en tijdig maatregelen worden getroffen indien er sprake is van grotere milieueffecten dan gedacht. Voor een deel kan daarbij worden aangesloten bij bestaande evaluatieprogramma's. Daarnaast kunnen actuele en meer gedetailleerde berekeningen worden gemaakt op het moment dat concrete vergunningaanvragen worden ingediend.

Bijlage 1 Drempels besluit milieueffectrapportage

1

Mer-plichtig	Mer-beoordelingsplichtig
<i>De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op meer dan:</i>	<i>De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op meer dan:</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. 85.000 stuks mesthoenders (Rav¹⁾ cat. E 3 t/m 5); 2. 60.000 stuks hennen (Rav cat. E 1 en E2); 3. 3.000 stuks mestvarkens (Rav cat. D3); 4. 900 stuks zeugen (Rav cat. D 1.2 en D 1.3). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 40.000 stuks pluimvee (Rav¹⁾ cat. E, F, G en J); 2. 2.000 stuks mestvarkens (Rav cat. D.3); 3. 750 stuks zeugen (Rav cat. D.1.2, D.1.3 en D.3 voor zover het opfokzeugen betreft); 4. 2.700 stuks gespeende biggen (biggenopfok) (Rav cat. D.1.1); 5. 5.000 stuks pelsdieren (fokteven) (Rav cat. H.1 t/m H.3); 6. 1.000 stuks voedsters of 6.000 vlees- en opfokkonijnen tot dekleeftijd (Rav cat. I.1 en I.2); 7. 200 stuks melk-, kalf- of zoogkoeien ouder dan 2 jaar (Rav cat. A.1 en A.2); 8. 340 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 3); 9. 340 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (Rav cat. A 1, A 2 en A 3); 10. 1.200 stuks vleesrunderen (Rav cat. A.4 t/m A.7); 11. 2.000 stuks schapen of geiten (Rav cat. B.1 en C.1 t/m C.3); 12. 100 stuks paarden of pony's (Rav cat. K.1 en K.3), waarbij het aantal bijbehorende dieren in opfok jonger dan 3 jaar niet wordt meegeteld (Rav cat. K.2 en K.4); 13. 1.000 stuks struisvogels (Rav cat. L.1 t/m L.3).

1) Regeling ammoniak en veehouderij.

Provinciaal en regionaal beleid

Structuurvisie Zuid-Holland (vastgesteld 2 juli 2010, 1e herziening 23 februari 2011, actualisatie 2011 29 februari 2012)

In de Visie op Zuid-Holland beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De kern van Visie op Zuid-Holland is het versterken van samenhang, herkenbaarheid en diversiteit binnen Zuid-Holland. Dit draagt bij aan een goede kwaliteit van leven en een sterke economische concurrentiepositie.

De provincie Zuid-Holland wil dat de afwisseling in landschappen en de kenmerkende waardevolle landschappen behouden blijven. Op grond van de verschillen in bodem, ontstaansgeschiedenis, het huidige gebruik en de verschijningsvorm is een onderscheid gemaakt. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen kunnen bijvoorbeeld de identiteit van gebieden versterken door oude verkavelingspatronen zichtbaar te maken. Op de kwaliteitskaart is een verzameling van kenmerkende landschapselementen aangegeven die in veel van de landschappen het beeld mede bepalen. Voor het plangebied betreft het de volgende landschappen.

4. *Droogmakerijenlandschap:*

droogmakerijen zijn ontstaan door (delen van) meren en plassen in het veengebied te bedijken en leeg te malen. Het landschap is visueel open, met een regelmatig, bedacht patroon van weiden en akkers en ligt gemiddeld enkele meters lager dan de omgeving.

5. *Veenweidelandschap:*

kenmerkend zijn de verschillende (regelmatige) verkavelingspatronen met smalle kavels en veel sloten met hoog waterpeil en de aanwezigheid van kades, lintdorpen, oude dorpskernen, kronkelende veenriviertjes, openheid, grasland, vee, (weide) vogels, en hier en daar rietlanden en moeras.

Cultuurhistorie is een van de dragers van ruimtelijke kwaliteit. De opgave voor het ruimtelijk beleid is om vanuit een integraal perspectief:

- te bevorderen dat cultuurhistorisch waardevolle structuren, complexen, ensembles en elementen behouden blijven;
- te bevorderen dat de cultuurhistorie kan worden beleefd en bijdraagt aan de recreatief toeristische kwaliteit van het landelijk gebied.

Binnen de provincie ligt hierbij het accent op die gebieden en structuren waar cultuurhistorische waarden in hoge mate voorkomen. Dit betreft de zogeheten topgebieden en kroonjuwelen cultureel erfgoed. Beide zijn weergegeven op de kwaliteitskaart.

6. *Cultureel erfgoed kroonjuweel:*

gebieden binnen de topgebieden cultureel erfgoed waar cultuurhistorische en

landschappelijke waarden in zeer sterke mate en in onderlinge samenhang bepalend zijn voor de identiteit en herkenbaarheid van een plek.

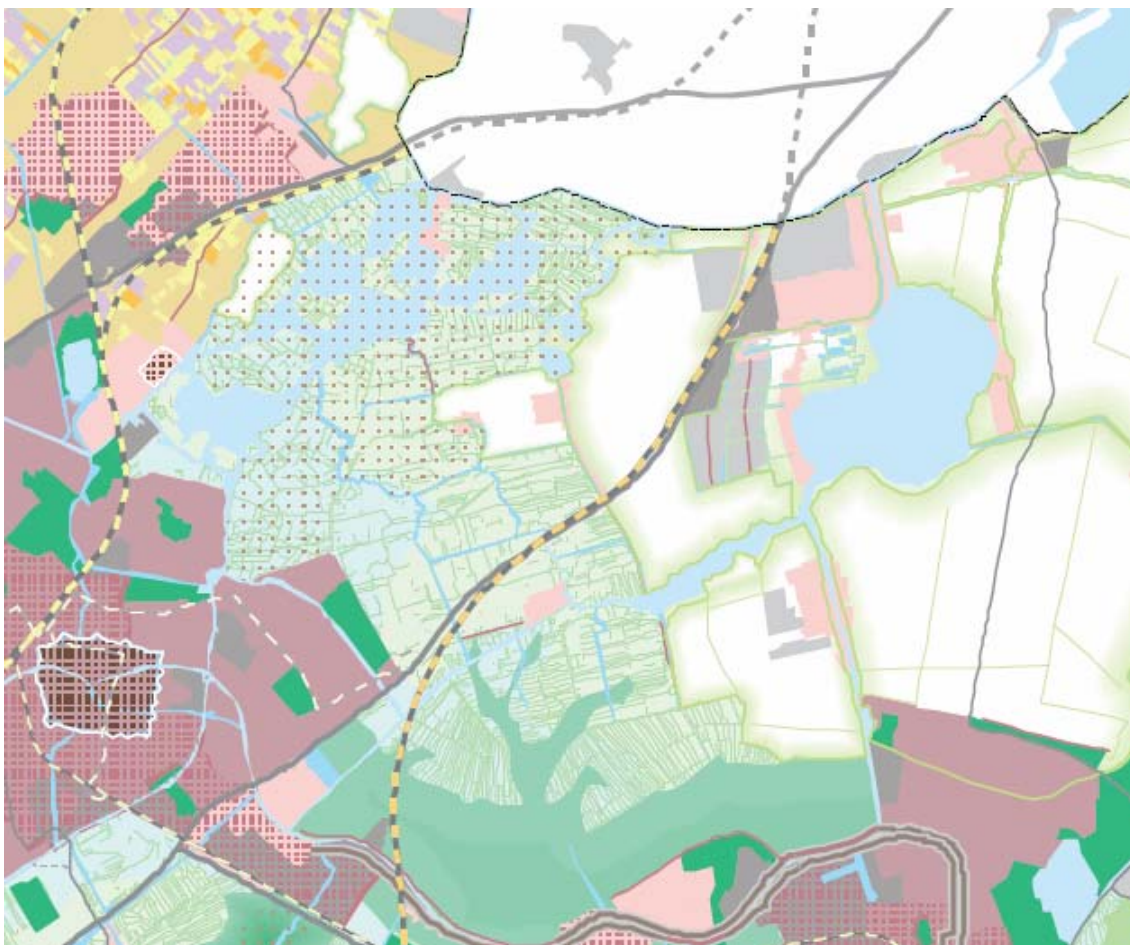
7. *Cultureel erfgoed topgebied:*

gebieden waar cultuurhistorische en landschappelijke waarden in bijzondere mate en in onderlinge samenhang voorkomen. Het cultureel erfgoed is hier nog in grote mate bepalend voor het karakter en de ruimtelijke kwaliteit.

Verder het bebouwingslint van Zevenhuizen en een deel van Oude Ade aangegeven als:

8. *Dijk met (cultuurhistorisch waardevol) bebouwingslint:*

aanduiding voor landschappelijk waardevolle en/of cultuurhistorisch waardevolle aaneengesloten bebouwing in een lint langs wegen, waterwegen of dijken. In bebouwingslinten is alleen incidentele toevoeging van bebouwing mogelijk, onder voorwaarde dat de ruimtelijke kwaliteit wordt versterkt.

Figuur 1 Uitsnede kwaliteitskaart

Op de functiekaart van de structuurvisie is het plangebied als volgt aangewezen:

9. *Agrarisch gebied-inspelen op verbinding stad en land:*

- a. landelijk gebied in de stedelijke invloedssfeer met landschappelijke, cultuurhistorische en recreatieve waarden met een overwegend agrarische functie, verspreid gelegen natuurwaarden en bebouwingslinten;
- b. stimuleren van verbrede landbouw: naast voedselproductie zal de ondernemer andere diensten kunnen leveren, mede omdat de ruimte voor schaalvergroting in deze gebieden beperkter is;

- c. kansrijke mogelijkheden voor landbouwbedrijven die niet verder kunnen uitbreiden en/of geconfronteerd worden met ruimtelijke beperkingen, zijn onder meer (verblijfs)recreatie, streekeigen producten, groenblauwe diensten, educatie en zorg;
- d. ook agrarisch natuur- en landschapsbeheer dragen bij aan stedelijke wensen voor een afwisselend en aantrekkelijk landschap.

10. *Natuurgebied:*

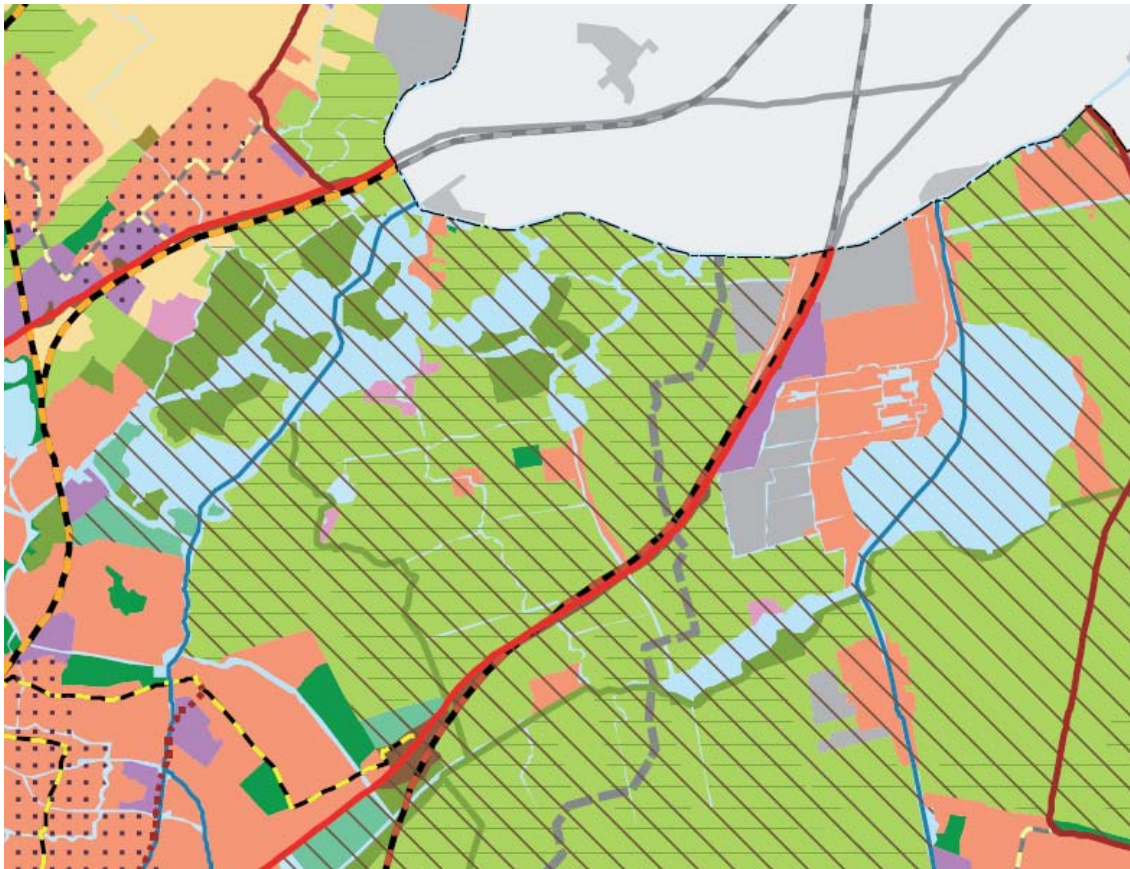
- a. gebied/verbinding met als hoofdfunctie natuur;
- b. recreatief medegebruik mogelijk, mits niet in strijd met de hoofdfunctie.

11. *Verblijfsrecreatiegebied:*

- a. gebied met hoofdfunctie verblijfsrecreatie (campings, bungalowparken en dergelijke).

12. *Provinciaal landschap:*

- a. openheid en vitaliteit van het agrarisch landschap waarborgen, gericht op verbrede landbouw, behoud natuurwaarden en sanering van verspreid glas;
- b. herinrichting van bestaande en ontwikkeling van nieuwe recreatiegebieden afstemmen op de actuele recreatieve vraag en de landschappelijke identiteit;
- c. duurzaam waterbeheer door minimale verdroging van veengebieden en inrichting van waterbergingsgebieden;
- d. bescherming en versterking cultuurhistorische kwaliteiten (Topgebied en Kroonjuweel).

Figuur 2 Uitsnede functiekaart

De provincie heeft in de structuurvisie tevens haar doelstellingen ten aanzien van de ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur. De Ecologische Hoofdstructuur is beschermd door een 'nee, tenzij-beleid'. In deze gebieden zijn geen ontwikkelingen toegestaan die een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied

tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden.

Weidevogelgebieden en overige natuurwaarden

Ook buiten de bestaande natuur(gebieden) zijn er veel natuurwaarden in het landelijk gebied. Vaak zijn die kleinschaliger of hangen ze samen met een andere functie in het gebied, zoals weidevogels in het weidelandschap. De grondgebonden veehouderij speelt hierbij een belangrijke rol. Ook deze waarden zijn belangrijk en moeten door gemeenten beschermd worden.

Voor een uitsnede van de kaart van de EHS wordt verwezen naar paragraaf 2.4.

Verordening Ruimte (vastgesteld 2 juli 2010, 1e herziening 23 februari 2011, actualisatie 2011 29 februari 2012)

In samenhang met de structuurvisie is ook de Verordening Ruimte opgesteld. De regels in deze verordening zijn bindend en werken door in gemeentelijke bestemmingsplannen. De volgende bepalingen zijn relevant voor het bestemmingsplan:

Regels voor het gebied buiten bebouwingscontouren

Bebouwing ten behoeve van stedelijke functies buiten bebouwingscontouren is niet toegestaan, uitzonderingen hierop zijn onder andere:

13. ruimte voor ruimte: ter verbetering van de landschappelijke kwaliteit. Er moet een substantiële vermindering van bebouwing ontstaan. In ruil voor de gesloopte bebouwing mogen woningen worden gebouwd;
14. nieuwe landgoederen: ruimtelijke kwaliteit ter plaatse wordt duurzaam verbeterd; niet in Ecologische Hoofdstructuur, maar wel in nog niet gerealiseerde Ecologische verbindingzone; minimaal 5 ha, waarvan 90% voor publiek toegankelijk;
15. niet-agrarische functies (waaronder woningen) in vrijkomende agrarische bebouwing: geen belemmeringen voor omliggende agrarische bedrijven; binnen bestaande bebouwing; geringe verkeersaantrekkende werking; beperkte uitbreiding bebouwing slechts mogelijk voor zorgfuncties;
16. woningen in bebouwingslinten na sloop bestaande bebouwing;
17. eenmalige uitbreiding bestaande niet-agrarische functies met ten hoogste 10%;
18. eenmalige uitbreiding agrarisch aanverwante bedrijven met ten hoogste 10%; of 30% indien verplaatsing naar een bedrijventerrein niet mogelijk is en maatregelen worden getroffen voor een zorgvuldige landschappelijke inpassing;
19. geen maximale inhoudsmaat burgerwoningen;
20. geen nieuwe (bedrijfs)woningen bij niet-agrarisch bedrijven, agrarisch aanverwante bedrijven en niet volwaardige agrarische bedrijven.

Nieuwe bebouwing ten behoeve van recreatieve functies buiten bebouwingscontouren is toegestaan voor:

- kleinschalige bebouwing, uitgezonderd recreatiewoningen en bedrijfswoningen, passend bij en ondersteunend aan de recreatieve functie van een gebied;
- recreatiewoningen binnen gebieden voor verblijfsrecreatie.

Agrarische bedrijven

In de verordening zijn specifieke regels opgenomen waarmee in bestemmingsplannen rekening moet worden gehouden:

- agrarische bebouwing wordt geconcentreerd binnen het bouwperceel dat een maximale omvang heeft van 2 ha;
- nieuwe bebouwing is alleen mogelijk als deze noodzakelijk en doelmatig is voor de bedrijfsvoering van volwaardige agrarische bedrijfsvoering;
- voor een volwaardig agrarisch bedrijf is maximaal een bedrijfswoning toegestaan of het aantal dat reeds is vergund;
- nieuwe intensieve veehouderijen zijn uitgesloten;
- nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven is buiten de concentratiegebieden niet toegestaan;
- bij bestaande volwaardige glastuinbouwbedrijven is een oppervlak van 2 ha aan kassen toegestaan;
- nieuwvestiging van boom- en sierteeltbedrijven is buiten de concentratiegebieden niet toegestaan;
- bij bestaande volwaardige boom- en sierteeltbedrijven is een oppervlak van 300 m² aan kassen toegestaan;
- nevenfuncties zoals zorg, minicampings en overige agro-gerelateerde voorzieningen zijn onder voorwaarden bij agrarische bedrijven toegestaan.

Ecologische Hoofdstructuur

- Bestemmingsplannen dienen de bestaande natuurgebieden te beschermen tegen significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden.
- Bestemmingsplannen voor de gronden die zijn aangewezen als zoekgebied wijzen geen bestemmingen aan die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden significant beperken.

Nationale en provinciale landschappen

- Bestemmingsplannen voor gronden gelegen binnen de begrenzing van het nationale landschap Groene Hart mogen alleen ontwikkelingen mogelijk maken die de kernkwaliteiten van deze gebieden behouden of versterken. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt onderbouwd op welke wijze of met welke maatregelen de kernkwaliteiten kunnen worden behouden of versterkt.
- Bestemmingsplan voor gronden die gelegen zijn binnen de begrenzing van het Groene Hart, provinciale landschappen en nationale landschappen moeten een beeldkwaliteitsparagraaf bevatten. De toelichting moet ten minste een verantwoording bevatten van de mate waarin nieuwe functies of uitbreiding van bestaande functies aansluiten bij genoemde aspecten en de wijze van inpassing in de bredere omgeving.

Molenbiotoop

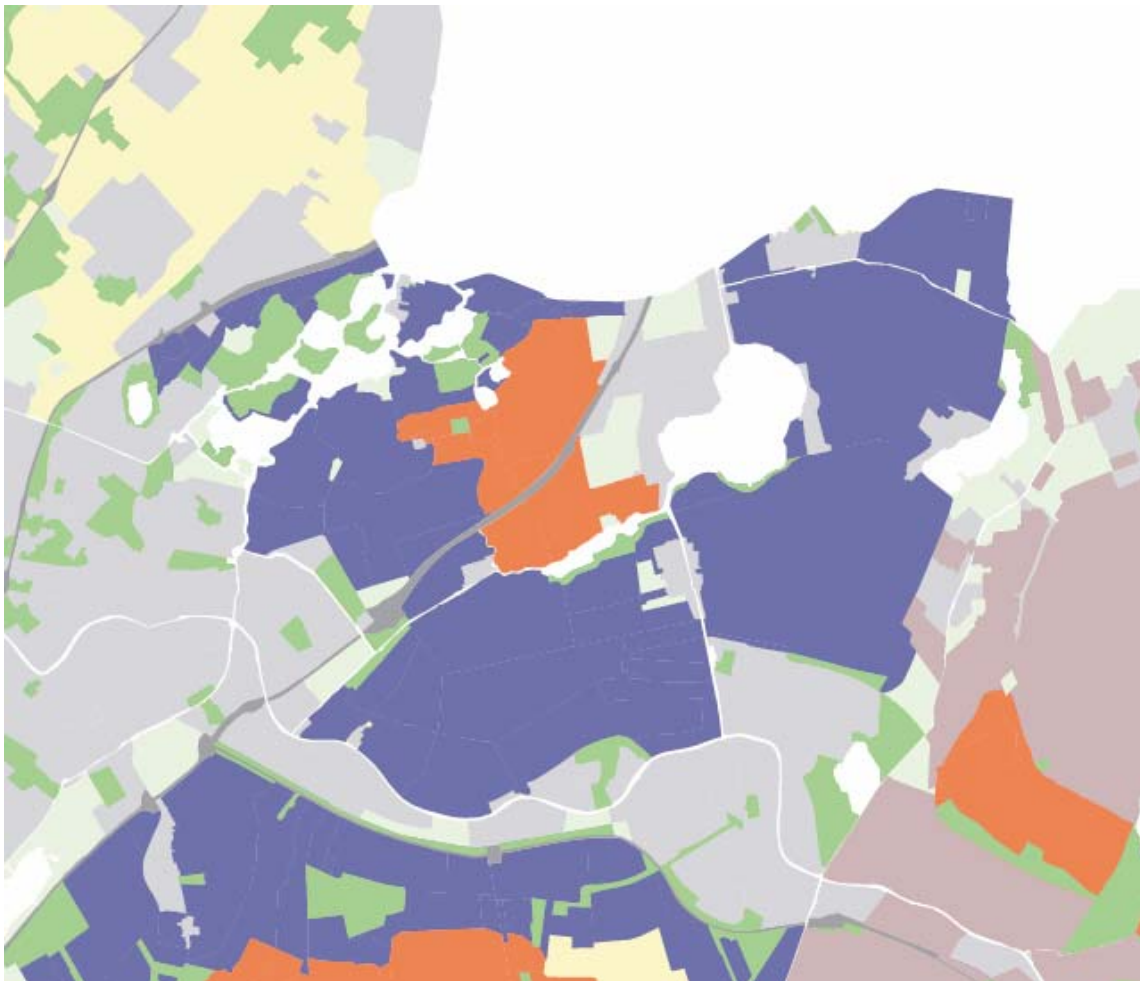
- Bestemmingsplannen voor gronden binnen de molenbiotoop van traditionele windmolens zoals aangeduid op kaart 11, moeten de vrije windvang en het zicht op de molen voldoende garanderen.
- Oprichten van nieuwe bebouwing binnen een molenbiotoop is mogelijk indien de vrije windvang en het zicht op de molen al beperkt is of zeker is gesteld dat de belemmering van de windvang en het zicht op de molen door maatregelen elders in de molenbeschermingszone worden gecompenseerd.

Agenda Landbouw (26 januari 2011)

Met deze Agenda Landbouw geeft de Provincie Zuid-Holland de aanzet voor een provinciaal landbouwbeleidskader tot 2025. De provincie doet met de Agenda tevens voorstellen voor een aantal maatregelen op korte termijn en biedt een stimuleringsprogramma aan. De maatregelen zijn met name gericht op versterking van de landbouwstructuur en richten zich vooral op het gebied van ruimtelijke ordening. De Agenda richt zich op de grondgebonden landbouw, die voor het overgrote deel kan worden gevat onder de deelgebieden melkveehouderij en akkerbouw.

Het plangebied is gelegen in de zones:

- landbouw onder invloed van de stad (blauw);
- landbouwgebieden met een opgave (oranje).

Figuur 3 Uitsnede Agenda Landbouw kaart 3 'Afbakening van de agrarische landschappen'

Landbouw onder invloed van de stad

Het westelijke deel van het plangebied valt onder deze zone. Deze gebieden hebben een hoge prioriteit om de regionale markt te gebruiken voor de afzet van (specialistische) producten en diensten. Het landschap bij de stad is de ruimte waarin recreatie, cultuurhistorie, biodiversiteit en landbouw elkaar ontmoeten. De nabijheid van een grote stedelijke markt biedt specifieke kansen en uitdagingen voor de ontwikkeling van de landbouw.

Beleidslijnen zijn:

- Ruimte bieden voor bouwpercelen (bouwsteden) van maximaal 2 ha. Ook in agrarische gebieden bij de stad is schaalvergroting mogelijk. Een bouwstede van twee hectare volstaat ruimschoots voor bedrijven van ongeveer 200 melkkoeien, de benodigde machineloodsen en een bedrijfswoning. Deze maat verhindert aan de andere kant de komst van extreem grote gebouwen als megastallen. Bij deze maatvoering wordt inpassing van gebouwen in het landschap mogelijk geacht binnen de kaders van de gebiedsprofielen Ruimtelijke Kwaliteit en regioprofielen (kroonjuwelen en topgebieden) Cultuurhistorie.
- Dempnen van dwarsslotsen vergunningvrij maken voor aspect landschap. Dwarsslotsen leiden tot meer arbeid bij het maaien en tot meer transportbewegingen in de weilanden. Voor het in stand houden van de landschappelijke kernkwaliteiten zijn de dwarsslotsen niet essentieel. Op dit moment is volgens de landschapsverordening VBNL een ontheffing nodig voor slootdempingen in verbodsgebieden. Voor dwarsslotsen zal deze ontheffing niet langer vereist zijn. Dit doet niets af aan de vereiste van andere vergunningen of ontheffingen (bijvoorbeeld vanuit de Keur van het Waterschap of voor gebruik van bepaalde materialen).

Landbouwgebieden met een opgave

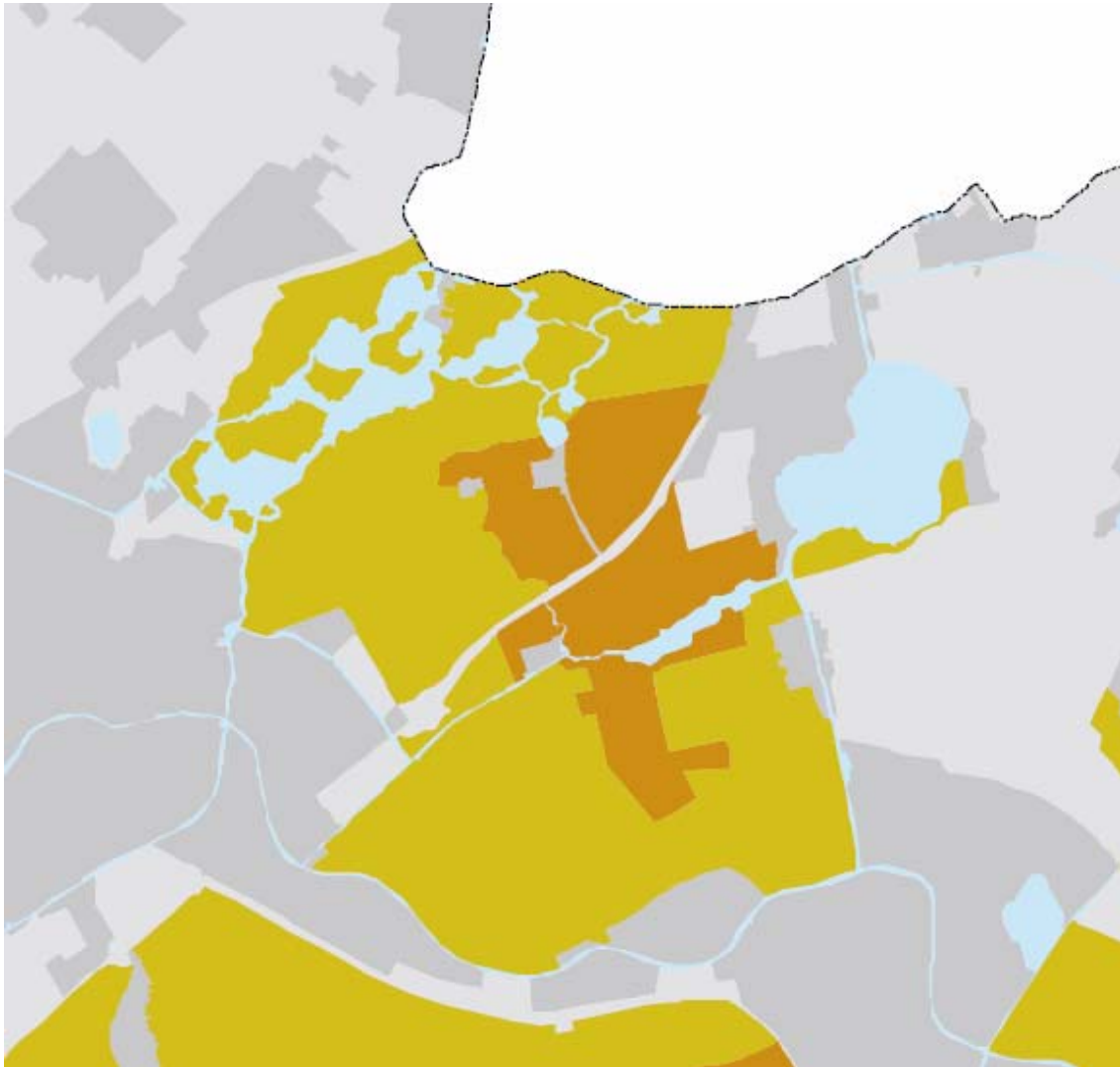
Het oostelijke deel van het plangebied valt onder deze zone. Dit zijn gebieden waar de huidige of toekomstige omstandigheden zullen leiden tot lagere productiviteit en rendabiliteit. In de veenweidegebieden komt dit door het voortdurend blijven dalen van de bodem. In de droogmakerijen vormt het grondwater een bedreiging. Het grondwater dient weggepompt te worden naar het boezemsysteem om de polder droog te houden, hetgeen leidt tot verzilting van de bodem. Voor de 'landbouwgebieden met een opgave' ligt er een transformatieopgave. Deze transformatie kan een andere vorm van landbouw inhouden (meer rendement), maar ook een overgang naar andere functies.

Beleidslijnen zijn:

- ruimte bieden voor bouwpercelen (bouwsteden) van maximaal 2 ha;
- vanuit dezelfde gedachte als voor Landbouw onder invloed van de stad;
- dempen van dwarsslotsen vergunningvrij maken voor aspect landschap;
- vanuit dezelfde gedachte als voor Landbouw onder invloed van de stad.

In de Agenda landbouw zijn regels opgenomen ten aanzien van de teelt van maïs/ruwvoeder. De provincie regelt:

- a. (oranje) voor de kwetsbare veenweidegebieden zoals opgenomen op de Maïs/ruwvoederkaart Provinciale Structuurvisie dat 0% maïs/ruwvoeder is toegestaan, teneinde de bodemdaling tegen te gaan;
- b. (geel) voor de overige (minder kwetsbare) veengebieden alsmede landgoederenlandschap zoals aangeduid op de kwaliteitskaart van de PSV mag op maximaal 20% van de bedrijfsoppervlakte ruwvoerteelt plaatsvinden. Dit percentage wordt gesteld om landschappelijke redenen, natuurwaarden (weidevogels) en een (beperkt) positief effect op nog aanwezige bodemoxidatie. Gemeenten kunnen een uitzondering maken voor ondernemers in kwetsbare gebieden die aan kunnen tonen dat de teelt op zodanige wijze plaatsvindt dat dit geen invloed heeft op de bodemdaling.

Figuur 4 Uitsnede Agenda Landbouw kaart 4 'Maïs en ruwvoederteelt'

Landschapsontwikkelingsplan Rijn en Veenstreek (februari 2010)

De visie van het landschapsontwikkelingsplan (LOP) zal inclusief het uitvoeringsplan worden vastgesteld door de vijf gemeenteraden (Alkemade, Alphen aan den Rijn, Jacobswoude, Nieuwkoop en Rijnwoude). Daarna vormt het plan een beleidskader om bestaande waarden te behouden en nieuwe ontwikkelingen aan te toetsen. Voor nieuwe ontwikkelingen geeft het LOP ook streefbeelden. Voor nieuwe ontwikkelingen stelt het plan randvoorwaarden, bijvoorbeeld ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit. Het plan vormt daardoor een aanvulling op structuurvisies en bestemmingsplannen die aangeven welke functies, waar gewenst zijn.

Het westelijke deel van het plangebied is in het LOP aangeduid als Waterrijk veenweidegebied, met de volgende visie:

- behouden open veenweidegebied met grillige verkaveling en weidevogelkwaliteiten;
- behouden groot aantal molens en karakteristieke dorpsgezichten.

Het oostelijk deel van het plangebied is in het LOP aangeduid als Grootschalige droogmakerijen, met de volgende visie:

- behouden robuuste landbouwgebieden met open karakter en rationele verkaveling;
- behouden herkenbare markante hoogteverschillen tussen laag gelegen droogmakerijen en hoger gelegen veengronden of bebouwingslinten;

- inpassen (agrarische) bedrijven met goede erfbeplantingen.

De plassen zijn in een aparte zone opgenomen, met de visie:

- verbeteren openbare toegankelijkheid en natuurwaarden oevers en uitzicht op het water.

Regionale Structuurvisie 2010-2020 Holland Rijnland

In deze Regionale StructuurVisie van Holland Rijnland wordt inzicht gegeven in de ruimtelijke ontwikkelingen tot 2020 (met doorkijk naar 2030). Op basis van deze visie wordt voor het veenweidegebied waar het plangebied deel van uitmaakt de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- kernkwaliteiten behouden en versterken en hierop nieuwe ontwikkelingen afstemmen;
- de veehouderij is de drager van het open landschap;
- planologische zekerheid bieden aan de veehouderij, die de drager is van het open landschap;
- mogelijkheden bieden voor herstructurering, schaalvergroting en/of verbreding van grondgebonden agrarische bedrijven, waarbij de openheid en het karakter van het Groene Hart gewaarborgd blijft;
- ruimte bieden voor uitbreiding recreatie en (agro-)toerisme;
- het landelijk gebied bereikbaar maken via langzaamverkeersroutes en OV;
- de Grote Polder blijft open;
- investeren in de ecologische verbindingzones binnen het gebied Duin, Horst en Weide (van de zee, via de horsten naar het veenweidegebied en Bentwoud);
- realisatie van de recreatieve verbindingen vanuit de stad naar en binnen de gebieden Duin, Horst en Weide en Leidse Ommelanden;
- kleinschalige toevoeging van woningbouw;
- concentratie van woningbouw in Braassemerland door transformatie van (een deel van het) glas naar woningen.

Gemeentelijk beleid

Maatschappelijk Ruimtelijke Structuurvisie (vastgesteld 12 december 2011)

De gemeente Kaag en Braassem staat de komende jaren voor een aantal omvangrijke en complexe vraagstukken. Zo neemt de vergrijzing en ontgroening steeds grotere vormen aan met als gevolg het verdwijnen van draagvlak voor voorzieningen. Ook verandert het landschap onder druk van infrastructuur en verstedelijking. Dit soort vraagstukken vraagt om een heldere visie. Tegelijkertijd doen zich kansen voor die benut kunnen worden. Zo kenmerkt de gemeente Kaag en Braassem zich door een enorme rijkdom aan landschappelijke en cultuurhistorische waarden en is de ligging in het Hollandse Plassengebied uniek. Het doel van het opstellen van deze Maatschappelijk Ruimtelijke Structuurvisie is, om de vraagstukken en kansen integraal in beeld te brengen en te gebruiken als bouwstenen voor een helder toekomstperspectief.

In de Maatschappelijke Ruimtelijke structuurvisie komen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde.

Visie op het landschap

het landschap wordt gekenmerkt door zijn openheid. Het open agrarisch landschap kan uitsluitend behouden blijven als dit hoofdzakelijk in gebruik blijft als landbouwgrond. Bebouwing wordt beperkt tot bouwvlakken, daarbuiten mag niet worden gebouwd. Ook paardenbakken dienen binnen het bouwvlak te liggen. Met een 'aanlegvergunningstelsel' (omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden) wordt de bescherming van de gronden buiten de bouwvlakken gewaarborgd. Vanuit de MRSV is gesteld dat opslag op agrarische gronden buiten bouwvlakken is verboden. Tevens is het afmeren van boten verboden, op de gebruikelijke uitzonderingen na. Op de waterbestemmingen wordt een beschermende waarde gelegd in verband met de bescherming van de oevers en natuurwaarden.

Elk agrarisch bouwkevel krijgt in het bestemmingsplan uitbreidingsruimte, een en ander in overleg en afhankelijk van de resterende ruimte op het huidige bouwvlak. De landbouw heeft in de diepe droogmakerijen nog toekomst. De kavels zijn groot en er zijn voldoende mogelijkheden voor schaalvergroting. De omstandigheden in de veenpolders zijn voor de agrarische sector een stuk minder voordelig vanwege de hoge waterstanden. Het gebied is cultuurhistorisch zeer waardevol, behoud van het kavel- en slotenpatroon staat hier voorop. Verbreding van de agrarische sector kan zorgen voor een goede mix tussen natuurbeheer, recreatie en landbouw.

Voor de plassen en meren in Kaag en Braassem wordt ingezet op een verdere profilering. Enerzijds het meer verstedelijkte, drukke Braassemmeer, anderzijds de meer rustige en natuur- en landschapsgeoriënteerde plassen zoals Hanepoel, Kiekpoel en de Drecht.

Economische zaken

Glastuinbouw krijgt van de gemeente de ruimte om uit te groeien tot innovator in relatie tot duurzaamheid, recreatie en wonen. Kaag en Braassem zet zich proactief in voor het zoeken naar en creëren van ruimte voor intensivering van glastuinbouwgebieden in Roelofarendsveen, Nieuwe Wetering, Oude Wetering en Woubrugge.

Kaag en Braassem zet zich de komende jaren in voor het versterken van de woon-werkbalans door het (planologisch) stimuleren van kansrijke economieën met als doelstelling meer arbeidsplaatsen per woning. Het platteland krijgt de ruimte om in te spelen op dagrecreatie en kleinschalige recreatie. Zo kan de agrarische sector zich economisch versterken.

Recreatie en Toerisme

Kaag en Braassem geeft de agrariërs in het buitengebied graag de ruimte om in te spelen op dagrecreatieve en kleinschalige verblijfsrecreatie. In het bijzonder de bedrijven langs de recreatieve hoofdstructuur Does, Wijde Aa, Braassemmeer, Leidse vaart en Drecht.

Kaag en Braassem zet in op uitbreiding en intensivering van recreatie bij en in aansluiting op bestaande concentraties bebouwing langs de oevers van de plassen, zoals bij het Vennemeer, Kaag en Rijpwetering. Door bewust te kiezen voor intensivering van de recreatieve activiteiten waar dit mogelijk is, kan het overige veenpolderlandschap worden behouden voor extensieve vormen van recreatie.

Kaag en Braassem zet in op het creëren van voorzieningen voor de watersporter/recreant door onder andere het integraal ontwikkelen en onderhouden van passantenplaatsen, recreatieplekken langs het water en het toegankelijk maken van en het vergroten van de interactie tussen water en land.

Kaag en Braassem zet in op een aantrekkelijke stadsrandzone door ruimte te bieden aan recreatieve bedrijvigheid. Er wordt gestreefd naar goede cultuurhistorische en recreatieve informatievoorziening, goede bereikbaarheid en toegankelijkheid tussen stad en land door onder andere de aanleg van nieuwe fietspaden.

Een belangrijke impuls hiervoor kan het ontwikkelen van natuur-/recreatiegebieden zijn. Het gaat hier dan vooral om de agrarisch minder aantrekkelijke gebieden, zoals bijvoorbeeld de Leendert de Boerspolder. In het veenpolderlandschap zullen deze natuur-/recreatiegebieden vooral gericht zijn op natuur met extensieve recreatie. Aansluitend aan stedelijke gebieden/dorpen zijn ze juist meer gericht op recreatie en de daarbij behorende voorzieningen, zoals restaurant en parkeergelegenheid. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van het Ghoybos.

De gemeente zet in het buitengebied in op kleinschalige recreatieve bestemmingen.

Duurzaamheid

De gemeente maakt de keuze om op het gebied van duurzaamheid trendvolgend te zijn. Dat betekent dat Kaag en Braassem een veilige en duurzame leefomgeving voor haar inwoners wenst te zijn, maar zonder vooruit te lopen op vernieuwende maatregelen, technieken en/of investeringen op gebied van duurzaamheid. Onlangs is in overleg met andere gemeenten in de regio een Duurzaamheidsagenda opgesteld.

Binnen de gemeente willen mensen wonen in een gezonde en veilige leefomgeving. De gemeente Kaag en Braassem bevindt zich echter in een sterk verstedelijkt gebied met veel infrastructuur en bedrijvigheid. Denk aan weg-, trein- en vliegverkeer, het vervoer van gevaarlijke stoffen en bedrijfsactiviteiten. Deze zijn zo op elkaar afgestemd en geregeld, dat ze zo min mogelijk gevaar voor onze gezondheid en veiligheid vormen. De gemeente zorgt ervoor dat dit ook zo blijft. Dat betekent dat de gemeente aandacht heeft voor luchtkwaliteit en geur, geluid en verkeer, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen, bedrijfsactiviteiten, goede bodemkwaliteit (geschikt om op te wonen) en eenvoudige toegang tot informatie hierover. De gemeente past dit toe bij het opstellen van nieuw beleid en de handhaving van bestaand beleid.

De gemeente zet in op een duurzame, schone, gezonde en groene omgeving waarin het goed en veilig leven is. De gemeente wil haar leefomgeving duurzaam inrichten. Dat geldt zowel voor nieuw te ontwikkelen gebieden, als voor herstructureringen. Om dat te bereiken moet duurzaamheid vanaf het eerste moment in het planproces op de agenda staan. De gemeente streeft ernaar om nieuw te ontwikkelen gebieden zo duurzaam mogelijk in te richten. Waar de gemeente zelf initiatiefnemer is, is dat het uitgangspunt. Waar private partijen initiatiefnemer zijn, probeert de gemeente deze partijen uit te nodigen ook deze werkwijze te hanteren. Bij gefaseerde ontwikkeling bekijkt de gemeente voor iedere fase opnieuw of er weer nieuwe kansen op gebied van duurzaamheid zijn. De uitgangspunten voor een duurzame inrichting staan in het Regionaal Beleidskader Duurzame Stedenbouw (RBDS).

Nota recreatie en toerisme 2009

De gemeente Kaag en Braassem ziet veel perspectief in recreatie en toerisme. De elf kernen van de gemeente Kaag en Braassem liggen midden in het groene hart. Het Braassemermeer en de Kagerplassen hebben van oudsher al een watersportfunctie en de veenweidegebieden westelijk van de A4 zijn uitermate geliefd bij wandelaars en fietsers. Het gebied heeft dus een kansrijke uitgangssituatie op het gebied van recreatie en toerisme.

In het rapport worden de belangrijkste onderzoekscomponenten beschreven en het rapport geeft een visie op de ontwikkelingsrichting van toerisme en recreatie in Kaag en Braassem. Het toetsingskader biedt concrete handvatten voor (particuliere) initiatieven. De visie is een verbreding van de in 2006 geschreven Nota Recreatie en Toerisme voor de (voormalige) gemeente Alkemade.

Welstandsnota

In 2009 zijn de gemeenten Alkemade en Jacobswoude samengegaan in de nieuwe gemeente Kaag en Braassem. Door deze samenvoeging moeten diverse beleidsdocumenten samengevoegd en geharmoniseerd worden. Zo ook het welstandsbeleid. Omdat Alkemade wel welstandsbeleid had en Jacobswoude niet, heeft de raad van gemeente Kaag en Braassem op 29 juni 2009 besloten het hele grondgebied van Kaag en Braassem vrij te stellen van welstandsbeleid, behalve monumenten en beschermde dorpsgezichten. Kaag en Braassem beschikt over 63 rijksmonumenten, 97 gemeentelijke monumenten en 4 beschermde dorpsgezichten (te weten delen van Kaag, Oude Wetering, Roelofarendsveen en Rijkwetering). Met een specifiek welstandsbeleid voor beschermde dorpsgezichten en monumenten streeft de gemeente naar behoud van het cultuurhistorisch en landschappelijk karakter.

Paardenhouderijen

Zowel de voormalige gemeente Alkemade als Jacobswoude hebben een beleidsnotitie opgesteld omtrent paardenhouderijen. In toenemende mate worden in de gemeente particuliere en (semi)bedrijfsmatige hippische voorzieningen, onder andere in de vorm van paardenbakken, aangelegd. Gebleken is dat er onduidelijkheid bestaat over regelgeving in verband met de toelaatbaarheid van deze voorzieningen. Wel gelden er milieuregels en afstandseisen (gemeten vanaf het dierenverblijf) tot aan woningen van derden.

Voor het behoud van het unieke veenweidegebied en haar lintstructuur met monumentale bebouwing is een vitale, sterke agrarische sector gewenst. Voor het ontstaan van sterke agrarische bedrijven zal er niet alleen schaalvergroting moeten plaatsvinden, maar ook een verbreding van activiteiten onder bedrijven die niet kunnen vergroten. In het kader van deze verbreding is de paardenhouderij een optie die steeds meer boeren kiezen.

Een uitbreiding van de recreatieve voorzieningen in het buitengebied is een tweede belangrijke impuls voor het veenweidegebied. Naast de recreatieve paardenactiviteiten van boeren gaan ook steeds meer particulieren over tot het houden van paarden. De gemeente wil dit stimuleren, maar ook reguleren ter voorkoming van verrommeling van de ruimte. De bebouwing ten behoeve van paardenhouderijen kan namelijk een behoorlijk negatieve invloed hebben op het landschap. Tevens dient het aantal paarden per woning beperkt te blijven, zodat er geen sprake is van een inrichting op grond van de Wet milieubeheer.

Beroep-aan-huis

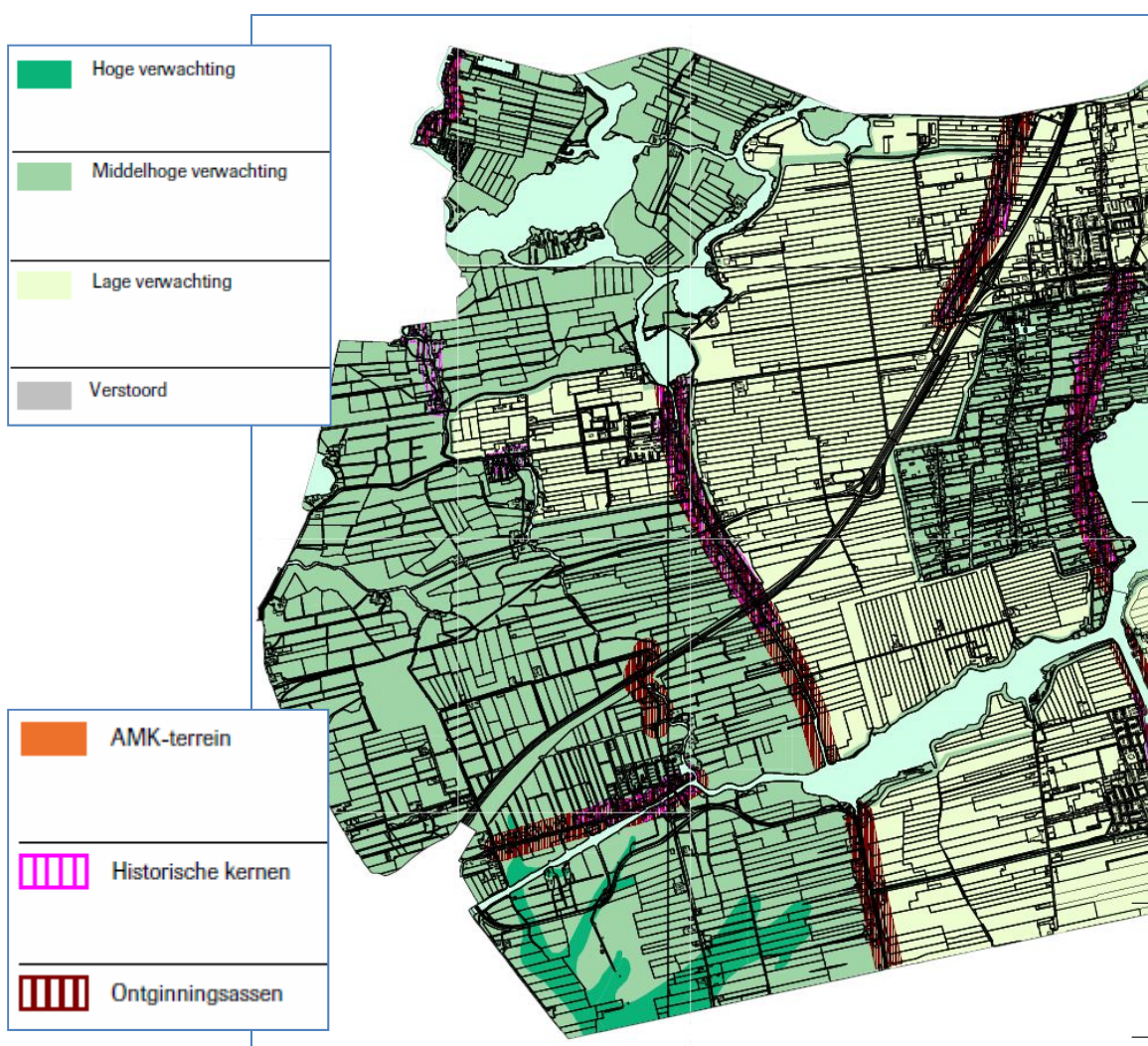
Aanleiding van deze notitie is de fusie van gemeente Alkemade en Jacobswoude op 1 januari 2009 (collegebesluit) waarbij er nog geen geharmoniseerde regeling bestond over beroep aan huis voor de nieuwe gemeente. Daarbij is rechtsongelijkheid een aanleiding; afhankelijk van het woonadres is het vestigen van beroep aan huis bij recht, na ontheffing of in zijn geheel niet toegestaan. Ten slotte is gemeente Kaag en Braassem een ondernemende gemeente die er naar streeft ondernemerschap te stimuleren en daar voor ruimte te bieden door ruimhartig beleid vast te stellen.

Monumentenlijst

De gemeente Kaag en Braassem heeft een monumentenlijst opgesteld waarin een beschrijving is opgenomen van alle rijks- en gemeentelijke monumenten binnen de gemeente.

Gemeentelijk archeologiebeleid

Op 23 mei heeft de gemeenteraad archeologiebeleid vastgesteld voor de gehele gemeente. Dit beleid wordt overgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Kaag en Braassem West. In grote lijnen betekent dit dat voor de droogmakerijen een lage archeologische verwachting geldt. Vanaf gebieden groter dan 5 ha en waarbij dieper gegraven wordt dan 30 cm onder maaiveld is nader onderzoek nodig. De veenpolders hebben een middelhoge verwachting. Ingrepen dieper dan 30 cm onder maaiveld en groter dan 100 m² vragen om nader onderzoek.

Figuur 5 Beleidsadvieskaart gemeentelijk archeologie beleid

Bijlage 3 Neven- en vervolgfuncties

1

'Agrarisch met waarden – landschapswaarden': nevenfuncties

nevenfunctie	max. oppervlak grond te gebruiken voor de nevenfunctie	max. oppervlak bebouwing te gebruiken voor de nevenfunctie
veehandelsbedrijven; africhtingsbedrijven voor paarden	-	400 m ²
veearts; hoefsmederij	-	400 m ²
paardenhouderij	binnen het bouwvlak: een paardenbak met een afmeting van 1.200 m ²	400 m ²
paardenstalling/paardenpension	binnen het bouwvlak: een paardenbak met een afmeting van 1.200 m ²	500 m ²
ambachtelijke be- en verwerking van agrarische producten	-	400 m ²
verkoop streekeigen producten, boerderijwinkel	-	100 m ²
kinderboerderij	-	400 m ²
kano-, roeiboot- of fietsenverhuur	-	400 m ²
kleinschalig kamperen	2.500 m ² binnen het bouwvlak	-
recreatief nachtverblijf (bed & breakfast)	-	200 m ²
kampeerboerderij	-	400 m ²
kleinschalige horecagelegenheid, zoals bedoeld in artikel 1.57, 3 ^e of 5 ^e lid	-	100 m ²
museum/tentoonstellingsruimte	-	100 m ²
kunst- of antiekhandel	-	400 m ²

'Agrarisch met waarden – landschapswaarden': vervolgfuncties

vervolgfuncties
wonen, hobbyboerachtige activiteiten
agrarische loonbedrijven in de categorieën 1, 2 en 3 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten
veehandelsbedrijven, africhtingsbedrijven voor paarden
hoefsmederij, veearts
ambachtelijke be- en verwerking van agrarische producten
hoveniersbedrijf in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten
opslag/stalling van goederen in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten in bestaande gebouwen, niet zijnde kassen
overige bedrijven in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten (onder andere aannemersbedrijf, schildersbedrijf, meubelstoffeerderij, pottenbakkerij)
jachtwerf in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten
watersportbedrijf in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten
recreatiebedrijven, horeca (zoals bedoeld in lid 1.62 lid 1 t/m 6), verblijfsrecreatie
kinderboerderij
manege
paardenstalling, paardrijactiviteiten
verblijfsrecreatieve appartementen
kampeerboerderij
sociale vervolgfunctie (resocialisatie, therapie, gehandicaptenzorg, kinderopvang)
museum, tentoonstellingsruimte
kunst- of antiekhandel

'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden': nevenfuncties

nevenfuncties	max. oppervlak grond te gebruiken voor de nevenfunctie	max. oppervlak bebouwing te gebruiken voor de nevenfunctie
veearts, hoefsmederij	-	400 m ²
ambachtelijke be- en verwerking van agrarische producten	-	400 m ²
verkoop streekeigen producten, boerenwinkel	-	100 m ²
kano-, roeiboot- of fietsenverhuur	-	400 m ²
recreatief nachtverblijf (bed & breakfast)	-	200 m ²
kleinschalige horecagelegenheid, zoals bedoeld in artikel 1.62, 3 ^e of 5 ^e lid	-	100 m ²

'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden': vervolgfuncties

Vervolgfuncties
wonen, hobbyboerachtige activiteiten
veehandelsbedrijven, africhtingsbedrijven voor paarden
hoefsmederij, veearts
ambachtelijke be- en verwerking van agrarische producten
overige bedrijven in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten (onder andere aannemersbedrijf, schildersbedrijf, meubelstoffeerderij, pottenbakkerij)
jachtwerf in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten
watersportbedrijf in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten
recreatiebedrijven, horeca (zoals bedoeld in lid 1.62 lid 1 t/m 6), verblijfsrecreatie
kinderboerderij
paardenstalling, paardrijactiviteiten
verblijfsrecreatieve appartementen
kampeerboerderij
sociale vervolgfunctie (resocialisatie, therapie, gehandicaptenzorg, kinderopvang)
museum, tentoonstellingsruimte
kunst- of antiekhandel

Bijlage 4 Gegevens veehouderijen binnen het plangebied ¹

STRAAT	NR	POSTCODE	PLAATS	stal	soortdieren	aantal	staltype	stalhoogt	emissiehoogte	binnendiameter	uittreesnelheid
Aderpolder	2	2159 BA	KAAG	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Aderpolder	4	2159 BA	KAAG	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Aderpolder	6	2159 BA	KAAG	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				4	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				5	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Nassaulaan	22	2159 LR	KAAG	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Achterweg	3	2376 AV	NIEUWE WETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Achterwetering	11	2374 BW	OUD ADE	1	paarden	55	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	schapen	2	traditioneel	6	5	0.5	0.4
					geiten	2	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Achterwetering	4	2374 BW	OUD ADE	1	vleeskoeien	22	traditioneel	6	5	0.5	0.4
					vleesstieren	9	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Achterwetering	8	2374 BW	OUD ADE	1	paarden	108	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Akkerslootpolder	1A	2374 AA	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Akkerslootpolder	3A	2374 AA	OUD ADE	1	melkrundvee	60	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	schapen	300	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	schapen	300	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Blauwe Polder	1	2374 BR	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Boekhorsterweg	18	2374 BN	OUD ADE	1	paarden	25	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Boekhorsterweg	19	2374 BN	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Boekhorsterweg	20	2374 BN	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Hofdijklaan	13	2374 BS	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				4	varkens	500	traditioneel	6	5	0.5	4
Leidseweg	13	2374 AS	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Leidseweg	19	2374 AT	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Leidseweg	23	2374 AT	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Leidseweg	44	2374 AR	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4

Leidseweg	7A	2374 AR	OUD ADE	1	melkrundvee	80	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	jongvee	30	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	schapen	300	traditioneel	6	5	0.5	0.4
					jongvee	30	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				4	jongvee	10	traditioneel	6	5	0.5	0.4
					melkrundvee	18	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Roode Polder	2A	2374 BP	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Vrouw Vennepolder	1	2374 BB	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Waterloospolder	1	2374 BK	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Zuidzijderweg	23	2374 BV	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Zwarteweg	4A	2374 BA	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Zwarteweg	8C	2374 BA	OUD ADE	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Achterdijk	10	2375 XJ	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Buurterpolder	2	2375 NJ	RIJPWETERING	1	vleesvarkens	250	traditioneel	6	5	0.5	4
				2	melkrundvee	150	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Lange Dwarsweg	28	2375 PA	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Lange Dwarsweg	7	2375 PA	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Lange Dwarsweg	8 BJJ	2375 PA	RIJPWETERING	1	paarden	12	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Past van de Plaatstraat	133	2375 AL	RIJPWETERING	1	melkrundvee	45	traditioneel	4.65	7	0.5	0.4
					jongvee	25	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	schapen	56	traditioneel	6	5	0.5	0.4
					paarden	5	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	vleesvarkens	400	traditioneel	3	4	0.5	4
				4	vleesvarkens	500	traditioneel	3.5	4	0.5	4
Past van der Plaatstraat	30	2375 AJ	RIJPWETERING	1	paarden	4	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	paarden	4	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	schapen	15	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				4	kippen	10	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Past van der Plaatstraat	40	2375 AL	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Poeldijk	10A	2375 NG	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Poeldijk	14A	2375 NG	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Poeldijk	5	2375 NE	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4

Poeldijk	9	2375 NG	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Ripselaan	6	2375 NA	RIJPWETERING	1	paarden	35	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	jongvee	46	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	paarden	25	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				4	melkrundvee	84	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				5	vleesvarkens	800	traditioneel	6	5	0.5	4
Ripselaan	4B	2375 NA	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Veenderdijk	7	2375 AX	RIJPWETERING	1	melkrundvee	66	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	jongvee	44	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	schapen	100	traditioneel	6	5	0.5	0.4
				4	vleesvarkens	192	traditioneel	6	5	0.5	4
Veenderdijk	3	2375 AV	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Veenderdijk	5	2375 AX	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Zuidweg	16	2375 AS	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Zuidweg	1A	2375 AP	RIJPWETERING	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Aderweg	31	2371 AH	ROELOFARENDSVEEN	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				2	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
				3	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4
Aderweg	6 bij	2371 AH	ROELOFARENDSVEEN	1	schapen	60	traditioneel	6	5	0.5	0.4
Groenewoudskade	11	2371 BN	ROELOFARENDSVEEN	1	melkrundvee		traditioneel	6	5	0.5	0.4

Bijlage 5 Invoergegevens (emissies)

Aagrostacks ¹

		Bestaand gebruik	Trendscenario	Realistisch scenario	Maximale invulling
Adres		Emmissie per bouwperceel	Emmissie per bouwperceel	Emmissie per bouwperceel	Emmissie per bouwperceel
Aderpolder 2	KAAG	775	922	922	3877
Aderpolder 4	KAAG	775	922	922	3877
Aderpolder 6	KAAG	775	922	922	3877
Nassaulaan 22	KAAG	775	922	922	3877
Achterweg 3	NIEUWE	775	922	922	3877
Achterwetering 11	OUDE ADE	280	919	919	3877
Achterwetering 4	OUDE ADE	223	133	133	3877
Achterwetering 8	OUDE ADE	540	1793	1793	3877
Akkerslootpolder 1A	OUDE ADE	775	922	922	3877
Akkerslootpolder 3A	OUDE ADE	990	1086	1086	3877
Blauwe Polder 1	OUDE ADE	775	922	922	3877
Boekhorsterweg 18	OUDE ADE	125	415	415	3877
Boekhorsterweg 19	OUDE ADE	775	922	922	3877
Boekhorsterweg 20	OUDE ADE	775	922	922	3877
Hofdijklaan 13	OUDE ADE	2228	2416	1166	5127
Leidseweg 13	OUDE ADE	775	922	922	3877
Leidseweg 19	OUDE ADE	775	922	922	3877
Leidseweg 23	OUDE ADE	775	922	922	3877
Leidseweg 44	OUDE ADE	775	922	922	3877
Leidseweg 7A	OUDE ADE	1414	1662	1662	3877
Roode Polder 2A	OUDE ADE	775	922	922	3877
Vrouw Vennepolder 1	OUDE ADE	775	922	922	3877
Waterloospolder 1	OUDE ADE	775	922	922	3877

Zuidzijderweg 23	OUD ADE	775	922	922	3877
Zwarteweg 4A	OUD ADE	775	922	922	3877
Zwarteweg 8C	OUD ADE	775	922	922	3877
Achterdijk 10	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Buurterpolder 2	RIJPWETERING	2050	2319	1694	4502
Lange Dwarsweg 28	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Lange Dwarsweg 7	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Lange Dwarsweg 8 BIJ	RIJPWETERING	60	199	199	3877
Past van de Plaatstraat 133	RIJPWETERING	2839	3005	755	6127
Past van der Plaatstraat 30	RIJPWETERING	52	143	143	3877
Past van der Plaatstraat 40	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Poeldijk 10A	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Poeldijk 14 A	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Poeldijk 5	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Poeldijk 9	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Ripselaan 6	RIJPWETERING	3277	4176	2176	5877
Ripselaan 4B	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Veenderdijk 7	RIJPWETERING	1349	1514	1034	4357
Veenderdijk 3	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Veenderdijk 5	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Zuidweg 16	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Zuidweg 1A	RIJPWETERING	775	922	922	3877
Aderweg 31	ROELOFAREND	775	922	922	3877
Aderweg 6 BIJ	ROELOFAREND	42	41	41	3877
Groenewoudskade 11	ROELOFAREND	775	922	922	3877

Totaal

41831

51167

44563

192701

